ДОДАТКОВІ ТЕСТИ
(ДІАГНОСТИЧНІ ТА КОНТРОЛЬНІ)

РОЗДІЛ 1. ЛЕКСИКОЛОГІЯ. ФРАЗЕОЛОГІЯ

Тема 1. Лексика й лексичні норми

Діагностичний тест

1. У прямому значенні вжито всі прикметники в рядку

А гострий біль, минулі роки, живильна вода
Б глибоке озеро, золоте слово, жорсткий матрац
В шовкова хустка, теплі спогади, ясне небо
Г дитячі голоси, свіжий хліб, настільна лампа

А	Б	В	Г

2. Доберіть українські відповідники до іншомовних слів.

Іншомовне слово	*Український відповідник*
1 критерій	**А** чинник
2 фіаско	**Б** мірило
3 фактор	**В** учення
4 рецепт	**Г** припис
	Д провал

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

3. Синоніми наведено в рядку

А ***зустрічати*** гостя – ***проводжати*** гостя
Б ***жвавий*** хлопчина – ***прудкий*** хлопчина
В ***привозити*** подарунки – ***привезені*** подарунки
Г будівельний ***кран*** – водопровідний ***кран***

А	Б	В	Г

4. Доберіть замість пропусків потрібні слова.

Речення	*Пропущене слово*
1 Замість паспорта можна подати … про народження.	**А** свідоцтво
2 Це було натхненне й поетичне … в коханні.	**Б** свідчення
3 На вході чергові обов'язково перевіряють … особи.	**В** освідчення
4 Лейтенант уважно занотував … очевидця події.	**Г** засвідчення
	Д посвідчення

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

5. Прочитайте речення.
Перед виходом з дому не забудьте … світло і , … погоду, … всі вікна.
Граматично правильним є варіант послідовного заповнення пропусків

А вимкнути, незважаючи на, позачиняти
Б виключити, незважаючи на, позакривати
В вимкнути, не дивлячись на, позачиняти
Г вимкнути, незважаючи на, позакривати
Д виключити, не дивлячись на, позачиняти

А	Б	В	Г	Д

6. Лексичної помилки НЕМАЄ в рядку

А несподіваний сюрприз
Б пам'ятний сувенір
В вільна вакансія
Г чинний закон

А	Б	В	Г

Контрольний тест

1. Слово ***свіжий*** ужито в прямому значенні в рядку

А свіжий погляд
Б свіжий журнал
В свіжий рогалик
Г свіжий макіяж
Д свіжий вигляд

А	Б	В	Г	Д

2. Слово ***засміятися*** вжито в переносному значенні в рядку

А Сусідське карооке дівчатко заливчасто засміялося.
Б Засміємося разом, витремо сльози, зрадіємо новому дню.
В Тепер настала черга бабусі Олі засміятися від виразу їхніх облич.
Г Крізь хмари темні засміялося сонечко, огорнуло землю теплом.
Д У відповідь на зауваження Андрій лише голосно засміявся.

А	Б	В	Г	Д

3. Омоніми вжито в рядку

А політична партія, оперна партія
Б людська голова, голова капусти
В чиста скатертина, чисті помисли
Г срібна каблучка, срібне волосся
Д гострий ніж, гострий розум

А	Б	В	Г	Д

4. Багатозначними є слова, виділені в рядку

А руса ***коса***, піщана ***коса***
Б матусина ***ласка***, пухнаста ***ласка***
В ***вовчий*** погляд, ***вовча*** зграя
Г дерев'яна ***лава***, вулканічна ***лава***
Д віденський ***бал***, високий ***бал*** ЗНО

А	Б	В	Г	Д

5. Синонімами є слова в усіх рядках, ОКРІМ

А сумніватися, вагатися, побоюватися
Б говорити, балабонити, теревенити
В зубоскалити, реготати, прискіпуватися
Г притулитися, пригорнутися, приластитися
Д чаклувати, ворожити, шаманити

А	Б	В	Г	Д

6. Допущено лексичні помилки в рядку

А авторитетний учений, авторитарний режим
Б виборний орган, виборча дільниця
В військові змагання, воєнний період
Г музичні пальці, музикальні інструменти
Д глибока річка, глибока задума

А	Б	В	Г	Д

7. Допущено лексичну помилку в рядку

А навчальний кабінет, повчальний факт
Б дружна компанія, виборча кампанія
В особиста охорона, особове посвідчення
Г корисна людина, корисливі копалини
Д досвідчений наставник, освічений юнак

А	Б	В	Г	Д

8. Установіть відповідність між словами-антонімами.

Приклади	*Антоніми*
1 бідний	**А** яскравий
2 тьмяний	**Б** дійсний
3 мовчазний	**В** говіркий
4 вигаданий	**Г** багатий
	Д злиденний

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

9. Установіть відповідність між словами-антонімами.

Приклади	*Антоніми*
1 суспільний	**А** особистий
2 абстрактний	**Б** непереконливий
3 альтруїстичний	**В** конкретний
4 авторитетний	**Г** категоричний
	Д егоїстичний

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

10. Доберіть український відповідник до запозиченого слова.

Запозичені слова	*Українські відповідники*
1 ревізія	**А** огляд
2 мурал	**Б** перевірка
3 спонсор	**В** стінопис
4 дайджест	**Г** суперечка
	Д благодійник

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

Тема 2. Фразеологія. Фразеологічна помилка

Діагностичний тест

1. Фразеологічний зворот ужито в рядку

А А мелодія лине, як дніпрова вода.
Б Людська заздрість – гірша, як слабість.
В Ішов би робити, а не байдики бити!
Г За Борисполем житом виспілим хоч які замилуються очі.

А	Б	В	Г

2. Доберіть до фразеологізму ***альфа і омега*** відповідне йому значення.

А початок і кінець
Б причина і наслідок
В важливе і другорядне
Г заможність і злидні

А	Б	В	Г

3. Синонімічний ряд ***читати молитву***, ***прописати іжицю***, ***милити чуба***, ***брати в шори*** позначає поняття

А неславити
Б картати
В дошкуляти
Г обмовляти

А	Б	В	Г

4. Доберіть до фразеологізмів антоніми.

Фразеологізм	*Антонім*
1 як на долоні	**А** як свиня на коня
2 як камінь під гору котити	**Б** як у тумані
3 як бджіл у вулику	**В** як на пожежу
4 як дві краплі води	**Г** як у кота сліз
	Д як Сірку муху з'їсти

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

5. Установіть відповідність між фразеологізмом і його значенням.

Фразеологізм	*Значення*
1 до сьомого поту	**А** занадто
2 на всю губу	**Б** щиро
3 з притиском	**В** тяжко
4 на чистоту	**Г** суворо
	Д рясно

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

6. Доберіть до кожного фразеологізму синонім.

Фразеологізм	*Синонім*
1 зарубати на носі	**А** виводити на чисту воду
2 бувати в бувальцях	**Б** облизня піймати
3 сісти в калюжу	**В** намотати на вус
4 зривати маску	**Г** стелитися під ноги
	Д знати, де раки зимують

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

Контрольний тест

1. Фразеологізмами є всі сполучення, ОКРІМ

А бути сіллю в оці
Б бути на коні
В бути не у своїй тарілці
Г бути в кімнаті
Д бути на сьомому небі

А	Б	В	Г	Д

2. Фразеологізмами є всі сполучення, ОКРІМ

А п'яте колесо до воза
Б знати як свої п'ять пальців
В п'яте через десяте
Г п'ята колона
Д п'яте прохання

А	Б	В	Г	Д

3. НЕПРАВИЛЬНО визначено значення фразеологізму в рядку

А ***брати за зябра*** – тиснути на когось, примушувати щось зробити
Б ***єрихонська труба*** – потужний, оглушливий звук, гучний голос
В ***горобина ніч*** – жорстока розправа, кровопролиття
Г ***дамоклів меч*** – постійна небезпека, загроза
Д ***нитка Аріадни*** – дороговказ, порятунок

А	Б	В	Г	Д

4. НЕПРАВИЛЬНО визначено значення фразеологізму в рядку

А ***геростратова слава*** – ганебна слава, іноді навіть через злочин
Б ***геркулесові стовпи*** – крайня межа чогось, перебільшення
В ***ганнібалова присяга*** – тверда рішучість боротися до кінця
Г ***еолова арфа*** – дуже чутлива, вразлива людина
Д ***канути в Лету*** – закарбуватися в пам'яті назавжди

А	Б	В	Г	Д

5. Доберіть до кожного речення, у якому є пропуск, відповідний за значенням фразеологізм.

1 Одноразові непродумані дії не будуть … в двосторонніх відносинах.
2 Хлопчик намагався … , що до розбитої вази він не має жодного стосунку.
3 Якби ви зважали на поради й застереження, то не довелося б зараз … , чому все пішло не так.
4 Проаналізувавши ситуацію спокійно, вона вирішила, що не варто … .

А робити вигляд
Б робити великі очі
В робити погоди
Г робити своє діло
Д робити з мухи слона

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

6. Доберіть до кожного речення, у якому є пропуск, відповідний за значенням фразеологізм, утворивши текст.

1 До цьогорічного музичного конкурсу готувалися наполегливо й старанно, щоб … .
2 Адже добре пам'ятали, що минулого разу через неорганізованість спромоглися хіба лише … .
3 На власному досвіді тоді переконалися, що сцена – не те місце, де можна без особливих зусиль … .
4 Якщо ж змарнувати час заради галочки у звіті, то … .

А ловити рибку в каламутній воді
Б оббивати пороги
В ухопити шилом патоки
Г не вдарити лицем у болото
Д не варта шкурка вичинки

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

7. Доберіть до кожного речення, у якому є пропуск, відповідний за значенням фразеологізм.

1 Починати готуватися до ЗНО потрібно завчасно, щоб потім не … .
2 Винятки, наголоси – це те, що дійсно необхідно … .
3 Питання тесту не є складними: ніхто не намагається вас … .
4 Тож варто … , скласти чіткий план і спокійно працювати.

А зарубати на носі
Б злазити зі свого коника
В заганяти на слизьке
Г посипати попелом голову
Д взяти себе в руки

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

8. Значення фразеологізмів-синонімів ***м'яти ханьки***, ***годувати баглаї, бити гандри*** правильно передано в рядку

А ледарювати
Б бити когось
В залицятися
Г вередувати
Д працювати

А	Б	В	Г	Д

9. Значення фразеологізмів-синонімів ***влипнути як муха в мед, сісти маком, убратися по самісінькі халявки*** правильно передано в рядку

А бути занадто не впевненим у собі
Б набратися позитивних емоцій
В отримати дуже багато подарунків
Г мати велику повагу в суспільстві
Д опинитися в скрутному, незручному становищі

А	Б	В	Г	Д

10. Увідповідніть фразеологізми-синоніми.

1 гнути кирпу
2 лантух з маслаками
3 гризти голову
4 підбивати клинці

А губу копилити
Б тільки душа в тілі
В їсти поїдом
Г смалити халявки
Д як чорна хмара

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

11. Увідповідніть фразеологізми-синоніми.

1 пускати бісики
2 води не замутить
3 клювати носом
4 хоч греблю гати

А ніде голки ткнути
Б брати на буксир
В окунів ловити
Г хоч у вухо бгай
Д очима грати

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

12. Увідповідніть фразеологізми-антоніми.

1 гострити зуба
2 покласти зуби на полицю
3 з'їсти зуби
4 продавати зуби

А ходити ситим і вкритим
Б ще мак у голові цвіте
В отримати покарання
Г душі не чути
Д заливатися сльозами

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

13. Увідповідніть фразеологізми-антоніми.

1 ковінька на руку
2 пустити шпильку
3 сміятися на кутні
4 зарубати на носі

А мазати медом
Б молоко на губах не обсохло
В як п'яте колесо до возу
Г скалити зуби
Д викинути з голови

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

14. Увідповідніть фразеологізм та його синтаксичне значення.

Фразеологізм	*Член речення*
1 Спересердя вони наговорили одна одній ***сім мішків гречаної вовни***.	**А** означення
2 Звичка ***виносити сміття з хати*** варта осуду.	**Б** додаток
3 Зробив усе поспіхом – тому й вийшло ***курям на сміх***.	**В** присудок
4 Розуміючи свою провину, Остап ***носа не потикав*** до родичів.	**Г** обставина
	Д підмет

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

15. Увідповідніть фразеологізм та його синтаксичне значення.

Фразеологізм	*Член речення*
1 Він постійно обдумував недавню розмову, ***затаївши зло.***	**А** означення
2 Наказ ***прикусити язика*** прозвучав різко й образливо.	**Б** додаток
3 Він ***не виносив сміття з хати***, бо така поведінка була йому не притаманна.	**В** присудок
4 ***Терновий вінець*** Чорнобиля – то гірка ноша для нашої країни.	**Г** обставина
	Д підмет

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

РОЗДІЛ 2. ФОНЕТИКА. ОРФОЕПІЯ. ГРАФІКА. ОРФОГРАФІЯ

Тема 3. Звук і буква

Діагностичний тест

1. Підкреслені літери позначають той самий звук у всіх словах рядка

А доріжка, миєшся, широкий
Б шістсот, Тбілісі, метелиця
В свято, осінній, просьба
Г Великдень, аякже, ґрунт
Д будинок, бджола, Дніпро

А	Б	В	Г	Д

2. Підкреслена літера позначає той самий звук у всіх словах рядка

А шум, дивишся, сидиш
Б кіт, тримати, агентство
В мороз, просьба, зілля
Г сяйво, вісті, засіяний
Д вужчий, джміль, журнал

А	Б	В	Г	Д

3. Підкреслені літери позначають однаковий звук у кожному слові рядка

А жук, важко, подружці
Б пошана, молишся, наш
В вираз, зять, записник
Г хоробрий, кігті, поріг
Д сім, невістці, веснянка

А	Б	В	Г	Д

4. Підкреслені літери позначають однаковий звук у кожному слові рядка

А зіставити, просьба, зябра
Б усмішці, сміємся, посмішка
В несеться, тюльпан, тьмяно
Г перифраз, фонетика, любов
Д край, вокзал, закріплення

А	Б	В	Г	Д

5. Підкреслені букви позначають однаковий звук у кожному слові рядка

А джміль, добро, дріб
Б просьба, вісь, сьогодні
В дзбан, зберегти, зжати
Г якби, ґвалт, екзистенція
Д вчиться, тьмяний, боротьба

А	Б	В	Г	Д

6. Звук [д] є в кожному слові рядка

А кладка, футболіст, город
Б ведмідь, десять, джерело
В баскетбол, душа, дзвінок
Г податок, дятел, звідти
Д дитина, боротьба, день

А	Б	В	Г	Д

Контрольний тест

1. Підкреслені літери позначають однаковий звук у кожному слові рядка

А Коли темно й вогко, хочеться закутатись і нікуди не виходити.
Б Птиці зелені у пізню пору спати злетілись на свіжий проруб.
В Ти просто дивишся услід і трохи любиш сни свої про мене?
Г Мені так добре, стіни отчі, такий у серці невимовний щем!

А	Б	В	Г

2. Підкреслені літери позначають однаковий звук у кожному слові рядка

А І струшується ліс над трасою вві млі.
Б Ми завжди проїжджаєм це село. Ім'я у нього праслов'янське – Сувид.
В Хто після тебе пройде по лісах, вогонь притопче босими ногами?
Г Кігті в нього як залізні, руки в нього хапуни – так і схопить з бузини!

А	Б	В	Г

3. Підкреслені літери позначають однаковий звук у кожному слові рядка

А Зоря зорі присвічує каганчик. Потроху траса стихне і замре.
Б О, не взискуй гіркого меду слави! Той мед недобрий, кусючих бджіл.
В Носи, зимо, оцей кожух із сивих хмар, із білих мух.
Г От їй хотілось, щоб у неї в хаті на стелі небо хтось намалював.

А	Б	В	Г

4. Підкреслені літери позначають однаковий звук у кожному слові рядка

А Зітхав вокзал, як бачив сльози. У дощ, у спеку чи морози немало бачив їх старенький.
Б Куди дзвонить? Там дзвонять тільки дзвони. Куди писать? Там вже нема адрес.
В Довіра – звір полоханий, втече. Він любить тиху паморозь дистанцій.
Г Всі ми, всі ми в цьому світі знайди, – нас приніс лелека на крилі.

А	Б	В	Г

5. Підкреслені літери позначають однаковий звук у кожному слові рядка

А Артюр Рембо в шістнадцять стрімко ввірвався на тогочасний олімп французької поезії.
Б Навшпиньки повертаюся в ті дні. Вони, як сонце, сходять у мені.
В Тричі мені являлася любов. Одна несміла, як лілея біла.
Г Ромашці у широкому степу бажання я своє прошепочу.

А	Б	В	Г

6. Підкреслені літери позначають однаковий звук у кожному слові рядка

А Нехай тендітні пальці етики торкнуть вам серце і уста.
Б Зажурений, по стежці йду через жита, немов через усе життя.
В Знайшли на березі в замшілій пляшці той дивний лист.
Г Людей мільярди і мільярди слів, а ти їх маєш вимовити вперше!

А	Б	В	Г

7. Підкреслені літери позначають однаковий звук у кожному слові рядка

А В дні, прожиті печально і просто, все було як незайманий сніг.
Б Коли душі твоїй так холодно й вогко, не панікуй, згадай, що вихід завжди є.
В Твій усміх знає тишу квіту, коли яснієш, сестро світла!
Г Живе в тій хаті сивий-сивий спомин, улітку він під грушею сидить.

А	Б	В	Г

8. Підкреслені літери позначають однаковий звук у кожному слові рядка

А Крилата скрипка на стіні, червоний дзбан, квітчаста скриня.
Б Усміхається правда очима легенд і свобода – очима неволі.
В Остання в світі казка сидить під образами. Навшпиньки виглядають жоржини через тин.
Г Журилася під осінь жабка, що жовтими стали листочки в клена.

А	Б	В	Г

9. Підкреслені літери позначають однаковий звук у кожному слові рядка

А Я живу на Поліссі, де сосни торкаються неба, де дрімає між вітами тепла ранкова зоря.
Б У паморозі сивіють дзеркала. Мороз, як варвар, знищує усе.
В І дзвони б'ють мелодію трагічну. Троянди в пуп'янках не розцвітуть.
Г Прокинься і засни. Тонким узором зима скує все справжнє і живе.

А	Б	В	Г

10. Звук **[ш]** є в кожному слові рядка

А черешня, шість, шапка, щипці
Б смієшся, щастя, вишня, шовк
В шовковий, граєшся, туш, шило
Г щирість, шайба, шахи, піддашшя
Д пампушка, пуща, шкода, шифр

А	Б	В	Г	Д

11. Буква ***я*** позначає один звук у всіх словах рядка

А здоров'я, рядно, пшениця
Б яблуко, без'язикий, буря
В зілля, галявина, ллється
Г Валерія, ряска, полярний
Д більярд, рум'янець, якір

А	Б	В	Г	Д

12. Букви ***я, ю, є*** позначають два звуки в кожному слові рядка, ОКРІМ

А Франція, Хорватія, Кенія
Б Вірменія, Японія, Швеція
В Грузія, Естонія, М'янма
Г Голландія, Сербія, Кенія
Д Люксембург, Нігерія, Лівія

А	Б	В	Г	Д

13. Буквосполучення ***дз, дж*** позначають один звук у всіх словах рядка

А надзвуковий, віджим, дзвінок
Б джміль, народжується, піджива
В джерело, віджимати, дзьобати
Г джентльмен, дзенькіт, джунглі
Д піджак, дослідження, відзначити

А	Б	В	Г	Д

14. Кількість звуків більша, ніж букв, у кожному слові рядка

А ягідний, щічка, подзвякувати,
Б мантилья, повсякденний, Умань
В сміється, піддашшя, В'ячеслав
Г колосся, сьогодення, торф'яник
Д їжачок, Гімалаї, щиросердний

А	Б	В	Г	Д

15. Лише тверді приголосні в усіх словах рядка

А губа, публіка, чистий, радість
Б струмок, думка, дерево, гопак
В сторіччя, буква, міміка, батон
Г священник, село, вересень, ніч
Д задача, машина, верблюд, сон

А	Б	В	Г	Д

16. У всіх словах приголосні лише дзвінкі й сонорні в рядку

А голова, хліб, роман, рядно
Б мигдаль, Різдво, мова, зілля
В явір, жолудь, калина, сосна
Г дощ, мороз, вітер, блискавка
Д соловей, сокіл, жайвір, крук

А	Б	В	Г	Д

17. У всіх словах приголосні лише глухі в рядку

А спекти, схопити, сахатися, сопіти
Б чашка, частувати, чоловік, чесати
В колоситися, казка, кошти, каша
Г прохання, пиріг, пасажир, панацея
Д фрагмент, фотограф, факт, фісташка

А	Б	В	Г	Д

18. Увідповідніть підкреслені букви зі звуками, які вони позначають.

1 сьогодні, совість, пісня
2 розріссся, одягаєшся, возніссся
3 мороз, знайти, роздавати
4 синок, босоніж, розказати

А [с′:]
Б [з]
В [с′]
Г [с:]
Д [с]

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

19. Визначте алітерацію в кожному рядку.

Речення

1 Ластівки тікають із Європи. Що поробиш? Скрегіт, регіт, рев.
2 Уранці біля хати малесенькі сліди: зайчатко волохате приходило сюди.
3 Ми чули шум грядучих туч.
4 Пливуть слова, пливуть думки в простір музикою лункою.

Звуки, які творять алітерацію

А [л, ш]
Б [л, в]
В [х, с′, с]
Г [ч, ш]
Д [т′, т, р]

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

20. Визначте алітерацію в кожному рядку.

Речення	*Звуки, які творять алітерацію*
1 Верба усохне, і спиляють грушу. Зелене море зроблять із Дніпра.	**А** [д, ш]
2 Бабрались в брудній баюрі два бобри брунатно-бурі.	**Б** [р, с]
3 Коси, коса, поки роса, роса додолу, косар додому.	**В** [к, с]
4 Всюди співи і робота, все воскресло із весною, смуток мов пішов з водою.	**Г** [в, с]
	Д [б]

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

Тема 4. Склад. Наголос

Діагностичний тест

1. На перший склад падає наголос у слові

А жалюзі
Б чіткий
В перепис
Г деякий

А	Б	В	Г

2. На другий склад падає наголос у слові

А однаковий
Б добовий
В щовесни
Г сантиметр

А	Б	В	Г

3. На перший склад падає наголос у слові

А цінник
Б течія
В русло
Г випадок

А	Б	В	Г

4. На третій склад падає наголос у слові

А каталог
Б завдання
В феномен
Г камбала

А	Б	В	Г

5. На другий склад падає наголос у слові

А позначка
Б центнер
В довідник
Г каталог

А	Б	В	Г

6. Другий склад наголошений у слові

А запитання
Б сантиметр
В завдання
Г одинадцять

А	Б	В	Г

Контрольний тест

1. НЕПРАВИЛЬНО підкреслено букви на позначення наголошених голосних в усіх словах, позначених цифрами

*Їзда по **(1)**українських дорогах – завжди справжня **(2)**загадка для будь-якого **(3)**шофера: ніколи не знаєш, чи вдасться **(4)**перевезти вантаж **(5)**здалека, думаєш, як не **(6)**застопорити рух **(7)**посередині міста, бо **(8)**колесо **(9)**причіпа чомусь потрапило в глибоку **(10)**колію.*

А 1, 3, 5, 10 **Б** 2, 6, 8, 9 **В** 2, 4, 7, 10 **Г** 1, 3, 5, 9

А	Б	В	Г

2. НЕПРАВИЛЬНО підкреслено букви на позначення наголошених голосних в усіх словах, позначених числами

*(**1**)Експертка, працюючи над (**2**)текстовим варіантом (**3**)рукопису, (**4**)багаторазово зверталася до (**5**)каталогу, ретельно перевіряла (**6**)псевдоніми за (**7**)довідником, проте сподівалася, що зможе (**8**)закінчити (**9**)читання завчасу.*

А 1, 3, 6, 9 **Б** 2, 5, 7, 8 **В** 2, 4, 6, 9 **Г** 1, 3, 5, 8

А	Б	В	Г

3. НЕПРАВИЛЬНО підкреслено букви на позначення наголошених голосних в усіх словах, позначених числами

*Психологиня, (**1**)донька моєї (**2**)подруги, погодилась (**3**)завчасу (**4**)залишити своє (**5**)зібрання в (**6**)гуртожитку та (**7**)принести мені (**8**)черговий (**9**)фаховий журнал, де зробила (**10**)позначки щодо (**11**)випадків (**12**)підліткових (**13**)уподобань.*

А 1, 5, 8, 12 **Б** 3, 4, 7, 11 **В** 1, 2, 6, 9 **Г** 3, 6, 10, 13

А	Б	В	Г

4. НЕПРАВИЛЬНО підкреслено букви на позначення наголошених голосних в усіх словах, позначених числами

*(**1**)Болотистий (**2**)посередині й де-не-де порослий (**3**)кропивою луг, якого ледь доторкнувся (**4**)приморозок, був справді (**5**)чарівний і переливався (**6**)здалека (**7**)відтінками бурштинового кольору під (**8**)косим наскрізним сонячним промінням.*

А 1, 3, 4, 6 **В** 2, 4, 7, 8
Б 2, 5, 6, 8 **Г** 1, 3, 5, 7

А	Б	В	Г

5. Правильно підкреслено букви на позначення наголошених голосних у всіх словах, ОКРІМ

А новий фартух, залишити зібрання
Б обруч на колесі, вимога до шофера
В український феномен, дивлячись зозла
Г перенести до каталогу, урочисті читання

А	Б	В	Г

6. Правильно підкреслено букви на позначення наголошених голосних у всіх словах, ОКРІМ

А близьке джерело, центнер чорносливу
Б кропива на чорноземі, перенести граблі
В виразний монолог, індустрія і металургія
Г сільськогосподарський причіп, середина течії

А	Б	В	Г

7. Наголос падає на перший склад у всіх словах рядка

А товстий, разом, приязнь
Б спина, випадок, камбала
В граблі, обруч, хутряний
Г загадка, новий, подруга

А	Б	В	Г

8. За алфавітом записано всі слова в рядку

А пряник, пожежа, перемога, прядиво
Б авіатор, антена, аристократ, артист
В трибуна, танець, таблиця, транзит
Г мрія, мастило, молоко, молодість

А	Б	В	Г

9. За алфавітом записано всі слова в рядку, ОКРІМ

А імператор, імпонувати, імпровізація
Б дефективний, дефіцит, дивергенція
В вірусний, вулканізація, вундеркінд
Г актуальний, акселерація, альманах

А	Б	В	Г

10. Увідповідніть ряди наголошених слів із порядком наголошування.

Слова

1 русло, легкий, перепис
2 кропива, веретено, порядковий
3 дошка, олень, подруга
4 шляхопровід, підлітковий, перевести

Порядок наголошування

А на перший склад
Б на другий склад
В на третій склад
Г на четвертий склад
Д на різні склади

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

Тема 5. Чергування голосних звуків та їх відображення на письмі. Милозвучність

Діагностичний тест

1. Літеру ***е*** треба писати на місці обох пропусків рядка

А в..сняне мар..во
Б вир..нає сон..чко
В в..личезний п..ріг
Г заст..бнути к..шеню
Д кр..шталеве джер..ло

А	Б	В	Г	Д

2. Літеру ***и*** треба писати на місці пропуску в усіх словах рядка

А вар..во, вул..чка, вовч..ня, схов..ще
Б кот..чок, печ..во, виховат..ль, вогн..ще
В водич..нька, добр..во, страхов..сько, пал..во
Г русалч..н, кринич..нька, парканч..к, згар..ще
Д плет..во, порадн..ця, посміхов..сько, доньч..н

А	Б	В	Г	Д

3. Літеру ***о*** на місці пропуску треба писати в усіх словах рядка

А ч..рнетка, щ..тина, ч..тири
Б ч..рнило, веч..рові, пш..но
В щ..ка, менш..сті, пш..ниця
Г пекуч..сті, увеч..рі, ч..рний
Д свіж..сті, щ..сти, ж..натий

А	Б	В	Г	Д

4. Чергування голосних відбувається в усіх наведених випадках, ОКРІМ

А лід – л..ду
Б слово – сл..вце
В пір'я – п..ро
Г мішок – м..шечок

А	Б	В	Г

5. Прийменник ***у*** треба вживати на місці всіх пропусків у рядку

А висновок … статті, експонат … музеї, птах … небі, участь … форумі
Б поїхати … відрядження, наймиліше … світі, покласти … узголів'я, здали … архів
В побувати … Львові, квітник … саду, залишиться … спогадах, купити … аптеці
Г вишня … цвіту, мешкала … Індії, оселя … рушниках, віра … безсмертя
Д перебував … Ватикані, запевнили … добросусідстві, приведення … відповідність, заявити … відповідь

А	Б	В	Г	Д

6. Прочитайте уривок.

*Людина велична **(1)** своїх крайнощах: **(2)** мистецтві, коханні, самопожертві, **(3)** відданості і **(4)** егоїзмі. **(5)**се ж світу найчастіше не вистачає саме золотої середини.*

Літеру ***у*** слід писати на місці всіх чисел, ОКРІМ

А 1
Б 2
В 3
Г 4
Д 5

А	Б	В	Г	Д

Контрольний тест

1. Чергування голосних відбувається під час формотворення в усіх словах рядка, ОКРІМ

А ворота, вечір, дохід
Б Канів, схід, виборець
В зелень, хвіст, сторона
Г віск, курінь, папір

А	Б	В	Г

2. Чергування голосних під час формотворення можливе в кожному слові рядка

А кінь, явір, попіл, творчість, син
Б камінь, ніч, пиріг, носоріг, мороз
В шовк, спосіб, нога, сік, струмінь
Г ведмідь, хміль, ніготь, батіг, грім

А	Б	В	Г

3. Чергування голосних відбувається у всіх наведених випадках, ОКРІМ

А попелястий – поп..л
Б чекати – оч..кувати
В принесу – прин..с
Г вікно – в..кон

А	Б	В	Г

4. Чергування голосних відбувається у всіх наведених випадках, ОКРІМ

А село – с..л
Б хорт – х..рта
В вівця – ов..ць
Г гора – г..р
Д кріт – кр..та

А	Б	В	Г	Д

5. Чергування голосних відбувається у всіх наведених випадках, ОКРІМ

А осінь – ос..ні
Б радість – рад..сті
В боюся – б..йся
Г устрій – устр..ю
Д сміх – см..шний

А	Б	В	Г	Д

6. Літеру ***е*** треба писати на місці пропусків у всіх словах рядка

А вим..рзати, пл..со, м..нулий
Б мар..во, пл..кати, м..тушня
В товст..лезний, м..ткий, зап..раю
Г л..вада, заст..лю, кр..вавий

А	Б	В	Г

7. Літеру ***е*** треба писати на місці пропуску у всіх словах рядка

А зам..сти, ш..птати, стер..гти, обп..ратися
Б зат..сувати, вист..лю, виб..ру, заб..рати
В збер..гти, вип..кти, ч..кати, прич..пити
Г викор..нити, ст..рати, завм..рати, л..тіти
Д заст..лю, вит..р, ч..пляти, вип..ру, б..ру

А	Б	В	Г	Д

8. Літеру ***и*** треба писати на місці пропуску у всіх словах рядка

А кр..шити, зрош..ний, ш..нель
Б ціл..на, хр..зантема, діж..чка
В мар..во, др..жати, гл..бинний
Г сл..мак, неприм..ренний, л..ман

А	Б	В	Г

9. Літеру ***и*** треба писати на місці пропусків у всіх словах рядка

А прикраш..на орнам..нтом кр..ниця
Б шел..ст кр..слатої виш..ньки
В тр..мтить мереж..во с..рпанку
Г бр..нять біля вогн..ща ц..мбали
Д виб..рати т..ндітний кр..шталь

А	Б	В	Г	Д

10. Помилку в написанні слова допущено в рядку

А брехати, застелити, потопити
Б виліпити, втекти, четвертий
В доріжці, Києвом, сімастами
Г особливий, вечора, чіпляти
Д випікати, чесний, каменярі

А	Б	В	Г	Д

11. Літеру ***о*** треба писати на місці пропусків у всіх словах рядка

А б..рсучисько, г..нчарний, х..зяйнувати
Б промт..вари, ..рендатор, зам..вляння
В ябл..невий, прик..тити, к..заччина
Г перел..мити, прасл..в'янський, л..патка
Д ..таманка, к..жанячий, к..ровайниця

А	Б	В	Г	Д

12. Прочитайте речення (*число позначає наступне слово*).

***(1)**Віт..рець ворушив листя **(2)**д..рев, яке барвили в **(3)**ч..рвоний **(4)**кол..р **(5)**пром..ні **(6)**веч..рнього сонця.*

Літеру ***і*** треба писати на місці чисел

А 1, 4
Б 2, 3
В 4, 6
Г 5, 6
Д 3, 5

А	Б	В	Г	Д

13. Прочитайте речення (*число позначає наступне слово*).

***(1)**Веч..рами **(2)**м..роз міцнішав, витинаючи на вікнах нові візерунки, ніби **(3)**вим..гаючи від природи й людини **(4)**ск..ритися.*

Літеру ***о*** треба писати на місці всіх чисел, ОКРІМ

А 1
Б 2
В 3
Г 4

А	Б	В	Г

14. Прочитайте речення (*число позначає наступне слово*).

***(1)**творі, що написано **(2)**формі легенди, ідеться про події **(3)**Львові, які відбувалися **(4)**двадцятому столітті, а саме про участь **(5)**опері Верді відомого віденського співака.*

Потрібно поставити ***у*** на місці всіх чисел, ОКРІМ

А 1
Б 2
В 3
Г 4
Д 5

А	Б	В	Г	Д

15. ***У*** треба писати на місці обох пропусків у рядку

А діти ..вічливі, постукали .. двері
Б не лізь .. воду, підійшли ..притул
В .. своїй хаті, живе .. твоєму будинку
Г ідемо ..двох з тобою, тут .. окремій кімнаті

А	Б	В	Г

Тема 6. Чергування приголосних. Зміни приголосних звуків при формо- та словотворенні. Спрощення у складних для вимови групах приголосних

Діагностичний тест

1. Чергування приголосних НЕ відбуватиметься в прикметнику, утвореному за допомогою суфікса ***-ськ-*** від слова

А викладач
Б козак
В товариш
Г депутат

А	Б	В	Г

2. Прикметники із суфіксом ***-ськ-*** утворяться від усіх іменників у рядку

А адвокат, Калуш, гагауз
Б Карпати, матрос, чех
В узбек, Бахмач, латиш
Г казах, черкес, Прага
Д студент, інгуш, Париж

А	Б	В	Г	Д

3. Буквосполуку ***-ств-*** на місці пропуску треба писати в обох словах рядка

А гончар..о, коза..о
Б брат..о, боягу..о
В агент..во, убо..о
Г пта..о, товари..о

А	Б	В	Г

4. Правильно написано всі слова в рядку

А рідкісний, ненависний, захистний
Б форпостний, пісний, кількісний
В шістсот, кістлявий, студенський
Г улесливий, цілістний, шелеснути
Д тріснути, тиждневик, контрастний

А	Б	В	Г	Д

5. Спрощення в групах приголосних треба позначати на письмі в усіх словах рядка

А корис..ний, балас..ний, проїз..ний
Б безжаліс..ний, кіс..лявий, щас..ливий
В блис..нути, влас..ний, щотиж..невий
Г ненавис..ний, швидкіс..ний, форпос..ний
Д зап'яс..ний, радіс..ний, контрас..ний

А	Б	В	Г	Д

6. Спрощення в групах приголосних треба позначати на письмі в усіх словах рядка

А сер..цевий, проїз..ний, аген..ський
Б артис..ці, захис..ний, безчес..ний
В пес..ливий, пристрас..ний, буревіс..ник
Г тиж..невий, шіс..надцять, швидкіс..ний
Д радіс..ний, перехрес..ний, заздріс..ний

А	Б	В	Г	Д

Контрольний тест

1. Зміни приголосних під час відмінювання відбуваються в усіх іменниках рядка, ОКРІМ

А черга, аптека, наука
Б дорога, вухо, фейсбук
В лепеха, молоко, нога
Г морока, мороз, комаха

А	Б	В	Г

2. Спрощення в групах приголосних треба позначати на письмі в обох словосполученнях рядка

А смачний капус..няк, прекрасні перс..ні
Б зап'яс..ний браслет, жити безвиїз..но
В альпініс..ське спорядження, щас..лива зірка
Г боліс..не відчуття, протес..ний рух

А	Б	В	Г

3. Спрощення в групах приголосних треба позначати на письмі в обох словосполученнях рядка

А безжаліс..ні слова, шіс..надцяте жовтня
Б облас..ний центр, гіган..ський айсберг
В народний мес..ник, піс..ний борщ
Г контрас..ний душ, заздріс..не ставлення

А	Б	В	Г

4. Спрощення в групах приголосних треба позначати на письмі в обох словосполученнях рядка

А очис..ні споруди, колючий хворос..няк
Б швидкіс..ний потяг, компос..на яма
В чес..не ставлення, хвас..ливий малюк
Г ціліс..ний аналіз, вправний реміс..ник

А	Б	В	Г

5. Чергування приголосних НЕ буде відображене на письмі в прикметнику, утвореному за допомогою суфікса ***-ськ-*** від слова

А Лейпциг
Б Золотоноша
В Кембридж
Г Кременчук

А	Б	В	Г

6. Прочитайте речення (*цифра в дужках позначає наступне слово*).

*Про **(1)**доблес..них **(2)**захис..ників України, **(3)**парламен..ські вибори та **(4)**міс..цеві новини йшлося в **(5)**шіс..надцятому номері **(6)**щотиж..невого **(7)**облас..ного **(8)**віс..ника.*

Спрощення в групах приголосних НЕ треба відображати на письмі в словах, позначених цифрами

А 1, 7
Б 2, 6
В 3, 5
Г 4, 8

А	Б	В	Г

7. Спрощення в групах приголосних відображається на письмі в усіх словах рядка

А корис..ний, кіс..лявий, перехрес..ний, радіс..ний
Б зап'яс..ний, студен..ський, пристрас..ний, чес..ний
В проїз..ний, шіс..надцятий, облас..ний, доблес..ний
Г сер..цевий, окупан..ський, пес..ливий, рідкіс..ний
Д захис..ний, буревіс..ний, почес..ний, швидкіс..ний

А	Б	В	Г	Д

8. Правильно записано всі слова в рядку

А шістдесят, студентський, масний, злісний
Б фігуристці, звісно, компосний, хвастливий
В тиснути, вартісний, кістлявий, безчестний
Г заздрістний, персні, тенісистці, агентський
Д щастливий, корисний, жалісний, очистний

А	Б	В	Г	Д

9. Правильно записано всі слова в рядку

А кременчуцький, лейпцизький, паризький, уманський
Б казахський, гринвічський, узбецький, нью-йоркський
В балхаський, овруцький, кавказький, кременчукський
Г нюрнберзький, таджикський, словацький, паризький
Д бахмацький, петербургський, празький, камчатський

А	Б	В	Г	Д

10. Суфікс ***-ськ-*** матимуть на письмі всі прикметники, утворені від іменників рядка

А ткач, боягуз, казах, калмик
Б баск, словак, таджик, птах
В козак, грек, гігант, юнак
Г абхаз, слухач, гірник, турок,
Д чех, брат, латиш, герцог

А	Б	В	Г	Д

Тема 7. Подвоєння букв в українських словах

Діагностичний тест

1. Прочитайте речення.

*І радісн**(1)**о, що Київ наш осін**(2)**ій,*
Хоч довгу путь у світі перейшов,
*Весь у труді, в натхнен**(3)**і, у горін**(4)**і,*
*Весь на риштован**(5)**ях нових будов!*

Подвоєні літери треба писати на місці всіх цифр, ОКРІМ

А 1
Б 2
В 3
Г 4
Д 5

А	Б	В	Г	Д

2. Прочитайте віршовані рядки.

*Сонце з батогом промін**(1)**я – вогнян**(2)**ий погонич.*
Навпростець по небі – сині хмари в перегони.
*На куделі верховіт**(3)**я сиве павутин**(4)**я*
*Підпирає далечін**(5)**ю гори сині.*

Подвоєні літери треба писати на місці всіх цифр, ОКРІМ

А 1
Б 2
В 3
Г 4
Д 5

А	Б	В	Г	Д

3. Подвоєння приголосних відбувається у формі ***Ор. в. одн.*** всіх слів рядка

А верф, паралель, подорож, мазь
Б пам'ять, сіль, велич, лазур
В вуаль, буденність, суміш, папороть
Г кров, заметіль, емаль, світлотінь
Д магістраль, ціль, мігрень, пастель

А	Б	В	Г	Д

4. Подвоєні літери на місці пропуску треба писати в усіх словах рядка

А воєн..ий, страйк..ом, пореформен..ий
Б дозвіл..я, буквен..ий, під..атливий
В від..звеніти, зав..ишки, вікон..иця
Г звід..аля, індичен..я, невгомон..ий
Д від..авна, зацікавлен..ість, зран..я

А	Б	В	Г	Д

5. Подвоєні літери треба писати в усіх словах рядка

А радіст..ю, нездолáн..ий, зіл..я
Б зван..я, жовч..ю, довгождан..ий
В завдан..я, велич..ю, старан..о
Г зроблен..ий, забут..я, суд..ею
Д піч..ю, студен..ий, священ..е

А	Б	В	Г	Д

6. Прочитайте речення.

*На рівнин**(1)**ому березі Ел**(2)**ади зібралося числен**(3)**е військо, а морські хвилі гойдали споряджен**(4)**і в дорогу кораблі: Менелай прагне помститися Парісу за викраден**(5)**я Єлени.*

Подвоєні літери треба писати на місці всіх цифр, ОКРІМ

А 1
Б 2
В 3
Г 4
Д 5

А	Б	В	Г	Д

Контрольний тест

1. Подвоєні літери на місці пропуску треба писати в усіх словах рядка

А во..з'єднання, жадан..ий, с..авець,
Б під..ашшя, військ..омат, суд..івство
В здоровен..ий, об..ити, котен..я
Г юн..ат, перел..ємо, реформен..ий

А	Б	В	Г

2. Подовження приголосних звуків у формі ***Ор. в. одн.*** позначають на письмі в усіх словах рядка

А ніч, ніжність, нежить
Б сіль, старанність, мідь
В нехворощ, зустріч, знать
Г заповідь, піч, подорож

А	Б	В	Г

3. Подвоєні літери на місці пропуску треба писати в усіх словах рядка

А зміїн..ий, дарован..ий, міськ..ом
Б Поліс..я, Поволж..я, Закарпат..я
В мід..ю, зав'яз..ю, передбачуваніст..ю
Г спорт..овари, бетон..ий, перед..ень

А	Б	В	Г

4. Подвоєні літери на місці пропуску треба писати в усіх словах рядка

А беззмін..о, казармен..ий, бут..я
Б погодин..о, безформен..ий, тін..ю
В щохвилин..о, незакон..ий, ов..а
Г священ..ий, задуман..о, заздріст..ю

А	Б	В	Г

5. Подвоєні літери на місці пропуску треба писати в усіх віршових рядках, ОКРІМ

А Осін..ій сад ще яблучка глядить,
листочок-два гойдає на гіл..ячках.
Б Недуман..о, негадан..о забігла в глухомань,
де сосни пахнуть ладаном.
В Чи, може, це в..ижається мені
той несказáн..ий камертон природи?
Г Ліси мої, гаї мої священ..і!
Пребудьте нам вовіки незнищéн..і!

А	Б	В	Г

6. Орфографічну помилку допущено в рядку

А вінничанин, бовваніти, віддзьобати
Б білопінний, нововведення, радістю
В розз'єднати, священний, віконниця
Г суцвіття, дотепністю, здоровенний
Д буквенний, безсоння, зацікавлений

А	Б	В	Г	Д

7. Прочитайте речення.

*Стомлені подорож**(1)**ю, вони зупинилися на довгождан**(2)**ий відпочинок і тепер милувалися широким рахман**(3)**им степом, далекими горами, що бов**(4)**аніли на горизонті, вдихали аромат полину, який розріс**(5)**я обабіч дороги.*

Подвоєні літери треба писати на місці всіх цифр, ОКРІМ

А 1
Б 2
В 3
Г 4
Д 5

А	Б	В	Г	Д

8. Прочитайте віршовані рядки.

*Осін(**1**)ій місяць пряв*
*Остан(**2**)і чари літа в здичавілім*
Старезнім парку. І вікно здавалось
*Отвором у міжзорян(**3**)і безкраї,*
*Звідкіль густим потоком л(**4**)ялось сяйво*
Холодне, міжпланетне, ледь зловісне,
*З пливкою прозелен(**5**)ю глибини.*

Подвоєні літери треба писати на місці всіх цифр, ОКРІМ

А 1
Б 2
В 3
Г 4
Д 5

А	Б	В	Г	Д

9. Прочитайте текст.

*Стат**(1)**я 14.*
*Укладен**(2)**ю колективного договору передують колективні переговори.*
*Вирішен**(3)**я розбіжностей та внесен**(4)**я змін і доповнен**(5)**ь до колективного договору регулюються Законом України «Про колективні договори і угоди».*

Подвоєні літери треба писати на місці всіх цифр, ОКРІМ

А 1
Б 2
В 3
Г 4
Д 5

А	Б	В	Г	Д

10. Прочитайте речення.

*Неправомірн**(1)**і обмежен**(2)**я міжнародного співробітництва з боку державн**(3)**их органів і посадових осіб можуть бути оскаржен**(4)**і у встановлен**(5)**ому порядку, зокрема в суді.*

Подвоєні літери треба писати на місці цифри

А 1
Б 2
В 3
Г 4
Д 5

А	Б	В	Г	Д

Тема 8. Уживання апострофа. Уживання м'якого знака. Розрізнення *ьо* та *йо*

Діагностичний тест

1. Прочитайте речення.

*Коли переконуєт**(1)**ся, що все йде за його сценарієм, малюсін**(2)**кий жайвір починає повіл**(3)**но, ніби на невидимій ниточ**(4)**ці, підніматися в т**(5)**мяну височину.*

М'який знак треба писати на місці всіх цифр, ОКРІМ

А 1
Б 2
В 3
Г 4
Д 5

А	Б	В	Г	Д

2. М'який знак треба писати на місці обох пропусків у рядку

А їдал..ня не працює, далеке майбут..нє
Б ткац..кий верстат, срібний лан..цюжок
В на тонкій жердин..ці, стан..те поруч
Г обчислювал..ний прилад, дон..чине свято

А	Б	В	Г

3. М'який знак на місці пропуску треба писати в усіх словах рядка

А кол..оровий, ослін..чик, виріз..блений
Б волос..кий, мал..ва, волин..ський
В дівчинон..ці, ковал..ський, лос..йон
Г байкал..ський, гет..манщина, тис..нява
Д буд..те, задзелен..чати, крад..кома

А	Б	В	Г	Д

4. Апостроф на місці пропуску треба писати в усіх словах рядка

А черв..ячок, в..юнкий, р..юмсати
Б пір..їнка, трав..янистий, зів..яти
В без..іменний, п..єса, з..єднаний
Г міл..ярд, жнив..яний, пред..явник

А	Б	В	Г

5. Апостроф треба писати на місці всіх пропусків у рядку

А черв..як, надвечір..я, кав..яр
Б верхів..я, миш..як, сер..йозний
В грав..юра, з..юрмитися, арф..яр
Г сузір..я, під..їхати, духм..яний

А	Б	В	Г

6. Літеру ***й*** на місці пропуску треба писати в усіх словах рядка

А баталь..он, сер..озний, с..омга
Б фе..єрверк, бо..овий, буль..он
В кур..озний, гост..овий, лось..он
Г шампінь..он, фе..єрія, сень..ор
Д зна..омство, кань..он, кра..овий

А	Б	В	Г	Д

Контрольний тест

1. М'який знак треба писати на місці всіх пропусків у рядку

А стан..мо, по-німец..ки, л..лється
Б близ..кість, брун..ці, ірпін..ський
В нян..чин, бас..кий, пол..ський
Г груз..кий, брин..чати, кишен..ці

А	Б	В	Г

2. Літеру ***й*** на місці пропуску треба писати в усіх словах рядка

А сер..озно, Солов..ов, опраць..ований
Б чи..ого, маль..овничий, Коваль..ов
В кур..оз, переши..ок, під..омний
Г міль..он, нігть..ова, ма..оліка

А	Б	В	Г

3. Апостроф на місці пропуску треба писати в усіх словах рядка

А бур..ян, дзв..якати, під..юджувати, верф..ю
Б слов..яни, підв..ялений, арф..яр, кар..єр
В серп..янковий, лижв..яр, сузір..я, п..єса
Г медв..янистий, пам..ятник, бур..як, в..язи

А	Б	В	Г

4. Апостроф пишемо в усіх словах рядка, ОКРІМ

А зв..язківець, пам..ятати, солов..їний
Б надвечір..я, м..язистий, роз..їхатися
В мавп..ячий, бур..янище, без..язикий
Г слов..янський, черв..як, зів..ялений

А	Б	В	Г

5. Орфографічна помилка є в рядку

А Духмяний аромат різдвяної випічки, здавалося, був у кожному закутку цієї оселі.
Б Львів'янин з гордістю показував потьмяніле склепіння старовинного храму.
В Килимарству та різьбярству гуцулів було присвячено дві великі зали музею.
Г Чоловік вйокнув на необїжденого коня, але той навіть не ворухнувся.

А	Б	В	Г

6. Орфографічна помилка є в рядку

А Улюблена їжа мого брата – спагеті з шампіньйонами та моркв'яний сік.
Б Від торф'яних боліт до передгір'я із широкими пасовищами вела ледь помітна стежка.
В На подвір'ї пахне м'ятою, валер'яною, ще якимись невідомими рослинами.
Г Перед дит'яслами було просторе, обсаджене різноманітними квітами подвір'я.

А	Б	В	Г

7. Прочитайте речення (*цифра позначає наступне слово*).

*Спагеті з соусом **(1)**«Болон'єзе» особливо смачне, якщо додати **(2)**мясний **(3)**бульйон та **(4)**оригінальні сушені **(5)**італійські трави: ароматний розмарин, **(6)**пряну шавлію та запашний коріандр.*

Правильно написано всі слова, ОКРІМ

А 1, 4
Б 1, 2
В 2, 3
Г 3, 5
Д 4, 6

А	Б	В	Г	Д

8. Прочитайте речення (*цифра позначає наступне слово*).

*Віддав би я (**1**)міл..ярди, аби (**2**)знічев..я опинитися (**3**)хлоп..ятком у тому (**4**)надвечір..ї, коли (**5**)багр..яне сонце ще (**6**)полум..яніє в (**7**)міжгір..ї, а вершини (**8**)крем..яних гір уже (**9**)з..єднуються із (**10**)тьм..яним (**11**)різнобарв..ям неба.*

Апостроф треба писати на місці пропусків в усіх словах, позначених цифрами, ОКРІМ

А 1, 3, 8
Б 2, 4, 10
В 1, 5, 10
Г 4, 6, 7
Д 5, 9, 11

А	Б	В	Г	Д

9. Прочитайте віршовані рядки (*цифра позначає наступне слово*).

*(**1**)С..огодні кожний крок хотів би бути (**2**)вал..сом.*
*Не (**3**)студит.. вітер уст – (**4**)зігрів..ся коло них.*
*І (**5**)радіс..но моїм тонким, рухливим (**6**)пал..цям*
*(**7**)Торкатис.. інших рук і (**8**)к..вітів весняних…*

М'який знак треба писати на місці пропуску в словах, позначених цифрами, ОКРІМ

А 1, 2, 8
Б 3, 5, 7
В 2, 4, 6
Г 4, 5, 8
Д 3, 6, 7

А	Б	В	Г	Д

10. Прочитайте віршовані рядки (*цифра позначає наступне слово*).

*Послухай: (**1**)б'є весільний бубон*
*і клени (**2**)клоняться, мов пави.*
В твоє волосся, моя люба,
*заплівся місяць (**3**)кучер'явий.*
Чому пригасла скрипка трохи,
*чому (**4**)тремтить твоя долоня?*
*Ніч срібним (**5**)сяйвом, наче мохом,*
обмотує підкови коням.

Помилку допущено в написанні слова, позначеного цифрою

А 1
Б 2
В 3
Г 4
Д 5

А	Б	В	Г	Д

Тема 9. Правопис слів іншомовного походження

Діагностичний тест

1. Літеру ***и*** треба писати на місці пропуску в усіх словах рядка

А д..ктант, такс..ст, Лейпц..г
Б Ч..каго, х..мера, функц..я
В кред..т, д..плом, Шексп..р
Г Ч..лі, реж..м, тр..умфатор
Д Ват..кан, д..намо, х..рург

А	Б	В	Г	Д

2. Букву ***і*** треба писати на місці обох пропусків у рядку

А невідомий інду..зм, переможний ф..ніш
Б великий еліпсо..д, беззаперечний тр..умф
В надміцний т..тан, радіоактивний цез..й
Г неповторна грац..я, визнаний пр..оритет

3. Помилку в написанні слова допущено в рядку

А кипарис, азимут, косінус
Б інженер, скепсис, символіст
В дивізіон, антагонізм, шкіпер
Г партитура, афоризм, акціонер
Д аквамарин, сюїта, шифон

А	Б	В	Г	Д

4. Правильно написано всі слова іншомовного походження в рядку

А Голландія, тона, метал
Б Россіні, ванна, комісія
В колектив, нето, Яффа
Г Руссо, філіпінка, сума
Д Міссурі, інтелект, шассі

А	Б	В	Г	Д

5. Помилку в написанні слова іншомовного походження допущено в рядку

А Апенніни, каса, касета
Б Діккенс, манна, комісія
В Канни, колектив, брутто
Г Брюссель, буддист, хоббі
Д Міссурі, іммігрант, тонна

А	Б	В	Г	Д

6. Подвоєння літер відбувається в усіх словах рядка

А і..раціональний, груп..а, Гол..андія
Б ас..иміляція, і..новація, священ..ий

В Пікас..о, примадон..а, рот..ердамець
Г годин..ик, інтел..ект, га..льський
Д дік..енсівський, буд..ист, ал..ея

А	Б	В	Г	Д

Контрольний тест

1. Літеру ***и*** на місці пропуску треба писати в усіх словах рядка

А с..лует, пр..з..дент, в..т..ран
Б д..поз..т, с..местр, автор..тет
В д..с..рт, д..л..тант, р..ц..див
Г рейт..нг, с..метрія, д..р..гент

А	Б	В	Г

2. Літеру ***и*** на місці пропуску треба писати в усіх словах рядка

А д..скусія, д..намо, аж..отаж
Б ч..збургер, капуч..но, кант..нг
В д..джей, д..плом, в..зажист
Г ч..пси, гр..льяж, г..рлянда

А	Б	В	Г

3. Літеру ***и*** на місці пропуску треба писати в усіх словах рядка

А нарц..с, реч..татив, гр..ль,
Б сандв..ч, кос..нус, інд..го
В б..сквіт, дж..нси, пріор..тет
Г шн..цель, с..нус, рецид..в

А	Б	В	Г

4. Правильно написано всі слова в рядку

А шніцель, Ватикан, Австралія
Б кінджал, інцидент, Кембридж
В аспірин, вінегрет, чізбургер
Г мигдаль, макіяж, Мадрід

А	Б	В	Г

5. Подвоєння літер відбувається в обох словах рядка, ОКРІМ

А історичний Брюс..ель, сонячна віл..а
Б наукова Сорбон..а, оперне лібрет..о
В спекотна Марок..о, яскраво-червона кан..а
Г срібнолукий Апол..он, влучне мот..о

А	Б	В	Г

6. Апостроф треба писати на місці пропуску в усіх словах рядка

А Рейк..явік, ін..єкція, дос..є
Б х..юстонський, міл..ярд, Руж..є
В В..єтнам, ар..єргард, к..янті,
Г Монтеск..є, миш..як, порт..єра

А	Б	В	Г

7. Правильно написано всі слова в рядку

А ньюанс, віньєтка, конфітюр
Б консьєрж, кутюр'є, портьєра
В іньєкція, миш'як, ад'ютант
Г мюслі, Ньютон, секьюриті

А	Б	В	Г

8. Правильно написано всі слова в рядку

А аборіген, грация, диплом
Б фейєрія, вінегрет, елипсоїд
В комерсант, приорітет, лімон
Г конвеєр, гіпноз, референдум

А	Б	В	Г

9. Правильно написано всі слова іншомовного походження в усіх рядках, ОКРІМ

А аннали, альтруїзм, лібрето
Б єзуїт, дисидент, буддистка
В контрреволюція, вітраж, есе
Г ескадрилья, жюрі, анотація

А	Б	В	Г

10. Правильно написано всі слова іншомовного походження в усіх рядках, ОКРІМ

А Лісабон, Сицилія, Монтеск'є
Б Гавана, Вірджинія, Рив'єра
В Лозанна, Тибет, Іх'ямас
Г Міссісіпі, Колхіда, П'ємонт

А	Б	В	Г

11. Помилку в написанні слів іншомовного походження допущено в рядку

А джинси, Йорданія, колібрі, депресія
Б ажиотаж, презентація, силует, семестр
В бюлетень, кизил, реєстрація, Чикаго
Г Єгипет, планетарій, спирт, аутсайдер
Д кипарис, критерії, Каїр, ентузіасти

А	Б	В	Г	Д

12. Помилку в написанні слова іншомовного походження допущено в рядку

А ірреальний, лібрето, акліматизація
Б стакато, анотація, аннали
В бароко, еммігрантка, інтермецо
Г сюрреалізм, булла, белетристика

А	Б	В	Г

13. Орфографічних помилок немає в рядку

А Пабло Пікасо не прагне сподобатися, для нього пріорітетними є власні почуття, які художник висловлює через живопис.
Б Німецький поет Фридріх Шиллер є автором «Оди до радості», змінена версія якої стала текстом гімну Європейського союзу.
В У книжці «Сеньор Ніколо» Юрія Косача йдеться про події, що розкидані в часі на 2500 років: тут і походи імператора Дарія І, і ідеї епохи барокко.
Г В «Одіссеї» Гомера майже немає описів бойових дій, натомість багато пригодницьких сюжетів, розповідей про фантастичних істот та побут Еллади.

А	Б	В	Г

14. Допущено орфографічну помилку в реченні

А Населення Сіднею – найбільшого міста в Австралії – багатонаціональне й космополітичне.
Б Мадрид – столиця Іспанії, адміністративний центр, розташований у центральній частині Піренейського півострова.
В Канни – місто на березі Середземного моря на півдні Франції, найпопулярніший курорт Лазурового узбережжя.
Г Бразілія – найбільша держава Латинської Америки, значний вплив на культуру якої мала Португалія.

А	Б	В	Г

15. Прочитайте текст (*цифра позначає наступне слово*).

***(1)**Бона **(2)**Євдокія викладала **(3)**голландську мову на **(4)**віллі поблизу **(5)**Ліссабона. Її вихованець **(6)**Рафаель був юним **(7)**генієм, тому потребував **(8)**інноваційних методів навчання із застосуванням **(9)**комп'ютерних технологій.*

Помилку допущено в написанні слів, позначених цифрами

А 1, 7
Б 2, 4
В 1, 5
Г 3, 6
Д 8, 9

А	Б	В	Г	Д

Тема 10. Уживання великої букви

Діагностичний тест

1. Правил уживання великої літери дотримано в усіх рядках, ОКРІМ

А езопова мова, бульвар Академіка Вернадського
Б Декларація прав людини, сузір'я Великий Віз
В Національна опера України, Нобелівська премія
Г гора Ай-Петрі, кінофільм «Поводир»
Д День соборності, Шекспірівський стиль

А	Б	В	Г	Д

2. Прочитайте віршовані рядки.

Було всього – і звад, і згод,
*І перша слава **(1)**Ж/жовтих **(2)**В/вод,*
*І **(3)**К/корсуня звитяжний клич,*
*І **(4)**Б/берестечка чорна ніч,*
*І сонце Золотих **(5)**В/воріт –*
Всього було за плином літ.

Малу літеру треба писати після цифри

А 1
Б 2
В 3
Г 4
Д 5

А	Б	В	Г	Д

3. Прочитайте текст.

*Уперше ступаючи на стародавню бруківку **(1)**В/вічного міста навесні 1837 року, Гоголь стає обожнювачем **(2)**Р/рима, його чудовим знавцем. Працюючи над **(3)**«М/мертвими душами», він часто полишає перо на своєму вузенькому пюпітрі й відвідує пам'ятки минувшини, розкішні **(4)**Р/римські палаци, а до **(5)**К/колізею йде з мольбертом і фарбами.*

З малої букви треба писати слово після цифри

А 1 **В** 3 **Д** 5
Б 2 **Г** 4

А	Б	В	Г	Д

4. Прикладки слід писати в лапках у всіх словосполученнях рядка

А озеро Світязь, цукерки Ведмедик, село Веселе
Б квітка тюльпан, напій Фанта, пес Пірат
В місто Прилуки, фірма Оріон, роман Московіада
Г готель Харків, печиво Сюрприз, комедія Мина Мазайло
Д фільм Сяяння, дівчина Марійка, холодильник Норд

А	Б	В	Г	Д

5. Позначте рядок, у якому виділене слово слід писати з малої літери.

А Йшли ми до ***(Ш, ш)евченкового*** генія духу золотого зачерпнуть!
Б Щороку в березні в усіх навчальних закладах України відбуваються ***(Ш, ш)евченківські*** читання.
В Оригінальні ***(Ш, ш)евченкові*** твори дають щедру інформацію про те, як він жив.
Г Озветься знов діброва темнолиста, коли до тебе, хлопче, край села, немов дарунок теплого дитинства, ***(Ш, ш)евченкова*** калина зацвіла.
Д Живе й не вмирає ***(Ш, ш)евченківська*** мати, колгоспна кріпачка, забута не раз.

А	Б	В	Г	Д

6. Правил уживання великої літери дотримано в усіх словосполученнях рядка, ОКРІМ

А Берингова протока, сміх Мефістофеля
Б математична олімпіада, острів Хортиця
В Маріїнський Палац, езопівська мова
Г Бабин Яр, Палац урочистих подій
Д Савур-могила, європейські країни

А	Б	В	Г	Д

Контрольний тест

1. Усі слова треба писати з великої літери в рядку

А (М,м)олочний (Ш,ш)лях, (Д,д)авня (Л,л)ітература
Б (С,с)узір'я (С,с)тожари, (С,с)вяте (П,п)исьмо
В (П,п)ереяславська (Р,р)ада, (Я,я)рославів (В,в)ал
Г (Д,д)ень (Н,н)езалежності України, (К,к)раїни (Б,б)алтії
Д (Л,л)исичка-(С,с)естричка, (Є,є)вропейський (С,с)оюз

А	Б	В	Г	Д

2. Правил уживання великої літери дотримано в усіх словосполученнях рядка, ОКРІМ

А Палац дітей та юнацтва м. Києва, вулиця Ярославів Вал
Б ректор університету, Рада Безпеки ООН
В Національна Гвардія України, Львівська Область
Г Лівобережна Україна, Міністерство культури України

А	Б	В	Г

3. Правил уживання великої літери дотримано в реченні

А На вулиці Терещенківській можна відвідати Національний музей мистецтв імені Богдана та Варвари Ханенків.
Б Національний академічний театр російської драми імені Лесі Українки розташований поруч зі станцією метро Театральна.
В Боян, герой Слова о полку Ігоревім, який «свої віщі персти на живі струни накладав», – це найзагадковіша історична особистість.
Г Після Бразилії найбільшими виробниками кави є Колумбія, Гватемала, Сальвадор, Домініканська республіка, Мексика.

А	Б	В	Г

4. Правил уживання великої літери дотримано в реченні

А Прийнявши чернечий постриг у 1704 році, уже наступного року Феофан Прокопович став молодим професором Києво-Могилянської Академії.
Б У 1774 році Український мандрівний філософ-просвітитель Григорій Сковорода уклав збірку «Байки харківські».
В Світає, Господи, світає… Земля у росах, як в парчі. Маріє, Діво Пресвятая, це ти так плакала вночі?
Г Блискоче ніч перлиною Растреллі, з гори збігає Боричів Узвіз…

А	Б	В	Г

5. Правил уживання великої літери дотримано в реченні

А Ніколи не заходить за обрій сузір'я Великої ведмедиці, тому його можна спостерігати будь-якої пори року.
Б В Україні переклали документальний фільм Пітера Джексона про Першу Світову війну.
В Уперше Нобелівську премію з літератури було присуджено 1901 року французькому поетові Сюллі-Прюдом.
Г У 1621 році під стінами Хотинської Фортеці об'єднані війська Польщі та українського Козацтва перемогли 150-тисячну турецьку армію.

А	Б	В	Г

6. Правил уживання великої літери дотримано в усіх реченнях, ОКРІМ

А На дорозі Чингісхана стала одна з найбагатших і найосвіченіших тогочасних країн Європи – Київська Русь.
Б Навіть якщо на певному етапі нічого не вдається, не варто зневірюватися і думати, ніби почата справа – це сізіфова праця.
В Біля Золотих Воріт 1648 року кияни зустрічали гетьмана Богдана Хмельницького, що вернувся з перемогою після битви під Жовтими Водами.
Г До ансамблю Києво-Печерської лаври належить 144 пам'ятки архітектури та об'єктів культурної спадщини різних епох і стилів.

А	Б	В	Г

7. Правил уживання великої літери дотримано в рядку

А Версальський мир, організація Об'єднаних Націй
Б Гельсінська спілка, Військо Запорізьке
В шевченківські читання, прокрустове ложе
Г Громадянська війна, Галицька земля

А	Б	В	Г

8. Правильно написано всі власні назви в рядку

А Дрогобицький Державний Педагогічний Університет імені Івана Франка
Б Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
В Інститут міжнародних відносин київського національного університету імені Тараса Шевченка
Г Національний університет «Києво-Могилянська Академія»
Д Київський національний торговельно-економічний Університет

А	Б	В	Г	Д

9. Помилку в написанні власної назви допущено в рядку

А мережа «Фейсбук», літак «Боїнг»
Б Кабінет міністрів України, Тора
В Київенерго, епоха Відродження
Г твітер, станція метро «Арсенальна»
Д сайт «Вікіпедія», станція Ніжин

А	Б	В	Г	Д

10. Помилку в написанні власної назви допущено в рядку

А Невелике мальовниче селище Нова Ушиця розташоване на Хмельниччині.
Б Непосидючий герой Лис Микита постійно потрапляв у халепи.
В Героїчний образ Тараса Бульби створив українець Микола Гоголь.
Г Місто Кривий ріг на Дніпропетровщині – найдовше в Україні.

А	Б	В	Г

11. Помилку в написанні власної назви допущено в рядку

А Культурно-мистецькому скверу на Андріївському узвозі присвоєно ім'я Героя України Василя Сліпака.
Б Поему «І мертвим, і живим…» Тарас Шевченко створив наприкінці 1845 року.
В Першою українською таємною політичною організацією було Кирило-мефодіївське братство.
Г Постановка «Кайдашевої сім'ї» І. Нечуя-Левицького мала шалений успіх у глядачів.

А	Б	В	Г

12. Укажіть рядок, у якому допущено орфографічну помилку

А бульвар Пухнастих котиків, бочка Данаїд
Б вулиця Прорізна, гурт «Без обмежень»
В Київська міська рада, Південний Буг
Г шекспірівські твори, Друга Світова війна

А	Б	В	Г

13. Прочитайте текст (*цифра в реченнях позначає наступне слово*).

*На півдні **(1)**західного узбережжя **(2)**Сполучених Штатів Америки розташована **(3)**Каліфорнія – найбільший **(4)**Американський штат, столицею якого є **(5)**Сакраменто. До цього штату належить кілька важливих економічних областей, як-от: **(6)**Голлівуд, **(7)**Кремнієва Долина тощо.*

Помилки допущено в написанні назв, позначених цифрами

А 1, 6
Б 2, 5
В 3, 4
Г 1, 7
Д 4, 7

А	Б	В	Г	Д

14. Прочитайте речення (*цифра позначає наступне слово*).

***(1)**Єллоустонський національний парк – перший у світі **(2)**Національний парк і **(3)**міжнародний біосферний заповідник, об'єкт **(4)**Світової спадщини ЮНЕСКО.*

Помилку допущено в написанні назви, позначеної цифрою

А 1
Б 2
В 3
Г 4

А	Б	В	Г

15. Прочитайте речення (*цифра позначає наступне слово*).

*Найдавнішим чинним закладом вищої освіти в **(1)**США є **(2)**Гарвардський Університет, розташований в **(3)**американському місті **(4)**Кембридж у штаті **(5)**Массачусетс. Одним із найвідоміших його підрозділів є **(6)**гарвардська школа права.*

Помилки допущено в написанні назв, позначених цифрами

А 1, 5
Б 2, 6
В 3, 4
Г 2, 3
Д 4, 6

А	Б	В	Г	Д

РОЗДІЛ 4. **МОРФЕМІКА (БУДОВА СЛОВА). СЛОВОТВІР**

Тема 11. Будова слова. Способи словотвору

Діагностичний тест

1. НЕПРАВИЛЬНО утворено слово

А мебельний
Б харчовий
В роздрібний
Г критичний
Д терміновий

А	Б	В	Г	Д

2. ПОМИЛКОВО утворено слово

А виконавиця
Б гардеробщиця
В кравчиня
Г вихователька
Д спортсменка

А	Б	В	Г	Д

3. НЕ мають закінчення обидва слова в рядку

А ухвалено, збудований
Б сорок, по-полтавськи
В горілиць, плакучі
Г запанібрата, зми

А	Б	В	Г

4. Суфікс ***-ен-*** має однакове значення в усіх словах, ОКРІМ

А зайченя
Б кошеня
В печеня
Г козеня

А	Б	В	Г

5. Спільнокореневим до слова ***водити*** є слово

А водень
Б водночас
В водевіль
Г водійський

А	Б	В	Г

6. Спільнокореневим до слова ***сонний*** є слово

А спросонку
Б унісон
В соняшник
Г соната

А	Б	В	Г

Контрольний тест

1. Префікс ***при-*** має однакове значення в усіх слова, ОКРІМ

А прибути
Б приїхати
В присолити
Г прилетіти
Д припливти

А	Б	В	Г	Д

2. Суфікс ***-ець*** має однакове значення в усіх словах, ОКРІМ

А українець
Б іспанець
В кубинець
Г кравець
Д американець

А	Б	В	Г	Д

3. Суфікс ***-ар*** має однакове значення в усіх словах, ОКРІМ

А кресляр
Б маляр
В лікар
Г буквар
Д столяр

А	Б	В	Г	Д

4. Суфікс ***-інь*** має однакове значення в усіх словах, ОКРІМ

А широчінь
Б глибочінь
В далечінь
Г височінь
Д теплінь

А	Б	В	Г	Д

5. Суфікс ***-ник*** має однакове значення в усіх словах, ОКРІМ

А будівельник
Б черезплічник
В однокласник
Г прибиральник
Д постачальник

А	Б	В	Г	Д

6. Не мають закінчення обидва слова в рядку

А записано, чесність
Б планувати, ситро
В жалюзі, зітхнувши
Г споконвіку, сон
Д низенько, прилад

А	Б	В	Г	Д

7. Усі слова в рядку не мають закінчення

А тінь, ліс, колібрі, по-перше, какаду
Б по-новому, таксі, сорок, читати, сік
В писати, восени, метро, меню, пенні
Г навколо, зайченя, поні, учитель, рік

А	Б	В	Г

8. Усі слова в рядку мають нульове закінчення

А матір, степ, шампунь, радість, Київ
Б взірець, Федір, вітер, путь, праворуч
В затінок, власноруч, зелень, сіль, м'яч
Г ніч, паспорт, милість, купіль, фрекен

А	Б	В	Г

9. Спільнокореневими є всі слова в рядку

А портфель, портативний, порт
Б похвалити, зухвалий, хвала
В білий, побілити, білосніжний
Г косити, косий, закосичений

А	Б	В	Г

10. Спільнокореневими є всі слова в рядку

А моститися, міст, місто
Б водій, водити, водяний
В видати, дата, видатний
Г нога, підніжний, ніжка

А	Б	В	Г

11. Спільнокореневими до слова ***небо*** є всі слова, ОКРІМ

А небовид
Б небокрай
В небога
Г піднебесся
Д небожитель

А	Б	В	Г	Д

12. Спільнокореневими до слова ***мова*** є всі слова, ОКРІМ

А мовник
Б розмова
В моветон
Г мовець
Д обмовка

А	Б	В	Г	Д

13. Префіксальним способом утворені всі слова в рядку

А намалювати, праліс, безнадія, пречудовий
Б розказати, узбережжя, спізнитися, переїхати
В списати, понадплановий, по-доброму, вихід
Г приморський, замісити, повоєнний, загривок

А	Б	В	Г

14. Префіксально-суфіксальним способом утворено всі слова в рядку

А прабабуся, опеньок, прочитати, приміський
Б знеболити, по-батьківськи, супердержава, вдруге
В співпрацює, перешийок, повоєнний, міжбрів'я
Г призвук, поросль, висвітлив, пан'європейський

А	Б	В	Г

15. Способом складання основ утворено всі слова в рядку

А піддашшя, п'ятисотий, землерийка, краєвид, чорнослив
Б контратака, юннат, хмарочос, світоглядний, медсестра
В водосховище, супермаркет, надвечір'я, небосхил, двісті
Г кіноіндустрія, зірвиголова, закордон, прадід, телеміст

А	Б	В	Г

Тема 12. Правопис префіксів і суфіксів. Правопис НЕ з різними частинами мови

Діагностичний тест

1. Літеру ***и*** треба писати на місці обох пропусків у рядку

А Пр..дніпровська залізниця, пр..вабливі ціни
Б пр..зупинити виробництво, пр..чудовий зразок
В пр..бічники реформ, пр..зирливе ставлення
Г виконати пр..погано, подарунковий пр..мірник
Д кадрове пр..значення, пр..звище секретаря

А	Б	В	Г	Д

2. Правильно написано всі слова в рядку

А розрівняти, скалічений, безцільний, сповідати, прізвище
Б зжувати, безцензурний, пригірський, сцілення, зсунути
В предобрий, стискач, беспечний, сформувати, роз'їхалися
Г схований, схибити, роскроїти, беззаконня, примружити
Д безсторонній, розмноження, схопити, премара, безлад

А	Б	В	Г	Д

3. Суфікс ***-ик*** має однакове значення в усіх словах, ОКРІМ

А історик
Б братик
В зайчик
Г лебедик

А	Б	В	Г

4. Буквосполуку ***-ств-*** на місці пропуску треба писати в обох словах рядка

А гончар..о, коза..о
Б брат..о, боягу..о
В агент..во, убо..о
Г пта..о, товари..о

А	Б	В	Г

5. Частку ***не*** треба писати разом у варіанті

А не/зовсім зрозумілий
Б зошит не/підписано
В не/всі з цим обізнані
Г не/забутня подорож

А	Б	В	Г

6. Позначте рядок, у якому ***не*** з усіма словами потрібно писати окремо.

А не/досліджені ще питання, не/зчувся, як заснув, не/спитавши дозволу
Б не/зводячи очей, не/привітно шуміли, не/здужав підняти
В будинок не/збудований, трохи не/дочуваючи, не/перевірений мною текст
Г не/можна передбачити, не/чуваний успіх, нічому не/навчено
Д не/захищений від вітру сад, не/просячи допомоги, не/потрібно поспішати

А	Б	В	Г	Д

Контрольний тест

1. Літеру ***е*** на місці пропуску треба писати в усіх словах у рядку

А пр..стольний, пр..славний, пр..сохлий
Б пр..мудрий, пр..велебний, пр..подобний
В пр..морський, пр..новий, пр..красний
Г пр..світлий, пр..непорочний, пр..гірклий

А	Б	В	Г

2. Літеру ***и*** на місці пропуску треба писати в усіх словах у рядку

А пр..критий, пр..міцний, пр..азовський
Б пр..зирливий, пр..чинений, пр..землений
В пр..морожений, пр..хилений, пр..садибний
Г пр..близний, пр..солоджений, пр..дивний

А	Б	В	Г

3. Літеру ***и*** треба писати на місці обох пропусків у рядку

А пр..дорожній готель, пр..солодке печиво
Б пр..мружені очі, пр..зирливий погляд
В пр..чинені двері, пр..жовкле листя
Г пр..мужній лицар, пр..тишена розмова

А	Б	В	Г

4. Префікс ***при-*** треба писати в усіх словах рядка

А пр..везений, пр..бережний, пр..стол, пр..їзд
Б пр..звище, пр..несений, пр..гарний, пр..смак
В пр..чорнілий, пр..кид, пр..кріпити, пр..тулок
Г пр..брати, пр..зентувати, пр..вабити, пр..стрій
Д пр..бирання, пр..лад, пр..багатий, пр..горнути

А	Б	В	Г	Д

5. Префікс ***пре-*** треба писати в усіх словах рядка

А пр..освященний, пр..солодкий, пр..смачний, пр..зирство
Б пр..свійний, пр..велебний, пр..завзятий, пр..вселюдний
В пр..дорожній, пр..мудрий, пр..завзятий, пр..тензійний
Г пр..солений, пр..хитрий, пр..солодкий, пр..цікавий
Д пр..бічництво, пр..поганий, пр..великий, пр..стольний

А	Б	В	Г	Д

6. Прочитайте речення.

*Коли все йде пр**(1)**чудово й здається, що ви на пр**(2)**столі, не варто з пр**(3)**зирством дивиться ні на своїх ворогів, ні на пр**(4)**бічників: життя – пр**(5)**дивна штука: усе може змінитися за одну мить.*

Літеру ***е*** треба писати на місці цифр в усіх словах, ОКРІМ

А 1
Б 2
В 3
Г 4
Д 5

А	Б	В	Г	Д

7. Літеру ***з*** треба писати на місці пропуску в усіх словах рядка

А ..сутеніти, ..вернути, ..пекти, ро..казаний
Б ..рушити, ..колоти, ..руйнувати, бе..пека
В ..берегти, ..шити, ..молоти, ро..писатися
Г ..горнути, ..хитрувати, ..цідити, бе..соння

А	Б	В	Г

8. Літеру ***з*** треба писати на місці пропуску в усіх словах рядка, ОКРІМ

А бе..журний, ро..жувати, ..чистити, ро..базарити
Б чере..плічник, ..берегти, ро..чавити, ..чорнілий
В бе..грамотний, ..лизати, ..вужувати, ро..бещений
Г ..цементувати, ро..садити, ..читувати, ..хрестити

А	Б	В	Г

9. Літеру ***з*** треба писати в усіх словах рядка

А бе..принципний, ро..питати, ..казати
Б ..ціджувати, ро..жувати, бе..соромний
В бе..пілотний, ..читувати, ..формувати
Г ро..купити, ..танцювати, ..пиляти

А	Б	В	Г

10. Правильно записано всі слова в рядку, ОКРІМ

А прізвище, пріоритет, презлий, принадний
Б прибиватися, примірка, прелюдія, прибій
В презент, приколочений, прірва, пресвійний
Г президент, припущення, природа, пригріти
Д президія, преміальний, приблуда, предорого

А	Б	В	Г	Д

11. Прочитайте речення.

*Осінь пр**(1)**красила пр**(2)**міські ліси пр**(3)**чудовими, пр**(4)**таманними лише їй барвами, але листя, пр**(5)**танцьовуючи під подихом вітру, вже падає на землю.*

Літеру ***и*** треба писати на місці цифри в усіх словах, ОКРІМ

А 1
Б 2
В 3
Г 4
Д 5

А	Б	В	Г	Д

12. Прочитайте речення.

*Психологи **(1)**тверджують: коли ви потрапляєте в не**(2)**терпну ситуацію, що **(3)**понукає діяти неро**(4)**судливо, варто **(5)**фокусуватися на глибокому диханні: це обов'язково допоможе заспокоїтися.*

Літеру ***с*** треба писати на місці цифри в усіх словах, ОКРІМ

А 1
Б 2
В 3
Г 4
Д 5

А	Б	В	Г	Д

13. Прочитайте речення (*число позначає наступне слово*).

***(1)**Приворожені **(2)**пречудовими **(3)**росповідями **(4)**престаркуватого дядька Данила, дітвора **(5)**схвильовано **(6)**принишкла в очікуванні **(7)**прекрасної **(8)**приповідки про **(9)**пригоди **(10)**придніпровського **(11)**безстрашного козацтва, його **(12)**призирство до ворога й **(13)**безмежну любов до України.*

Помилку допущено в написанні слів, позначених числами

А 1, 5, 9
Б 2, 3, 7
В 5, 11, 13
Г 3, 4, 12
Д 6, 8, 10

А	Б	В	Г	Д

14. Прочитайте речення (*число позначає наступне слово*).

*Щоб **(1)**пригостити своїх **(2)**преїжджих друзів, **(3)**превітні приморські кухарі з Прованса **(4)**приготують смачні страви зі свіжих морепродуктів, **(5)**припущених в оливковій олії на стишеному вогні дров'яної печі, із додаванням **(6)**приправи з місцевих трав. Скуштувавши цей **(7)**прекрасний кулінарний шедевр, ви назавжди **(8)**прив'яжете своє серце до **(9)**роскішної гостинної Франції.*

Помилку допущено в написанні слів, позначених числами

А 1, 4, 8
Б 2, 3, 9
В 3, 5, 6
Г 2, 4, 7
Д 1, 5, 9

А	Б	В	Г	Д

15. Літеру ***и*** треба писати на місці пропуску в усіх словах рядка

А русалч..н, кот..ня, порадн..ця
Б пал..чка, водич..нька, печ..во
В Ірпінщ..на, вул..чка, мар..во
Г викорін..ний, добр..во, жит..чко
Д страхов..сько, бойов..ще, Ольж..н

А	Б	В	Г	Д

16. Літеру ***е*** треба писати на місці пропуску в рядку

А чародійна пал..чка
Б смачний варен..чок
В годувати з лож..чки
Г пришити гапл..чок
Д маленька розумн..чка

А	Б	В	Г	Д

17. Помилково утворено слово в рядку

А ілюстраторка
Б композиторка
В мистецтвознавка
Г консультантка
Д копірайтерка

А	Б	В	Г	Д

18. ***Не*** потрібно писати разом у рядку

А не/вирішивши вчасно
Б зовсім не/корисний
В абсолютно не/цікавий
Г не/написана, а надрукована
Д не/сформовані висновки

А	Б	В	Г	Д

19. ***Не*** потрібно писати окремо в рядку

А не/доглянутий садок
Б не/зовсім вчасно
В не/хтувати обов'язком
Г не/добачати в темряві
Д не/близька подорож

А	Б	В	Г	Д

20. ***Не*** потрібно писати окремо в усіх рядках, ОКРІМ

А не/прочитана, а переглянута книга
Б ще не/збудований повністю міст
В не/написана стаття про експедицію
Г не/попередивши про небезпеку
Д він не/має права на помилку

А	Б	В	Г	Д

21. ***Не*** потрібно писати разом з усіма словами в рядку

А не/щастя, не/тільки, не/наситний
Б не/одягнений, не/жить, не/далеко
В не/дарма, не/досліджуючи, не/туди
Г не/вчасно, не/можна, не/високий
Д не/навидіти, не/пояснений, не/треба

А	Б	В	Г	Д

22. Правильно написано всі слова в рядку, ОКРІМ

А невпинно стартував, не дозволяє зосередитися
Б не абиякий талант, ніким не прочитана книжка
В невипадкова зустріч, неввічлива студентка
Г непокоїтися про маму, контрольна не написана

А	Б	В	Г

23. Правильно написано всі слова в рядку, ОКРІМ

А незважаючи на, непослідовно, немовбито
Б невгамовно, недолюблює, ніким не політі
В нехтувати, недобачати, було не переливки
Г непосаджений, не жаль, не вартий уваги

А	Б	В	Г

24. Прочитайте речення.

*Не**(1)**начебто не**(2)**має не**(3)**з'ясованих питань, тому не**(4)**потрібно не**(5)**покоїтися про етапи виконання проєкту.*

Не треба писати разом в усіх випадках, позначених цифрами, ОКРІМ

А 1
Б 2
В 3
Г 4
Д 5

А	Б	В	Г	Д

25. Прочитайте речення.

*Не**(1)**знаючи, що робити далі, Олена зупинилася: озеро, мабуть, було не**(2)**глибоке, а зовсім мілке, укрите ще не**(3)**розквітлим лататтям, не**(4)**високим очеретом та не**(5)**пожовклою на сонці ряскою.*

Не треба писати окремо в усіх випадках, позначених цифрами, ОКРІМ

А 1
Б 2
В 3
Г 4
Д 5

А	Б	В	Г	Д

Тема 13. Правопис слів разом, з дефісом та окремо

Діагностичний тест

1. Разом пишуться всі слова в рядку

А напів/автомат, авіа/промисловість, режисер/постановник
Б північно/кримський, міні/автомобіль, навчально/виховний
В одно/разовий, давньо/український, загально/державний
Г жовто/гарячий, жовто/блакитний, жовто/дзьобий
Д теле/апаратура, пів/години, крем/брюле

А	Б	В	Г	Д

2. Прочитайте уривок.

*З**(1)**поміж українських архітекторів варто відзначити Івана Левинського. За сорока**(2)**літню діяльність ним були зведені сотні будівель житлово**(3)**побутового та громадського призначення. Усе, створене ним, дивує, бо до будь**(4)**якої праці він підходив по**(5)**господарськи.*

Дефіс треба ставити на місці всіх цифр, ОКРІМ

А 1 **В** 3 **Д** 5
Б 2 **Г** 4

А	Б	В	Г	Д

3. Усі слова треба писати зі сполучною буквою ***о*** в рядку

А земл..роб, вол..любний, вогн..гасник, бур..лом
Б крок..мір, зор..пад, овоч..сховище, прац..любний
В яйц..подібний, ліс..степ, земл..трус, панел..віз
Г піш..хід, брон..бійний, житт..дайний, чорн..земний
Д тисяч..літній, гірнич..рудний, світ..гляд, дощ..мір

А	Б	В	Г	Д

4. Прочитайте уривок.

*У молочно**(1)**білому світлі пів**(2)**місяця виблискує різно**(3)**барв'ям річка, по**(4)**тихеньку несучи свої хвильки до темних крає**(5)**видів.*

Дефіс треба ставити на місці цифри

А 1 **В** 3 **Д** 5
Б 2 **Г** 4

А	Б	В	Г	Д

5. Разом треба писати всі складні іменники в рядку

А жокей/клуб, зірви/голова, напів/провідник
Б орг/відділ, учитель/словесник, живо/пис
В праце/люб, метео/служба, сімдесяти/річчя
Г проф/спілка, відео/телефон, 40/метрівка
Д авто/стоп, багато/тиражка, люби/мене

А	Б	В	Г	Д

6. Разом треба писати всі складні іменники в рядку

А бджоло/знавство, людино/день, стерео/система
Б метало/кераміка, шіст/десятиріччя, жук/носоріг
В земле/впорядкування, гори/цвіт, контр/наступ
Г шибай/голова, електро/лікування, стоп/кран

А	Б	В	Г

Контрольний тест

1. Разом потрібно писати всі слова в рядку

А лже/патріот, водо/лікування, жоржини/красуні
Б експрес/аналіз, чар/зілля, радіо/фізика
В фоно/хрестоматія, івано/франківка, вело/трек,
Г мікро/система, блок/схема, пройди/світ

А	Б	В	Г

2. Разом потрібно писати всі слова в рядку

А плоско/гірний, євро/інтеграційний, плоско/опуклий
Б лексико/графічний, хіміко/технологічний, плоско/стопий
В євро/союзний, вічно/зелений, народно/господарський
Г зло/ворожий, первісно/общинний, медико/хірургічний

А	Б	В	Г

3. З дефісом потрібно писати всі слова в рядку

А купівля/продаж, крути/голова, контр/удар
Б чарівниця/зима, трава/звіробій, буй/тур
В незабудь/трава, лис/хитрюга, яхт/клуб
Г псевдо/вчений, ліро/епос, луна/парк

А	Б	В	Г

4. З дефісом потрібно писати всі слова в рядку

А заєць/русак, римо/католик, бізнес/проєкт
Б жар/птиця, допінг/контроль, моно/кристал
В соціал/демократ, ломи/камінь, какао/порошок
Г дизель/мотор, кіно/фільм, лікар/еколог

А	Б	В	Г

5. З дефісом потрібно писати всі слова в рядку

А народно/революційний, народно/державний, народно/розмовний
Б історико/ філософський, історично/зумовлений, історико/архівний
В суспільно/політичний, суспільно/господарський, суспільно/трудовий
Г науково/технічний, науково/дослідний, науково/обґрунтований

А	Б	В	Г

6. З дефісом потрібно писати всі слова в рядку

А сірувато/білий, смородиново/чорний, калиново/червоний
Б гіркувато/солоний, лимонно/кислий, кисло/солодкуватий
В південно/західний, східно/слов'янський, північно/атлантичний
Г плодово/овочевий, плодо/овочевий, плодо/розсадницький

А	Б	В	Г

7. Правильно написано всі слова в рядках, ОКРІМ

А водно-спортивний, хіміко-технологічний, жовтогарячий
Б приватновласницький, глибокодумний, темно-вишневий
В легкоатлетичний, мовно-літературний, культурно-освітній
Г українсько-німецький, азотно-водневий, машинописний

А	Б	В	Г

8. Правильно написано всі слова в кожному рядку, ОКРІМ

А темно-шоколадний, індоєвропейський, різносторонній
Б східно-слов'янський, гостро-солоний, давноочікуваний
В індустріально розвинений, склобетонний, радіозахисний
Г приватновласницький, військово-спортивний, 5-денний

А	Б	В	Г

9. Орфографічної помилки НЕМАЄ в рядку

А кінноспортивний, метало-керамічний, нижчепідписаний
Б овочеконсервний, всесвітньо відомий, соляно-кислий
В всесвітньо-історичний, густо-червоний, жовто-гарячий
Г міжнародно-правовий, вельмишановний, новогрецький

А	Б	В	Г

10. Помилку в написанні складних іменників допущено в рядку

А кіловат-година, пів Одеси, сторіччя, лікар-вірусолог
Б міні-спідниця, автосервіс, шлакоблок, телепередача
В жар-птиця, гідросистема, автострада, 5-поверхівка
Г Лисичка-Сестричка, вертоліт, біокефір, супермаркет
Д мікроорганізм, напівсон, гідродинаміка, пройдисвіт

А	Б	В	Г	Д

РОЗДІЛ 5. МОРФОЛОГІЯ

Частини мови

Діагностичний тест

1. З'ясуйте, якою частиною мови є виділені слова в реченні *(цифра позначає наступне слово)*.

*Щасливий **(1)той**, хто знайшов мудрість, хто розум придбав, **(2)бо** таке **(3)придбання** ліпше від придбання срібла, і **(4)понад** золото такий прибуток.*

А іменник
Б прикметник
В займенник
Г прийменник
Д сполучник

А	Б	В	Г	Д

2. З'ясуйте, якою частиною мови є виділені слова в реченні *(цифра позначає наступне слово)*.

*Олена Теліга вважала, **(1)що** для українки має бути **(2)характерним** поєднання «найкращої жіночності з найвищою мужністю», і переймалася **(3)тим**, що в українській літературі не **(4)створено** ідеального образу жінки.*

А прикметник
Б дієслово
В сполучник
Г прислівник
Д займенник

А	Б	В	Г	Д

3. З'ясуйте, якими частинами мови є виділені в реченні слова *(цифра позначає наступне слово).*

*Надвечірнє сонце, **(1)вихопившись** із хмари, кинуло коротку тінь під пнями, **(2)навколо** **(3)яких** літо **(4)щороку** кораловим намистом розсипає запашну суницю.*

А займенник
Б дієприслівник (форма дієслова)
В прислівник
Г прийменник
Д сполучник

А	Б	В	Г	Д

4. З'ясуйте, якими частинами мови є виділені слова в реченні *(цифра позначає наступне слово).*

***(1)Зазвичай** **(2)останнє**, що я роблю, **(3)вимикаючи** комп'ютер – видаляю історію пошуків, хай би **(4)що** шукав.*

А займенник
Б іменник
В форма дієслова (дієприслівник)
Г прислівник
Д форма дієслова (дієприкметник)

А	Б	В	Г	Д

5. З'ясуйте, якою частиною мови є виділені слова в реченнях *(цифра позначає наступне слово).*

***(1)Дивно**, **(2)що** дуже часто ми дозволяємо **(3)собі** ставати рабами власного егоїзму. **(4)Невже** таки невиправна природа людська?*

А частка
Б сполучник
В прийменник
Г прислівник
Д займенник

А	Б	В	Г	Д

6. З'ясуйте, якими частинами мови є виділені слова в реченні *(цифра позначає наступне слово).*

Діти вибирають книжки про драконів та ельфів, ***(1)характерників*** *і* ***(2)зачарованих*** *музикантів, а, прочитавши їх, урешті виростають сильними й добрими, здатними* ***(3)свідомо*** *протистояти злу в* ***(4)реальному*** *житті та у власній душі.*

А іменник
Б прикметник
В прислівник
Г форма дієслова (дієприкметник)
Д форма дієслова (дієприслівник)

А	Б	В	Г	Д

Тема 14. Іменник

Діагностичний тест

1. НЕ відмінюються всі слова в рядку

А бюро, журі, вікно
Б кенгуру, турне, ательє
В тире, вапно, жалюзі
Г графіті, інтерв'ю, колесо

А	Б	В	Г

2. Правильно утворено всі імена по батькові в рядку

А Юрійович, Петрівна, Валерієвич
Б В'ячеславівна, Євгенович, Кузьмич
В Святославович, Матвійович, Олеговна
Г Іванівна, Іллінічна, Геннадійович
Д Арсенівна, Яківович, Романівна

А	Б	В	Г	Д

3. Правильно узгоджено прикметник з іменником

А далека путь
Б десяткова дріб
В наукова ступінь
Г нестерпна біль
Д хронічна нежить

А	Б	В	Г	Д

4. Прочитайте розмову *(цифри позначають номери реплік).*

– ***(1)*** *Тимофію, поклич на репетицію наших «співунів».*

– ***(2)*** *Добре, Олено Петрівно, а о котрій актова зала буде вільною?*

– ***(3)*** *Треба з'ясувати в нашого координатора. Артуре, коли можна провести репетицію?*

– ***(4)*** *Хвилинку, наберу нашого діджея. Олексіє, наші хочуть у залі поспівати, о котрій зручно? Добре, дякую. Сказав, що після четвертої.*

– ***(5)*** *Ольго, Галю, Юрію, «співоче поле» для вас буде вільним після четвертої, не запізніться!*

НЕПРАВИЛЬНО утворено форму кличного відмінка в репліці

А 1 **В** 3 **Д** 5
Б 2 **Г** 4

А	Б	В	Г	Д

5. Прочитайте речення.

В образі … вбачаємо схожість із красунчиком … – героєм роману …

Граматично правильним є варіант послідовного заповнення пропусків

А Степана Радченко, Жорж Дюруа, Гі де Мопассана
Б Степана Радченко, Жоржем Дюруа, Гі де Мопассан
В Степана Радченка, Жоржем Дюруа, Гі де Мопассан
Г Степана Радченка, Жоржем Дюруа, Гі де Мопассана
Д Степана Радченка, Жорж Дюруа, Гі де Мопассана

А	Б	В	Г	Д

6. Прочитайте текст.

*На картинах неаполітанської **школи** без кінця старіється післяполудень, немов побачений крізь темну пляшку. Потемніле сонце, здається, в'яне на очах у тих пропащих краєвидах, мов у переддень космічної **катастрофи**. Старечі **світанки**, жовті, як пергамент, солодкі від мудрості, як пізні вечори! Передполудні усміхаються хитро, як пожовклі старі книги. День осінній, той старий пройдисвіт бібліотекар, який лазить у вицвілому халаті по драбинах і куштує **конфітюри** всіх віків і культур!*

У називному відмінку вжито в тексті іменник

А школи
Б катастрофи
В світанки
Г конфітюри

А	Б	В	Г

Контрольний тест

1. НЕ відмінюються всі іменники в рядку

А фламінго, аташе, Онтаріо, Сомалі, пальто
Б Туапсе, боа, інтермецо, ескімо, Нікарагуа
В шимпанзе, Бразилія, Тбілісі, Дюма, ательє
Г стегно, кенгуру, Батумі, Данте, конферансьє

А	Б	В	Г

2. НЕ відмінюються всі іменники в рядку

А Нагасакі, кіно, Осло, авокадо, фрау
Б авеню, пюре, Голсуорсі, Чилі, доня
В резюме, кашпо, жаба, трюмо, авто
Г Чикаго, журі, місіс, Бальзак, колібрі

А	Б	В	Г

3. НЕМАЄ закінчення у всіх словах рядка

А коала, папараці, олово
Б сироко, крайнебо, каланхое
В кімоно, фрау, фламінго
Г бароко, боржомі, їство

А	Б	В	Г

4. Правильно узгоджено прикметник з іменником

А смачний авокадо
Б потужна цунамі
В корисне кольрабі
Г крикливий какаду
Д потужне торнадо

А	Б	В	Г	Д

5. Правильно поєднано всі іменники з прикметниками в рядку

А смачне спагеті, слабосолена івасі, романтичний Париж
Б лікувальний шампунь, солодкий ківі, гостинне Сурамі
В високе Кіліманджаро, стигле авокадо, кудлатий собака
Г сучасне Токіо, гостро-солона салямі, пухнаста коала

А	Б	В	Г

6. Правильно поєднано всі іменники з прикметниками в рядку, ОКРІМ

А біла гуаш, красиве Балі, гаряче пюре, красива тюль
Б велика авеню, новий аерозоль, хронічний нежить
В світла емаль, смажена кефаль, електричний дриль
Г яскравий кахель, науковий ступінь, суворий суддя

А	Б	В	Г

7. Закінчення ***-а /-я*** у формі родового відмінка однини матимуть усі слова в рядку

А тролейбус, олівець, гопак, Кавказ
Б березень, підручник, борщ, потяг
В Париж, аркуш, січень, баскетбол
Г Київ, присудок, Донець, студент

А	Б	В	Г

8. Закінчення ***-а /-я*** у формі родового відмінка однини матимуть усі слова в рядку

А сантиметр, спосіб, Харків, учень
Б диван, стілець, календар, пасажир
В вересень, кілограм, квадрат, жанр
Г водій, прикметник, танець, кобзар

А	Б	В	Г

9. Правильно утворено форму кличного відмінка у всіх словах рядка, ОКРІМ

А люба Олесю, Катре, сестро Тетянко, любий друже
Б діду, Захаре Івановичу, Ірино Василівно, синку
В пане полковнику, водію, ученице, товаришу мій
Г Іване, Володимире Миколайовичу, мудрецю, Яно
Д пані вчителько, Василю Федоровичу, брате Юріє

А	Б	В	Г	Д

10. Прочитайте діалог (*цифра позначає наступну репліку*).

*– **(1)**Привіт, Нато! Як поживаєш?*
*– **(2)**Вітаю, сестро Юлю! У мене все гаразд.*
*– **(3)**Бачила твій виступ у ранковому шоу «Сніданок з «1+1»» – було дуже цікаво й пізнавально. Крім того, сестричко, ти була чарівно вбрана й виглядала прекрасно.*
*– **(4)**Дякую, Юлію, мені надзвичайно приємно. А як твоя робота? Сподіваюсь, ти реалізовуєш свої задуми?*
*– **(5)**Так, люба, працюю над новою книгою, іноді важко, але я беру тебе за приклад наполегливості й віри у свої сили.*
– Молодець. Усе буде добре!

Помилку в утворенні форми кличного відмінка допущено у варіанті, позначеному цифрою

А 1
Б 2
В 3
Г 4
Д 5

А	Б	В	Г	Д

11. Прочитайте діалог (*цифри позначають номери реплік*).

*– **(1)** Привіт, бабусю! Нарешті ми до тебе з подружками дісталися.*
*– **(2)** Добрий день, моя зірочко! Дуже рада таким гостям. Заходь хутчіше! І ви, дівчатка, теж!*
*– **(3)** Наші вітання, Ксенія Петрівна! Як у Вас гарно! Таке зелене ошатне містечко!*
*– **(4)** Марусю, Таню, ви ще бабусиних троянд і жоржин не бачили! Таких навіть у ботанічних садах Києва немає.*
*– **(5)** Годі тобі, онученько, геть засоромила.*

НЕПРАВИЛЬНО утворено форму кличного відмінка в репліці

А 1
Б 2
В 3
Г 4
Д 5

А	Б	В	Г	Д

12. НЕМАЄ помилки у словосполученні

А дванадцять кілограм
Б кілограм апельсинів
В розташування партизан
Г вимоги громадянів

А	Б	В	Г

13. Правильно утворено всі імена по батькові в рядку

А Лук'янович, Луківна, Григорійович
Б Степанівна, Миколаєвна, Олегович
В Анатолієвна, Миронович, Павлович
Г Костьович, Олексіївна, Костянтинівна
Д Геннадійовна, Юрійович, Яківович

А	Б	В	Г	Д

14. Помилку в утворені імені по батькові допущено в рядку

А Юрій Петрович, Зінаїда Вікторівна
Б Олена Юріївна, Наталія Олександрівна
В Сергій Богданович, Надія Пилипівна
Г Андрій Юрієвич, Катерина Сергіївна

А	Б	В	Г

15. Помилку в утворені імені по батькові допущено в рядку

А Сергій Вікторович, Наталя Володимирівна
Б Ярослав Лукич, Марія Семенівна
В Іван Григорійович, Сава Хомович
Г Софія Валеріївна, Катерина Іллівна

А	Б	В	Г

16. Прочитайте речення.

Шановний …, укажіть у заявці … ступінь Вашого … .

Граматично правильним є варіант послідовного заповнення пропусків

А Віталій Петрович, вчений, опонента
Б Віталіє Петровичу, вчену, опоненту
В Віталію Петровичу, вчений, опонента
Г Віталіє Петрович, вчену, опонента
Д Віталію Петровичу, вчений, опоненту

А	Б	В	Г	Д

17. Прочитайте текст

*Незважаючи на вибухонебезпечні **реакції** на будь-яку його публічну дію, усе життя Святослава Вакарчука надійно сховане від поглядів тієї ж публіки. Кілька речень промови під час вручення чергової нагороди стають предметом ефірних та соцмережних дискусій щонайменше на **тиждень**. Кожна пісня і кожен альбом перетворюються на ще одну точку відліку. Гастрольні тури стають поштовхом для **єднання** – через емоцію, спогад, любов. Так, він може помилятися й помиляється, може не вгадати й часом не вгадує. Але він чесний, відповідає небагатослівно, дивиться прямо в **очі**.*

У знахідному відмінку вжито в тексті всі виділені іменники, ОКРІМ

А реакції **Б** тиждень **В** єднання **Г** очі

А	Б	В	Г

18. Прочитайте речення (*цифра позначає наступне слово*).

*Мені снилось: я **(1)**мельник у старому **(2)**млині…*
*Уночі затихають **(3)**колеса. Я не сплю. Часом **(4)**качка в **(5)**повітрі дзвенить.*

Роль присудка виконує іменник, позначений цифрою

А 1 **В** 3 **Д** 5
Б 2 **Г** 4

А	Б	В	Г	Д

19. Прочитайте речення (*цифра позначає наступне слово*).

*І серед поля, на яснім **(1)**світанні, коли ще **(2)**сном охоплені **(3)**жита, – **(4)**душа тебе, тебе одну віта.*

Роль обставини виконує іменник, позначений цифрою

А 1 **В** 3
Б 2 **Г** 4

А	Б	В	Г

20. Прочитайте речення (*цифра позначає наступне слово*).

*Тут **(1)**фортеп'яно з теплою душею стоїть і жде, що **(2)**приторк білих **(3)**рук в йому пробудить півзаснулий **(4)**звук.*

Роль означення виконує іменник, позначений цифрою

А 1 **В** 3
Б 2 **Г** 4

А	Б	В	Г

Тема 15. Прикметник. Займенник

Діагностичний тест

1. Закінчення ***-ий*** має прикметник, утворений від слова

А природа **В** вечір **Д** завтра
Б дорога **Г** зовні

А	Б	В	Г	Д

2. НЕПРАВИЛЬНО утворено форму ступеня порівняння прикметника в рядку

А якнайзручніший
Б більш сучасний
В найелегантніший
Г менш корисніший
Д найбільш міцний

А	Б	В	Г	Д

3. Замінити прикметник ***цілий*** займенником ***увесь*** (у потрібній формі) НЕ можна в реченні

А На толоку традиційно збиралися цілою вулицею.
Б Цілий вік вона тужила за своїм утраченим коханням.
В Не вистачить цілого життя, щоб дяку тобі скласти, мамо!
Г Казан хоч і був цілий, але вже добре пощербився.
Д Квитки на спектакль були куплені для цілої школи.

А	Б	В	Г	Д

4. Правильно написано всі займенники в рядку

А дехто, ніякий, скільки-небудь, абищо
Б ніщо, будь-який, де-котрий, ніскільки
В будь-що, якийсь, аби-хто, що-небудь
Г нічий, хто-небудь, де-який, будь-чий
Д будь-хто, якийсь, ніякий, хто-зна-що

А	Б	В	Г	Д

5. НЕПРАВИЛЬНО побудовано речення

А Портретисти прагнуть відтворити настрій і почуття людини.
Б Крим дуже сподобався поетові та присвятив йому багато віршів.
В Музика здатна пробудити в нас і радісні, і гнітючі емоції.
Г Актриса майстерно перевтілювалась у свою героїню й ніби жила її життям.

А	Б	В	Г

6. Правильною є форма займенника в словосполученні

А всим підприємцям
Б з твоєго району
В звернутися до їх
Г на тім березі ріки

А	Б	В	Г

Контрольний тест

1. НЕМАЄ орфографічних помилок у рядку

А Червоногарячий (або яскраво-червоний) колір – найяскравіший відтінок червоного.
Б Ти вдихаєш сизофіалковий аромат, де над небом – ніжно-стомлений ворон-птах.
В Снігурчик прилетів червоно-грудий. Та й сніг клює. Біда його жене.
Г Ніч не буває чорна. У неї тисячі барв. Вона бузково лимонна й оранжево-голуба.

А	Б	В	Г

2. НЕМАЄ орфографічних помилок у рядку

А Ось щось несподівано заблищало на темнозеленому тлі лісу.
Б І от вони, ті стіни, що не раз протистояли зловорожим хвилям.
В А зима все огортала ліси мерехтливими біло-сніжними серпанками.
Г Народно-пісенна творчість дарує нам багато пейзажних зразків.

А	Б	В	Г

3. Літеру ***і*** на місці пропуску треба писати в усіх словах рядка

А околичн..й, подружн..й, тутешн..й, дочірн..й
Б дорожн..й, суботн..й, недільн..й, самобутн..й
В могутн..й, горішн..й, вечірн..й, досвітн..й
Г супутн..й, продажн..й, житн..й, торішн..й

А	Б	В	Г

4. Закінчення ***-ий*** має прикметник

А городн..й
Б дорожн..й
В заможн..й
Г прийдешн..й
Д подружн..й

А	Б	В	Г	Д

5. НЕПРАВИЛЬНО утворено прикметник у рядку

А маршовий
Б почуттєвий
В вермішельовий
Г плюшевий
Д алюмінієвий

А	Б	В	Г	Д

6. За допомогою суфікса ***-ев- (-єв-)*** утворюються прикметники від обох іменників у рядку

А фарш, ялинка
Б реєстр, замша
В ранець, груша
Г ірис, насіння
Д гай, олівець

А	Б	В	Г	Д

7. З дефісом треба писати всі слова в рядку

А що/небудь, бозна/що, ні/який, будь/з/ким
Б казна/хто, бозна/кого, кого/небудь, будь/що
В ні/чому, будь/що, скільки/небудь, якого/сь
Г будь/до/чого, ні/чим, який/небудь, казна/що
Д аби/якому, де/хто, ні/якому, чий/небудь

А	Б	В	Г	Д

8. Правильно написано всі слова в рядку

А будь у чому, ніякий, аби в чому, чий небудь
Б казна-скільки, будь-кого, ні-в-чому, з будь-чим
В хтось, де з ким, ні в якому, скільки-небудь
Г дещо, казна-чого, де-котрого, на якомусь
Д ні для кого, якийсь, будь-з-ким, бозна-який

А	Б	В	Г	Д

9. Форми ступенів порівняння можна утворити від усіх прикметників у рядку

А високий, світлий, величезний
Б красивий, моральний, довгий
В близький, вороний, рішучий
Г червоний, веселий, смачний
Д дорогий, теплий, чорнявий

А	Б	В	Г	Д

10. Правильно утворено ступені порівняння прикметників в усіх словах рядка

А найбільш грамотний, веселіший, більш чесніший
Б більш пахучий, довгуватіший, найбільш милий
В найбільш мудріший, щонайкрасивіший, солодший
Г якнайпрекрасніший, більш голосний, дотепніший
Д найменший, більш сміливий, найменш кривий

А	Б	В	Г	Д

11. Правильно утворено ступені порівняння прикметників в усіх словах рядка

А більш голосніший, менш важливий, найпомітніший
Б самий економний, кругліший, найбільш розумний
В найнеобхідніший, найменш свіжий, премудріший
Г менш талановитий, паралельніший, більш зручний
Д більш голосний, менш допитливий, найсвітліший

А	Б	В	Г	Д

12. Правильно утворено форму ступеня порівняння прикметника в рядку

А дерево вище мене
Б самий відомий актор
В якнайліпша порада
Г більш доцільніша дія
Д найсолодкіше яблуко

А	Б	В	Г	Д

13. Редагування НЕ потребує словосполучення

А типічне явище
Б творожне печиво
В навчальний процес
Г умісне зауваження

А	Б	В	Г

14. Редагування НЕ потребує словосполучення

А заключні результати
Б посторонні люди
В настійна потреба
Г слойоне тісто

А	Б	В	Г

15. Редагування НЕ потребує словосполучення

А усестороннє вивчення
Б живописна місцевість
В народний фольклор
Г вовняна спідниця

А	Б	В	Г

16. Правильно написано всі займенники в рядку

А бозна-чий, де-який, хтось
Б ані-хто, будь-який, дещо
В казна-який, абихто, неабищо
Г нічий, невідь-хто, неякийсь
Д чого-небудь, тією, хто-зна-який

А	Б	В	Г	Д

17. Означенням у реченні є займенник, позначений цифрою (*цифра вказує наступне слово*)

*Не вір (**1**)мені, бо я брехать не вмію,*
*Не жди мене, бо (**2**)я і так прийду,*
*Я принесу (**3**)тобі (**4**)свою надію,*
А подарую смуток і біду.

А 1
Б 2
В 3
Г 4

А	Б	В	Г

18. Редагування НЕ потребує речення

А У мойого брата дистанційне навчання триває впродовж семестру.
Б Олена – капітан команди, і про її часто пишуть у нашій шкільній газеті.
В Сьогодні учасникам проєкту потрібно було показати частину їх роботи.
Г Молоді часто важко знайти свою справу, бо їм усе подобається.
Д Перепочинок мандрівники вирішили зробити аж на тім березі річки.

А	Б	В	Г	Д

19. Редагування НЕ потребує речення

А Подруга пообіцяла одне, а зробила зовсім друге.
Б У цій спортивній залі є тренажери на любий смак.
В Павле, подай мені, будь ласка, отую книжку.
Г Давайте сьогодні разом підемо до його в гості.
Д Їхня допомога в цій справі нам просто необхідна.

А	Б	В	Г	Д

20. Редагування НЕ потребує словосполучення

А заявити на весь голос
Б оснащені краще всіх
В мати свою власну позицію
Г не робити в жодному разі

А	Б	В	Г

Тема 16. Числівник

Діагностичний тест

1. Правильну відмінкову форму числівника ***сімсот дев'яносто вісім*** наведено в рядку

А *Р. в.* семи сотень дев'яноста восьми
Б *Д. в.* сімсот дев'яноста вісьмом
В *Зн. в.* семисот дев'яноста вісім
Г *Ор. в.* сьомастами дев'яноста вісьма
Д *М. в.* (на) семисот дев'яноста вісьмох

А	Б	В	Г	Д

2. Правильно узгоджений числівник з іменником у реченні

А Квартет утворюють чотири виконавці.
Б До редакції надійшло два сценарія.
В Концерт тривав майже півтора години.
Г Для вистави слід використати чотирьох прожекторів.
Д Батальні сцени фільму знімали два з половиною місяців.

А	Б	В	Г	Д

3. Правильно поєднано іменник з числівником у рядку

А обидва хлопця
Б чотири поверха
В три десятих метри
Г два випускники
Д сто два клена

А	Б	В	Г	Д

4. Порушено норму відмінювання числівника в рядку

А Швидкість бігу гепарда – від сто двадцяти до сто сорока кілометрів за годину.
Б На змаганнях директор нагородив п’ятьох учнів.
В Серед восьмисот сорока семи приток Дніпра є велика річка Прип’ять.
Г Прийшовши на спортмайданчик, він зустрів там сімох однокласників.
Д Запорозька чайка вміщала від п’ятдесяти до сімдесяти козаків.

А	Б	В	Г	Д

5. Закінчення ***-і*** має іменник у рядку

А обидві дівчин..
Б півтора тижн..
В три лікар..
Г два муляр..
Д чотири секунд..

А	Б	В	Г	Д

6. Розгляньте рисунок. Правильними відповідями на запитання ***«Котра година?»*** будуть усі, ОКРІМ

А шоста година п’ятнадцять хвилин
Б п’ятнадцять хвилин сьомої
В п’ятнадцять хвилин по шостій
Г чверть на сьому
Д чверть по шостій

А	Б	В	Г	Д

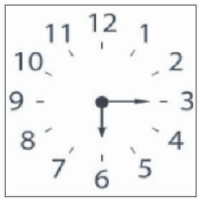

Контрольний тест

1. Числівник ужито в реченні

А Лише одиниці можуть перепливти цей канал.
Б У мого друга був двотижневий карантин.
В Прикладом героїзму стала козацька сотня.
Г На варті біля палацу стояло п’ятеро.
Д В олімпіаді взяло участь тридцятеро учнів.

А	Б	В	Г	Д

2. Усі слова є числівниками в рядку, ОКРІМ

А перший, двоє, трьохсотий, двісті
Б семеро, чверть, сороковий, трьох
В двадцятеро, півтора, один, сьомий
Г шістдесятий, сорок, десятеро, сім
Д восьмого, нуль, шестеро, трьома

А	Б	В	Г	Д

3. Правильною є відмінкова форма числівника в рядку

А шістьохсот сорока п’яти
Б шестистами сорока п’ятьома
В шістьохсот сорока п’ятьох
Г шестисот сорока п’яти
Д шестиста сорока п’ятьох

А	Б	В	Г	Д

4. Прочитайте речення.

До початку змагань залишилося _____, але понад _____ команд підтвердили свою участь у _____ міському турнірі.

Правильним є варіант послідовного заповнення пропусків

А півтора місяця, семидесяти, двадцять третьому
Б півтори місяці, сімдесят, двадцяти третьому
В півтора місяця, сімдесяти, двадцять третьому
Г півтора місяця, сімдесят, двадцять третьому
Д півтора місяця, сімдесят, двадцяти третьому

А	Б	В	Г	Д

5. Прочитайте речення.

_____ упродовж _____ пройшли черговий оздоровчий курс і відновили свою фізичну форму на _____.

Правильним є варіант послідовного заповнення пропусків

А двадцять четверо футболістів, шістдесяти днів, дев'яносто вісім цілих і п'ять десятих відсотків
Б двадцять чотири футболіста, шестидесяти днів, дев'яносто вісім цілих і п'ять десятих відсотків
В двадцять чотири футболісти, шестидесяти днів, дев'яносто вісім цілих і п'ять десятих відсотків
Г двадцять чотири футболісти, шістдесяти днів, дев'яносто вісім цілих і п'ять десятих відсотка
Д двадцять чотири футболісти, шістдесяти днів, дев'яносто вісім цілих і п'ять десятих відсотків

А	Б	В	Г	Д

6. Правильно поєднано іменник із числівником у рядку

А два з половиною гектара
Б сто сорок три кілограма
В сімнадцятеро дівчаток
Г півтораста кілометрів
Д три цілих і дві десятих метрів

А	Б	В	Г	Д

7. Правильно поєднано іменник із числівником у рядку

А Духмяні поля лаванди тут розкинулися на два гектара.
Б На пошук матеріалу для реферату витратив півтора дні.
В У складі творчої групи були два львів'янина й три киянина.
Г Перед входом до Історичного музею стояло четверо студенток.
Д Обидва дуба на околиці міста вже палали багряним листям.

А	Б	В	Г	Д

8. НЕПРАВИЛЬНО поєднано числівник з іменником у рядку

А сто два клена, троє українців
Б шестеро слоників, півтора банана
В семеро колег, чотири менеджери
Г тридцять п'ять книг, шість дівчат

А	Б	В	Г

9. НЕПРАВИЛЬНО поєднано числівник з іменником у рядку

А півтора літра, двісті сімдесят два кавуни
Б двісті шістдесят випускників, три фікуси
В двоє дверей, дев'яносто чотири автобуса
Г одна друга кілограма, шестеро кошенят

А	Б	В	Г

10. НЕПРАВИЛЬНО поєднано іменник з числівником у рядку

А півтора тижня
Б семеро козенят
В три громадяни
Г три селянина
Д чотири студенти

А	Б	В	Г	Д

11. Прочитайте речення, у якому є пропуски.

Агов, … зустріньмося … після концерту біля … кав'ярні.

Граматично правильним є варіант послідовного заповнення пропусків

А Остапе, Марино, Юрію, о чверть на шосту, самої близької
Б Остапе, Марина, Юрію, у чверть на шосту, найближчої
В Остапе, Марино, Юрію, о чверть на шосту, найближчої
Г Остап, Марина, Юрію, у п'ять п'ятнадцять, найблизькішої
Д Остапе, Марино, Юріє, о п'ятій п'ятнадцять, ближчої

А	Б	В	Г	Д

12. Редагування НЕ потребує словосполучення

А з кінця шестидесятих років
Б ні одного разу не зробив
В зроблю другим разом
Г воля обидвох держав
Д майже чверть століття

А	Б	В	Г	Д

13. Граматично правильною на запитання: ***«Котра година?»*** є відповідь

А п'ять хвилин десятої
Б вісімнадцять двадцять
В десять хвилин на сьому
Г без п'ятнадцяти дев'ята

А	Б	В	Г

14. Граматично правильною на запитання: ***«Котра година?»*** є відповідь

А двадцять хвилин п'ятого
Б чверть на дванадцяту
В п'ять хвилин до семи
Г дев'ять тридцять

А	Б	В	Г

15. НЕПРАВИЛЬНО побудовано словосполучення на позначення часу

А десята година п'ятнадцять хвилин
Б чверть на одинадцяту
В чверть по десятій
Г десять годин п'ятнадцять хвилин
Д п'ятнадцять хвилин на одинадцяту

А	Б	В	Г	Д

Тема 17. Дієслово

Діагностичний тест

1. Доберіть варіант правильного заповнення пропусків у реченні

Не _____ на часі, коли очищаєте кавомолку після використання, цим ви _____ термін її використання.

А економіте, подовжите
Б економліть, подовжете
В економіть, подовжити
Г економьте, подовжте
Д економте, подовжите

А	Б	В	Г	Д

2. Помилку в написанні особових закінчень дієслів допущено в рядку

А прочитаєте, змелете
Б створимо, розв'яжемо
В розгорнемо, клеєте
Г кричите, полють
Д скажемо, напишемо

А	Б	В	Г	Д

3. Правильно вжито дієслівну форму в реченні

А Чи ти дасиш мені олівець?
Б Стань у центрі кімнати.
В Парламент ухвале це рішення.
Г Давай зустрінемся о шостій.
Д Ходімте на вулицю.

А	Б	В	Г	Д

4. Форму наказового способу має дієслово в словосполученні

А терміново подаймо звіт
Б терміново подають звіт
В терміново подаємо звіт
Г терміново подати звіт
Д треба терміново подати звіт

А	Б	В	Г	Д

5. Правильно утворені всі форми дієприкметників у рядку

А накреслений, зшитий, роблячий, побачений
Б лежачий, посивілий, зліплений, нафарбований
В зацікавлений, помолодівший, уславлений, змарнілий
Г розвалений, посміхаючийся, палаючий, знайдений
Д оформлений, випечений, потемнівший, забутий

А	Б	В	Г	Д

6. Граматично правильне продовження речення *«Обираючи стиль одягу, ...»* подано в рядку

А витрачається багато часу.
Б зважайте на певні норми.
В підкреслюється індивідуальність.
Г велике значення має колір.
Д ваш гардероб має залежати від погоди.

А	Б	В	Г	Д

Контрольний тест

1. Прочитайте речення.

Очима ти сказав мені: люблю.
Душа складала свій тяжкий екзамен.
Мов тихий дзвін гірського кришталю.
Несказане лишилось несказанним.

У цьому уривку використано дієслівних форм

А 3
Б 4
В 5
Г 6

А	Б	В	Г

2. Прочитайте речення.

Хай буде все небачене побачено,
Хай буде все пробачене пробачено.
Хай буде вік прожито, як належить,
На жаль, від нас нічого не залежить.

У цьому уривку використано дієслівних форм

А 7
Б 8
В 9
Г 10

А	Б	В	Г

3. НЕПРАВИЛЬНО утворено особову форму дієслова в рядку

А котимо, пишеш
Б клеїш, мелемо
В краєш, варемо
Г удариш, сушать

А	Б	В	Г

4. НЕПРАВИЛЬНО утворено особову форму дієслова в рядку

А заметемо, кричите
Б виміряєш, співаємо
В вабите, знайдемо
Г чинемо, потрапиш

А	Б	В	Г

5. Правильно утворено форму 3-ї особи множини від інфінітива

А муркотіти – муркочуть
Б гоїти – гоють
В приїжджати – приїздять
Г поїти – поять
Д пороти – порять

А	Б	В	Г	Д

6. НЕПРАВИЛЬНО утворено форму наказового способу дієслова в рядку

А біжи
Б біжіть
В біжімо
Г біжимо
Д нехай біжать

А	Б	В	Г	Д

7. НЕПРАВИЛЬНО утворено форму наказового способу дієслова в рядку

А жити – живімо
Б провітрити – провітрімо
В ткати – тчімо
Г купити – купуймо
Д сікти – січімо

А	Б	В	Г	Д

8. Правильно утворено форму наказового способу дієслова в рядку

А читаємо
Б зрізаєш
В давай станцюємо
Г вивчаймо
Д треба відчувати

А	Б	В	Г	Д

9. Правильно утворено форму наказового способу дієслова в усіх рядках, ОКРІМ

А тягніть
Б побродімо
В закінчуйте
Г давай захистимо
Д спалахнімо

А	Б	В	Г	Д

10. Редагування НЕ потребує словосполучення

А захоплюючий сюжет
Б запрошуються всі бажаючі
В відкривати вікно
Г зважати на думку
Д робити вигляд

А	Б	В	Г	Д

11. Редагування НЕ потребує словосполучення

А пропустити мимо вух
Б не заставляй чекати
В розмова продовжується
Г спасти на думку
Д приступити до роботи

А	Б	В	Г	Д

12. Усі слова є дієприкметниками в рядку

А зшитий, поранений, високий
Б занесений, змарнілий, кволий
В лежачий, люблячий, меткий
Г зварений, зрізаний, сидячий

А	Б	В	Г

13. Правильно утворені всі форми дієприкметників у рядку

А нападаючий, побілілий, поротий
Б дозрілий, заспівавший, ведучий
В замкнений, притиснутий, колений
Г навислий, зробивший, загорілий
Д оточуючий, загорнений, повернутий

А	Б	В	Г	Д

14. Усі слова є дієприслівниками в рядку

А полетівши, липнучи, знайшов
Б упавши, малюючи, снідаючи
В співаючи, випито, ризикнули
Г їдучи, дізнавшись, розкручено

А	Б	В	Г

15. Граматично правильне закінчення речення *«Вивчаючи іноземні мови,…»*

А ваша увага й пам’ять значно поліпшуються.
Б уміння слухати буде значно кращим.
В з’явиться вміння впевнено спілкуватися.
Г працюйте щоденно хоча б двадцять хвилин.
Д мозок краще перемикається на різні завдання.

А	Б	В	Г	Д

16. НЕПРАВИЛЬНО побудовано речення з дієприслівниковим зворотом

А Бронюючи номер по телефону, я захотіла уточнити в менеджера умови поселення в готель.
Б Слухаючи виступ улюбленого співака, Дмитро відпочивав і набирався сил.
В Дивлячись на виставку квітів, мені раптом пригадався бабусин садочок.
Г Відшукавши в інтернеті необхідну інформацію, Юлія підготувала домашнє завдання.

А	Б	В	Г

17. НЕПРАВИЛЬНО побудовано речення з дієприслівниковим зворотом

А Купуючи нову пральну машину, не забудьте оформити гарантійний талон у продавця.
Б Прогулюючись безлюдною набережною, нам раптом стало сумно.
В Мій брат любить жартувати, іноді доводячи всіх до сліз своїми розповідями.
Г Чи можна вступити до університету, не маючи свідоцтва про загальну освіту?

А	Б	В	Г

18. НЕ можна замінити дієприслівниковий зворот підрядним обставинним у реченні

А Залишаючись удома під час карантину, ви маєте облаштувати собі комфортне робоче місце.
Б Ви вчасно почнете й закінчите робочий день, відокремлюючи простір у квартирі саме для праці.
В Ми, вчасно прокидаючись, одягаючись у звичний для роботи одяг, «вмикаємо» певний режим праці чи навчання.
Г Будь-хто буде більш продуктивним, прибравши перед початком роботи безлад у кімнаті.
Д Без певної організації своєї праці ти можеш увесь день пролежати в ліжку, безцільно натискаючи кнопки ноутбука.

А	Б	В	Г	Д

19. Увідповідніть дієслово з його граматичною формою.

Дієслово	*Граматична форма*
1 принісши	**А** інфінітив
2 принести	**Б** особова
3 принесено	**В** дієприкметник
4 принесений	**Г** дієприслівник
	Д безособова

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

20. Увідповідніть дієслово з його граматичною формою.

Дієслово	*Граматична форма*
1 зварено	**А** інфінітив
2 зварити	**Б** особова
3 зварений	**В** дієприкметник
4 звариш	**Г** дієприслівник
	Д безособова

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

Тема 18. Прислівник. Службові частини мови. Вигук

Діагностичний тест

1. Літеру ***и*** треба писати в кінці кожного прислівника в рядку

А по-лицарськ.., по-вовч.., завбільшк.., трич..
Б навкулачк.., заоч.., по-корейськ.., навпак..
В по-лисяч.., почаст.., пошепк.., навколішк..
Г мовчк.., по-угорськ.., зсередин.., по-латин..
Д по-людськ.., завглибшк.., трох.., насторож..

А	Б	В	Г	Д

2. З дефісом треба писати всі прислівники в рядку

А віч/на/віч, по/домашньому, будь/де
Б по/людськи, як/небудь, як/найбільше
В в/тричі, колись/то, хтозна/куди
Г де/не/де, в/цілому, по/четверте
Д до/речі, без/кінця/краю, далеко/таки

А	Б	В	Г	Д

3. Помилку в написанні прислівника допущено в рядку

А зроду-віку, з давніх-давен, спрадавна
Б видимо-невидимо, анічичирк, аби-де
В як-не-як, в основному, по-чиновницьки
Г більш-менш, хтозна-коли, довкруги
Д по-четверте, всього-на-всього, щосереди

А	Б	В	Г	Д

4. Запропонована в дужках конструкція є НЕПРАВИЛЬНОЮ в рядку

А заходи щодо поліпшення (заходи для поліпшення)
Б усупереч постанові (незважаючи на постанову)
В з початку експерименту (від початку експерименту)
Г берегти на всякий випадок (берегти про всякий випадок)
Д за місцем перебування (по місцю перебування)

А	Б	В	Г	Д

5. Частка ***не*** пишеться окремо у варіанті

А стало не/переливки
Б не/здужати всіх завдань
В не/покоїтися через погоду
Г не/дооцінювати друзів
Д говорити не/правду

А	Б	В	Г	Д

6. У реченні *«Викладач дуже зрадів, … почув самостійні судження студентів»* може бути кожен з названих сполучників, ОКРІМ

А бо
Б адже
В тобто
Г оскільки
Д тому що

А	Б	В	Г	Д

Контрольний тест

1. Редагування НЕ потребує словосполучення

А задати запитання
Б привести до прикладу
В загорати на сонці
Г жаліти за минулим
Д набувати чинності

А	Б	В	Г	Д

2. Прислівник ужито в реченні

А Навколо будинку зачервоніли півонії, заворожуючи ароматом.
Б Нам доводилося тривалий час вишукувати гриби в лісі.
В Часто трапляються перлини молочно-білого кольору.
Г Понад берегами бурхливої ріки вже зазеленіли луки.

А	Б	В	Г

3. Прислівник виконує роль означення в реченні

А Погано жити, як ні з ким не дружити.
Б Чемність обходиться дешево, але багато дає.
В Болючіші рани від слова, ніж від меча.
Г Життя напоказ не приносить бажаної втіхи.
Д Важко нести, а ще важче кинути.

А	Б	В	Г	Д

4. Прислівник виконує роль присудка в реченні

А У лісі враз посутеніло, насувалася ніч.
Б За один раз не зітнеш дерева враз.
В Добре на серці від праці чесної.
Г Швидко робить, та переробляє довго.
Д Жити розумно – мати успіх.

А	Б	В	Г	Д

5. Разом треба писати всі прислівники в рядку

А по/господарськи, на/щастя, аби/як
Б на/зустріч, по/заячи, в/основному
В хоч/не/хоч, коли/небудь, в/горі
Г аби/коли, в/зимку, на/пам’ять

А	Б	В	Г

6. Разом треба писати виділене слово в рядку

А придивитися ***до/гори***
Б спуститися ***з/гори***
В вивчити ***на/пам’ять***
Г скаржитись ***на/пам’ять***
Д пройти ***по/сусідському*** дворі

А	Б	В	Г	Д

7. Разом треба писати виділені слова в усіх рядках, ОКРІМ

А вибігли ***на/зустріч***
Б добре почуватися ***у/двох***
В тепло ***в/день***
Г зустрітися ***в/останнє***
Д мешкати ***у/двох*** будинках

А	Б	В	Г	Д

8. З дефісом пишемо всі слова в рядку

А де/не/де, кінець/кінцем, на/жаль
Б зроду/віку, тишком/нишком, поза/очі
В любо/дорого, по/моєму, пліч/о/пліч
Г куди/небудь, по/моєму, рік/у/рік

А	Б	В	Г

9. З дефісом треба писати всі прислівники в рядку

А честь/честю, плече/в/плече, по/третє
Б урешті/решт, будь/що/будь, де/інде
В всього/на/всього, по/латині, аби/таки
Г по/батькові, по/моєму, з діда/прадіда
Д коли/не/коли, вряди/годи, по/одинці

А	Б	В	Г	Д

10. З дефісом треба писати обидва прислівники в рядку

А хоч/не/хоч, плече/в/плече
Б десь/не/десь, сам/на/сам
В де/не/де, нога/в/ногу
Г тет/а/тет, коли/не/коли
Д як/не/як, день/у/день

А	Б	В	Г	Д

11. Разом потрібно писати обидва виділені слова в рядку

А повторити ***в/останнє***, діяти ***по/новому***
Б зорі сяють ***з/гори***, ***по/перше*** лютого
В вивчити ***на/пам'ять***, ***на/зустріч*** вітру
Г зайшла ***в/останнє*** купе, діти росли ***в/купі***
Д з'їжджати ***з/гори*** на санчатах, ***у/купі*** листя

А	Б	В	Г	Д

12. Орфографічної помилки немає в рядку

А Набридло брати техніку на прокат, тому вирішили купити навиплат.
Б Михайло дивився на брата з-під лоба, бо все було тому недовподоби.
В На жаль, іноді ми залишаємося на самоті з нашими сумнівами.
Г Планували повернутися над вечір, а дісталися лише за північ.

А	Б	В	Г

13. Правильно утворено форми ступенів порівняння прислівників в усіх рядках, ОКРІМ

А більш детальніше, холодніше, тихіше
Б найдорожче, більш весело, якнайважче
В найбільш тепло, менш голосно, чистіше
Г більш спокійно, голосніше, триваліше

А	Б	В	Г

14. Правильно утворено форми ступенів порівняння прислівників в усіх рядках, ОКРІМ

А глибше, щонайрішучіше, корисніше
Б раніше, менш дивно, найбільш красивіше
В найвужче, якнайголосніше, найбільш легко
Г краще, найбільш тактовно, дорожче

А	Б	В	Г

15. Усі виділені слова є прийменниками в рядку

А подивись ***навколо, з метою*** вдосконалення
Б боротися ***з протягом, назустріч*** радощам
В ***у зв'язку*** з карантином, ***край*** дороги
Г ***протягом*** години, ***жити*** навпроти

А	Б	В	Г

16. Виділене слово є прийменником у реченні

А Улюбленим залишається тільки рідний ***край***.
Б Мій друг часом буває ***украй*** прискіпливим.
В ***Поблизу*** розкинулося поле з червоними маками.
Г Я відвідую курси автолюбителів ***поблизу*** школи.

А	Б	В	Г

17. Правильно вжито прийменник у рядку

А план по заготівлі
Б живу по вулиці
В заходи по забезпеченню
Г бити по воротах
Д працювати по схемі

А	Б	В	Г	Д

18. Правильно вжито прийменник у варіанті

А чемпіонат по баскетболу
Б діяти по дорученню
В при певних обставинах
Г перетворити на жарт
Д за браком відомостей

А	Б	В	Г	Д

19. Правильно вжито прийменник ***по*** в усіх варіантах, ОКРІМ

А повідомити по телефону
Б по столовій ложці
В підніматися по сходах
Г називати по прізвищу
Д ходити по гриби і ягоди

А	Б	В	Г	Д

20. Немає помилок у вживанні прийменника в рядку

А у двох кроках від мого дому
Б помилитися по неуважності
В перетворитися в красуню
Г надіслати книгу по пошті
Д продавати за новою ціною

А	Б	В	Г	Д

21. Прочитайте речення, у якому зроблено пропуски.

… дистанційне навчання в закладі розпочинають … , а завершують … .

Граматично правильним є варіант послідовного заповнення пропусків

А Відповідно наказу, у вісім тридцять, о третій
Б Згідно наказу, о восьмій тридцять, о третій
В За наказом, о восьмій тридцять, у три години
Г Згідно з наказом, о восьмій тридцять, о третій
Д По наказу, у вісім тридцять, у три години

А	Б	В	Г	Д

22. Виділені слова є сполучниками в усіх реченнях, ОКРІМ

А І знали ми, ***що*** там, далеко десь у світі, на нас чекає рідний дім.
Б Літописи свідчать, ***що*** багато було зруйновано під час татаро-монгольської навали.
В Не знаєм ми, ***що*** буде після нас, в які природа убереться шати.
Г ***Що*** темніша ніч, то яскравіші в ній маяки.

А	Б	В	Г

23. Виділене слово є сполучником, і його треба писати разом у реченні

А ***То/ж*** ми поїдемо цього року відпочивати до моря разом.
Б ***Як/що*** почуєте, то відразу повідомте командира загону.
В Хотіла б я знати багато мов, ***що/б*** вільно подорожувати світом.
Г Люблю пісні українські ***за/те***, що в них лунає щирість народна.

А	Б	В	Г

24. Виділені слова потрібно писати окремо в рядку

А Плавати тут не можна, ***за/те*** пейзаж чудовий.
Б ***Що/б*** не робив, спочатку старанно обміркуй.
В ***Як/би*** свині роги, то вона б усіх поколола.
Г Прийшов, ***що/б*** зустрітися зі своїм керівником.
Д Дні вже теплі, ***про/те*** ночі ще геть холодні.

А	Б	В	Г	Д

25. Правильно написано всі вигуки, ОКРІМ

А добрий день
Б будь ласка
В надобраніч
Г до побачення

А	Б	В	Г

РОЗДІЛ 6. СИНТАКСИС І ПУНКТУАЦІЯ

Тема 19. Словосполучення. Просте речення

Діагностичний тест

1. Прочитайте речення.

Лише частина студентів … опанувати правила вимови … , хоч Оксана Семенівна, як досвідчений викладач, … цій темі чимало часу.

Граматично правильним є варіант послідовного заповнення пропусків

А змогли, важкими французькими звуками, приділила
Б змогла, важкими французькими звуками, приділив
В змогли, важких французьких звуків, приділив
Г змогли, важкими французькими звуками, приділила
Д змогла, важких французьких звуків, приділила

А	Б	В	Г	Д

2. Прочитайте текст і виконайте завдання (*цифра позначає наступне речення*).

(1) *Поза хатами стежка розширювалась і прямувала попід кам'яною горою до самісінького ліска.* ***(2)*** *Між деревами ховався невеличкий струмок, у ньому – завжди холодна й різка джерельна водиця.* ***(3)*** *Трохи віддалік дорога круто забирала праворуч і опускалася вниз до річки, блакитний відблиск якої було добре видно з верху дерева.* ***(4)*** *Навесні річка в цьому місці широко розливалася, затоплюючи собою велику ділянку землі, а влітку, коли вода спадала, на лузі селилося безліч усякої дрібної звірини, і великий птах там полював.* ***(5)*** *Аж ген від отого лісочка, що невиразно синів удалині, і до високого пагорба був його луг.*

Простим є речення

А 1
Б 2
В 3
Г 4
Д 5

А	Б	В	Г	Д

3. Поширеним є речення

А Хай кожен із вас заспіває.
Б Гостям весело.
В Дідусь буде відпочивати.
Г Хлопець виявився не ликом шитий.

А	Б	В	Г	Д

4. Спонукальним є речення

А Жінки втомились бути непрекрасними.
Б За правду, браття, єднаймось щиро.
В Весна прийшла, та якось несподівано!
Г Шматок землі, ти звешся Україною.
Д Дрібнота буть не годна ворогами.

А	Б	В	Г	Д

5. Доберіть приклад до кожного типу односкладного речення.

Тип односкладного речення

1 означено-особове
2 неозначено-особове
3 безособове
4 називне

Речення

А У королівстві дзеркал – лабіринт аватарів.
Б І дороги вперед тут тобі не підкажуть.
В Тут ні вітру, ні променів сонця нема.
Г Упізнаєш себе у віддзеркаленій парі.
Д Дивовижної казки мудрі слова…

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

6. З'ясуйте, яким членом речення є виділені слова.

Член речення	*Речення*
1 підмет	**А** Щирі друзі ***глечика не поб'ють***.
2 присудок	**Б** ***Учорашнє*** ніби сон, що випурхнув з очей.
3 означення	**В** На десерт подали сік ***із полуниць.***
4 обставина	**Г** Перехожі ***з подивом*** поглядали на дівчину.
	Д Ніч осіння на ***дощ*** і туман багата.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

Контрольний тест

1. Простими є всі речення, ОКРІМ

А Чарівний Дніпро є найдовшою річкою в Україні, його довжина сягає понад два кілометри.
Б Наші предки називали річку Славутичем, оспівували її в піснях, легендах, шанували її красу, могутність.
В Дніпро – четверта за довжиною річка Європи, має багато притоків і лівих, і правих.
Г На річці побудовано шість водосховищ: Київське, Канівське, Кременчуцьке, Кам'янське, Каховське, Дніпровське.

А	Б	В	Г

2. Складними є всі речення, ОКРІМ

А У Дніпрі водяться майже всі з відомих в Україні риб, це – понад сімдесят видів.
Б Нижня частина річки багатша на рибу, а та, що вище, біля Києва, – бідніша.
В Найпоширеніші – коропові, прохідні, осетрові, які раніше заходили високо за течією, але зараз затримуються на греблях водосховищ.
Г У верхньому Дніпрі зовсім зникло чимало типових річкових риб, серед них: білуга, осетер, оселедець, лосось, річковий вугор.

А	Б	В	Г

3. Поширеним є речення

А Брат і сестра приїхали.
Б Він повинен попередити.
В Зв'язок буде відновлено.
Г Олександра прийшла б.
Д Люди почали сходитися.

А	Б	В	Г	Д

4. Окличним є речення

А Розцвітають кущі жасмину.
Б Грає сонце в височині!
В Чи зустріну, чи не зустріну?
Г Чи побачу тебе, чи ні?

А	Б	В	Г

5. Підмет виділено в реченні

А Вийшов Дід Мороз з ***хатинки***, зупинивсь біля ялинки.
Б У вогнях ***ялинка*** сяє, а Снігуронька співає.
В Люба ***зимонько-зима***, веселіш, як ти, нема.
Г Із рукава ***метелики*** витрушує зима.

А	Б	В	Г

6. Виділене слово є підметом у реченні

А Важко було пояснити його несподіваний ***сум***.
Б Турбота про ***здоров'я*** – це не лише особистий обов'язок.
В ***Хліб*** завжди вважали мірилом цінностей.
Г Моя мета – ***вступити*** на омріяний факультет.
Д Учитель творить найбільше ***багатство*** суспільства – громадянина.

А	Б	В	Г	Д

7. Присудок виділено в усіх реченнях, ОКРІМ

А Ми любим ***танцювати***, літати і кружляти.
Б Надворі лютий холод, тепла давно ***нема***.
В Заліз в копичку зайчик і солодко ***дріма***.
Г В барлозі спить ведмедик, солодкі ***бачить*** сни.

А	Б	В	Г

8. Означення виділено в реченні

А Мої дерева ***схожі*** на лева.
Б В полях затихли ***луни,*** замовкли трактори.
В А над зеленим ***руном*** розносяться вітри.
Г І пісня ***хуртовини*** над нею загуляє.

А	Б	В	Г

9. Додаток виділено в реченні

А Наступили ***дні*** щасливі – у полях збирають жниво.
Б Покладу в поділ ***сорочки*** колосок до колосочка.
В Звелися ***ріки*** й лугами блакитно простягають путь.
Г А в небі хмари лебедями із ополонок ***воду*** п'ють.

А	Б	В	Г

10. Обставину виділено в реченні

А Грає сонце промінцями, білий ***сніг*** стає струмками.
Б Річка ширшою стає, в ***річці*** сонце устає.
В І, співаючи, струмки ***шлях*** знаходять до ріки.
Г Біля сонця ***риболов*** тягне срібний свій улов.

А	Б	В	Г

11. Двоскладним є речення

А Ділись вогнем, запалюй ним серця…
Б У скроні віє подих нової весни…
В Загортай мене крилами срібними.
Г Заховай мене і плети, плети…

А	Б	В	Г

12. Двоскладним є речення

А Подивіться лишень добре, прочитайте знову.
Б І чужому научайтесь, й свого не цурайтесь.
В Полюбіте щирим серцем Велику руїну.
Г Доборолась Україна до самого краю.

А	Б	В	Г

13. Двоскладним є речення

А Чому так зорі запалали ясні?
Б Зловити б тільки посмішку ясну.
В Не прокидайся, ще зарано.
Г Закрию промені собою.

А	Б	В	Г

14. Двоскладними є всі речення, ОКРІМ

А Поруч з тобою життя починається знов!
Б Там загубив себе, побачив аж до дна.
В І от моя душа складає зброю вниз.
Г Невже таки вона так хоче теплих сліз?

А	Б	В	Г

15. Двоскладними є всі речення, ОКРІМ

А Веселі, брате, часи настали.
Б Нове майбутнє дарує день!
В Чому ж на небі так мало сонця стало?
Г Чому я далі пишу сумних пісень?

А	Б	В	Г

16. Прочитай фрагмент пісні.

(1)*Пригадай той садок коло хати,*
(2)*Де плекав свої мрії малим,*
(3)*Де читав перед сном тобі тато…*
(4)*І поглянь,* ***(5)****як навколо світає.*

Двоскладним неповним є речення (частина), позначене (позначена) цифрою

А 1
Б 2
В 3
Г 4
Д 5

А	Б	В	Г	Д

17. Односкладними є всі речення, ОКРІМ

А Брате, скажи, як тебе звати.
Б Чи бачиш у снах посмішку мами?
В Мушу просити тебе, побратиме...
Г Чи наша земля ще є під ногами?

А	Б	В	Г

18. Односкладними є всі речення, ОКРІМ

А Втрачено час, а може, уже не треба.
Б Стежка від нас долиною під небо.
В Хай не болить, хай буде серце чистим.
Г Наш теплий листопад, наш шалений листопад.

А	Б	В	Г

19. Тире потрібно поставити в усіх реченнях, ОКРІМ

А Кохання це твій ненаписаний лист.
Б Тисячі тисяч мільйони.
В Вступити цьогоріч в УКУ моя мета.
Г Вони студенти цього факультету.
Д Вірити й мріяти значить жити.

А	Б	В	Г	Д

20. Тире потрібно поставити в реченні

А «Літопис Самовидця» не тільки важливе джерело історії, а й основа для пізніше творених літописів.
Б Зустріч ця, безумовно, радість для неї невимовна, несподівана.
В Він цікавий співрозмовник, нестримний дотепник, але й уважний слухач.
Г Її тоненький голосок як весняний дзюркотливий струмочок серед гір.
Д Віра це основа життя, фундамент під ногами, упорядкованість і спокій.

А	Б	В	Г	Д

21. Установіть відповідність прикладом і типом речення.

Приклад	*Тип речення*
1 Прослався білий шлях.	**А** складне
2 «Пригоди зимоньки» – роман.	**Б** просте неповне
3 Ой, летять, летять сніжинки на будинки.	**В** просте ускладнене
4 Великі прозорі бурульки на даху.	**Г** просте непоширене
	Д просте поширене

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

22. З'ясуйте, яким членом речення є виділені слова.

Член речення	*Речення*
1 підмет	**А** Моє найбільше ***захоплення*** – колекціонування історій.
2 присудок	**Б** Так манило, хвилювало отаке невідоме ***майбутнє***.
3 означення	**В** Потрібну ***інформацію*** можна легко наґуґлити.
4 обставина	**Г** ***Споконвіків*** тема свободи була в народних піснях на чільному місці.
	Д Слово ***«гордість»*** чомусь викликає в мене негативні емоції.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

23. З'ясуйте, яким членом речення є виділені слова.

Член речення	*Речення*
1 підмет	**А** Догана ***матері*** м'якша за добре слово батька.
2 присудок	**Б** Приїхали до Києва ***вклонитися*** Тарасові Шевченку.
3 означення	**В** Як приємно згадувати цю неймовірну ***подорож***.
4 додаток	**Г** Вік **прожити** – не поле перейти.
	Д ***Висловлено*** дві протилежні думки.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

24. Установіть відповідність між виділеним фрагментом у реченні й синтаксичною роллю.

Речення

1 Топчуть ноги ***(1)радісно*** і струнко
Сонні трави на вузькій межі.
2 В день такий віддатись ***(2)поцілункам!***
В день такий цілим натхненням жить!
3 В сотах мозку золотом прозорим
Мед ***(3)думок*** розтоплених лежить.
4 А душа ***(4)вклоняється*** просторам
І землі за світлу радість – жить!

Член речення

А підмет
Б присудок
В означення
Г обставина
Д додаток

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

25. Установіть відповідність між виділеним фрагментом у реченні й синтаксичною роллю.

Речення

Зимонько, голубонько
В білім кожушку,
(1)Любимо ми ***(2)бігати***
По ***(3)твоїм (4)сніжку***.

Член речення

А підмет
Б присудок
В означення
Г обставина
Д додаток

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

26. Доберіть приклад до кожного типу односкладного речення.

Тип односкладного речення

1 означено-особове
2 неозначено-особове
3 узагальнено-особове
4 безособове

Речення

А З вершини минулого бачимо майбутнє.
Б На вулиці поміж машинами понасипало кучугур.
В «Заповіт» знають далеко за межами України.
Г Написаного сокирою не вирубаєш.
Д За важкими хмарами осіннє сонце.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

27. Доберіть приклад до кожного типу односкладного речення.

Тип односкладного речення

1 означено-особове
2 неозначено-особове
3 узагальнено-особове
4 безособове

Речення

А Нема без втрати перемоги.
Б На прем'єру фільму чекали з нетерпінням.
В Високі трави, усіяні маками.
Г Зіграй мені осінній плач калини.
Д Учись не до старості, а до смерті.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

28. Увідповідніть тип односкладного речення з його прикладом.

Тип односкладного речення

1 означено-особове
2 неозначено-особове
3 підметове (називне)
4 безособове

Приклад

А Холодна, голодна й невчасна!
Б Шукай в телефоні мій слід.
В Холодно у світі без мрії.
Г Ти поруч зі мною!
Д Заховали страх під крилами.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

29. Увідповідніть тип односкладного речення з його прикладом.

Тип односкладного речення

1 означено-особове
2 неозначено-особове
3 підметове (називне)
4 безособове

Приклад

А Та нам з тобою своє робити.
Б Обійми мене так лагідно і не пускай.
В А за вікном майже весна.
Г Кожному з нас щастя знайшли.
Д Твої зелені очі…

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

30. Увідповідніть тип односкладного речення з його прикладом.

Тип односкладного речення	*Приклад*
1 означено-особове	**А** Цілий світ навколо ніжно-зелений.
2 неозначено-особове	**Б** Не буває в болоті смачної води.
3 узагальнено-особове	**В** Давай залишимо більше для нас!
4 безособове	**Г** Викинути ідола в Дніпро.
	Д Різдво святкують у родинному колі.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

Тема 20. Просте ускладнене речення (однорідні члени речення, звертання, вставні та вставлені слова й конструкції)

Діагностичний тест

1. Однорідними додатками ускладнено речення

А Софійка попросила нас прийти раніше й підготувати сюрприз для іменинника.
Б Любомир хотів зупинитися, заспокоїтися, розчинитися в далекому безмежжі.
В Ярослав мав давню мрію – потанцювати й поговорити з однокласницею.
Г Олесина й Оксанина квартири розміщені праворуч від ліфта, біля сходів.
Д Назар бере наплічник і вирушає вишукувати й купувати раритетні книги.

А	Б	В	Г	Д

2. Прочитайте текст (*цифра позначає наступне речення*).

(1) *Навколо аеродрому лежали пшеничні поля, розбавлені яскраво-ядучими квітами, над якими тягуче нависали оси.* ***(2)*** *Зранку сонце прогрівало асфальт і сушило траву, що пробивалася крізь бетонні плити.* ***(3)*** *Біля злітної смуги рвалися на вітрі полотнища прапорів, тяглися дерева, обплетені павутиною й запалені гострим ранковим світлом.* ***(4)*** *Над аеродромом безмежно нависало небо раннього червня, воно розгорталося під вітром, лунко підіймалося, й опадало вниз.* ***(5)*** *Оглушуючи ранок своїм допотопним дудінням, літак розвертався над сонним містечком, будячи його з легкого та примарного сну.*

Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А 1
Б 2
В 3
Г 4
Д 5

А	Б	В	Г	Д

3. Потребує редагування речення

А Щоб оглянути якнайбільше пам’ятних місць Харкова, заздалегідь знайдіть та ознайомтеся з переліком екскурсій.
Б В’їхавши до Кам’янця, ми побачили обриси середньовічної фортеці й відчули ритм сучасного міста.
В У кожному екскурсійному бюро Львова з гостями міста працюють досвідчені та комунікабельні гіди.
Г Екскурсоводи розкажуть про музеї Переяслава німецькою, польською та іспанською мовами.

А	Б	В	Г

4. Звертання є в реченні

А Усе, чим я щасливий і багатий, я мушу рідним словом оспівати.
Б Запалай, мій вогнику крилатий, полум’ям привітним і незлим.
В Я люблю твоє майво зелене, і Донбас, і Каховку ясну.
Г На берегах Дніпра крутих, весь помережений садами, стоїть у сяйві днів нових наш рідний Київ перед нами.
Д «Роби добро, – мені казала мати, – і чисту совість не віддай за шмати!»

А	Б	В	Г	Д

5. Вставне слово, що вказує на послідовність і зв’язок думок, ужито в реченні

А Отже, сполучники поділяємо на сурядні й підрядні.
Б Кожна наукова теза, безперечно, вимагає доказів.
В Такі експерименти, очевидно, необхідно продовжувати.
Г Зміст цього поняття, на мою думку, треба уточнити.
Д Вирішити проблему допоміг би, мабуть, такий експеримент.

А	Б	В	Г	Д

6. Прочитайте текст (*цифра позначає наступне речення*).

(1) *Леся Українка завжди прагнула незвичайної краси та спокою душі й шукала їх не лише в рідній Україні, а й у Грузії.* ***(2)*** *До речі цей край вона вподобала завдяки грузинському студентові Нестору, який квартирував у будинку Косачів у Києві.* ***(3)*** *Леся навчала його французької та любові до України, а він її – грузинської та любові до Грузії.* ***(4)*** *Життєвий шлях Лесі Українки нагадує не суцільне тло, а різнокольорові шматочки скла – новоград-волинський, київський, грузинський, італійський, єгипетський.* ***(5)*** *Це сходинки до творчої вершини й до необоротної вічності, що скріплені ниткою одного неповторного життя.*

Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А 1 **В** 3 **Д** 5
Б 2 **Г** 4

А	Б	В	Г	Д

Контрольний тест

1. Граматично правильне продовження речення «*Щоденно й старанно готуючись до екзаменів…*» наведено в рядку

А у мене є надія вступити до омріяного вишу.
Б вступ до омріяного вишу все ближче.
В мені точно все вдасться.
Г я сподіваюся вступити до омріяного вишу.
Д батьки в мене вірять і допомагають мені.

А	Б	В	Г	Д

2. Однорідними додатками ускладнено речення

А Традиційними для української кухні є вареники з капустою, вишнями та сиром.
Б Художник порадив узяти тонші пензлі та додати до густої фарби розчинника.
В Олена прийшла порадитися із бабунею та пошепотіти про свої таємниці.
Г Антон продовжував грати, відпрацьовувати акорди складної сонати.
Д Дерева, машини, будинки, навіть люди були білими й якимись урочистими від лапатого снігу.

А	Б	В	Г	Д

3. Неоднорідні означення вжито в реченні (*розділові знаки пропущено*)

А З нічного січневого неба сіявся тихий лапатий сніг.
Б Чисте прозоре небо радувало нас.
В Сумна жаліслива мелодія залунала в кімнаті.
Г Червоні жовті білі троянди розцвіли в садочку.

А	Б	В	Г

4. Редагування НЕ потребує речення

А До участі в благодійній акції можуть долучитися підприємці, студенти та жителі міста.
Б Шанувальники із захопленням спостерігали та вірили в перемогу улюбленої команди.
В Десятки сакур було висаджено цьогоріч у парках і площах нашого улюбленого міста.
Г Кожному з нас потрібно по-справжньому любити природу та турбуватися про неї.

А	Б	В	Г

5. Правильно розставлено розділові знаки в реченні.

А Велика подяка вам, друзі, за любов, і за довіру, і за чесність.
Б Поширені в наших лісах сосна, ялина, дерева хвойних порід.
В Весна нарешті залила теплом усе: гори, лани і принесла радість усьому живому.
Г Шумить, і шепче і тривожить зрадливий дощ із-за кутка.

А	Б	В	Г

6. Між однорідними членами речення та узагальнювальним словом треба поставити тире в рядку (*розділові знаки пропущено*)

А Не забудьте не зневажте не зрадьте тих святих духовних оберегів народу нашого.
Б Люди бувають різні добрі й жорстокі веселі й сумні балакучі й мовчазні.
В Вірші оповідання повісті драматичні твори усе це є у творчому доробку І. Франка.
Г Усі потрібні речі шабля мушкет кресало кремінь і губка завжди були в кожного козака.

А	Б	В	Г

7. Правильно розставлено розділові знаки в реченні.

А Дітлахів усе цікавило ліс, річка, поле.
Б Морська коса, солоний лиман – усе тут знайоме нам.
В Нічого – ні дикої малини, ні грибів у лісі вже не було.
Г Треба проявляти ініціативу: не на словах, а на ділі.

А	Б	В	Г

8. Звертанням ускладнено речення

А Ой радуйся, земле, Син Божий народився.
Б Ой у полі криниченька, там холодна водиченька.
В Силу землі моєї, лани херсонські, я люблю безмежно.
Г Невже ти слів моїх не зрозумів, не розпізнав палкого почуття?

А	Б	В	Г

9. Звертання є в усіх реченнях, ОКРІМ (*розділові знаки пропущено*)

А Прощай прощай чужа мені людино! Ще не було ріднішого як ти.
Б Старі дуби спасибі вам за осінь за відлітання радості і птиць.
В Ти знов прийшла моя печальна музо. Не бійся я не покладаю рук.
Г Ти пам'ятаєш ти прийшов із пристані. Такі сади були тоді розхристані.
Д Верни до мене пам'яте моя! Нехай на серце ляже ваготою моя земля…

А	Б	В	Г	Д

10. Звертанням ускладнено всі речення, ОКРІМ

А Народе мій, замучений, розбитий, / Мов паралітик той на роздорожжу…
Б Пісне, моя ти сердечна дружино, / Серця відрадо в дні горя і сліз…
В Ой ти, дівчино, з горіха зерня, / Чом твоє серденько – колюче терня?
Г Не забудь, не забудь / Юних днів, днів весни…

А	Б	В	Г

11. Правильно розставлено розділові знаки в усіх реченнях, ОКРІМ

А Весно, ох довго ж на тебе чекати!
Б Сходи, красо, до схід сонця, / Ти, розуме, – спозаранку!
В Зеленійся, рідне поле, / Українська ниво!
Г Там, ви думи, летіть, / Слабосилих кріпіть…

А	Б	В	Г

12. Вставне слово вжито в реченні (*розділові знаки пропущено*)

А Останнім словом поета було радісне «мрійте».
Б Здається я швидко завершив свою роботу й повернувся на Батьківщину.
В Мені здається осінь вже весною бо ти поруч моє кохання.
Г Сьогодні люди кажуть одне завтра інше а ти маєш сам визначати свій шлях.
Д Здається дітям що життя таке тривале й сповнене радості.

А	Б	В	Г	Д

13. Вставне слово, що привертає увагу співрозмовника, ужито в реченні

А Справді, картина Іва Клейна «Синій монохром. Без назви» повністю синя.
Б Можливо, художник хотів намалювати небо без сонця, без хмар, без птахів, без вітру…
В По-перше, художникові подобався синій колір, адже його було багато в рідній Ніцці.
Г Як стверджують критики, монохром Іва Клейна – це запрошення в простір цілковитого спокою.
Д Погодьтеся, рама дійсно не потрібна такій картині, вона має бути вільною.

А	Б	В	Г	Д

14. Тире потрібно поставити в усіх реченнях, ОКРІМ (*розділові знаки пропущено*)

А Життя це чорний подіум подій венеціанські маски й карнавали.
Б Уміти щодня насолоджуватися життям значить бути по-справжньому щасливим.
В Справді у цьому складному житті найвірніші наші подруги наші тіні.
Г Та зустріч як фантастичний прожектор з минулого спрямований на обличчя.
Д Учора вона весь день хотіла літати сьогодні садити багато-багато квітів.

А	Б	В	Г	Д

15. Правильно розставлено розділові знаки в реченні

А Солдати зскочать, підштовхнуть, де в них береться сила?, і за машиною ідуть, щоб знову не засіла.
Б А мишенятко під вербою почуло, що м'ясце пахтить, та й крадеться поміж травою (яке мале, а вже хитрить!).
В Словом, ви берете з собою рушницю, це така штука, що стріляє, набої і всілякий інший мисливський реманент.
Г Ми, якщо чесно, не мали намірів слухати цього доповідача і між нами кажучи планували вийти непоміченими із зали.
Д Хлопець він молодий і на думку багатьох дівчат, доволі симпатичний.

А	Б	В	Г	Д

16. Пунктуаційна помилка є в реченні

А Є, на жаль, голови, які, крім корони, ні на що не годяться.
Б Мені, мабуть, довіку буде сниться, як я стою, не піднімаю віч.
В Коли читаєш чесну книжку, здається ти вбережений від усього лихого.
Г Вони розглядали будинки, і статуї, і храми, зазирали у вікна кав'ярень.
Д Солодкий, змішаний з корицею аромат кави плив у повітрі.

А	Б	В	Г	Д

17. Пунктуаційної помилки НЕМАЄ в реченні

А Професійні кліпи, домашні записи, гарячі новини, відеоуроки, фільми й, навіть, документальні архівні кадри – усе це є на youtube.
Б Однак, іноді youtube – єдина можливість для творчої людини оприлюднити свій доробок, показати себе.
В Зловмисні програми іноді ховаються у звичайних, наприклад в іграх, а ще можуть перебувати в текстовому файлі.
Г Авторське право – це право автора розпоряджатися своїм твором: світлиною, малюнком, музикою, оповіданням, тощо.
Д Звісно, ніхто не зможе заборонити тобі оприлюднити у своєму блозі допис іншої людини, але, звичайно, краще запитати.

А	Б	В	Г	Д

18. З'ясуйте, якими частинами мови є виділені в реченні слова (*цифра позначає наступне слово*).

Речення

Агата Крісті неодноразово ***(1)впродовж*** «Автобіографії» повторює, що написати книжку – ***(2)це*** добрий спосіб заробітку, ***(3)проте (4)значно*** важливішим є процес вигадування та творчості.

Частини мови

А сполучник
Б прийменник
В прислівник
Г частка
Д займенник

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

19. Увідповідніть приклад речення з типом ускладнення в ньому.

Приклад

1 У житті, слава Богу, трапляються дива.
2 Сонце червоне, розпечене, неначе магма.
3 Поезіє, сонце моє оранжеве! / Щомиті якийсь хлопчисько / Відкриває тебе для себе…
4 Півонії рожеві й білі ароматом сповнили мій сад.

Тип ускладнення

А однорідні присудки
Б вставне слово
В вставлена конструкція
Г звертання
Д однорідні означення

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

20. Увідповідніть приклад речення з типом ускладнення в ньому.

Приклад

1 Марія, очевидно, не мала хисту до музики.
2 Наш сусід (видно, що людина інтелігентна) часто цитував класиків.
3 Навколо тихо, ані шелесне, немовбито на планеті нікого не лишилося.
4 Прощавай, плането звірів, – я вітаю тебе, плането людей!

Тип ускладнення

А вставлена конструкція
Б однорідні обставини
В однорідні присудки
Г звертання
Д вставне слово

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

Тема 21. Відокремлені члени речення

Діагностичний тест

1. Відокремлене означення вжито в реченні *(розділові знаки пропущено)*

А Довгі вечірні тіні перекреслюють порослу споришем вулицю.
Б Налякане голосами людей продиралося через хащі стадо зубрів.
В Дивиться хлопець на зіткані зі срібла вишняки й мало не зітхає.
Г Люблю ходити по вкритій кришталевою росою ранковій траві.

А	Б	В	Г

2. Відокремленою обставиною можна замінити підрядне речення в рядку

А Сергій був дуже задоволений, що поборов своє хвилювання.
Б Коли згадую улюблені пісні, ноги самі пускаються в танок.
В Щойно дівчина вийшла на сцену, її зустріли бурхливими оплесками.
Г Треба бути обережним, якщо не хочеш потрапити в халепу.
Д Лиш ми вирушили в дорогу, став накрапати дрібненький дощик.

А	Б	В	Г	Д

3. Пунктуаційну помилку допущено в рядку

А Щасливий і веселий він глянув на високе небо.
Б Важка від насіння, низько нахилялася жалка кропива.
В Дорога повела в порослі густими лісами гори.
Г Налякані незнайомими звуками, коні пряли вухами.

А	Б	В	Г

4. Прочитайте речення *(цифра позначає попередній розділовий знак).*

*Вогнища то згасали,**(1)** то знову спалахували,**(2)** жахаючи собою темряву,**(3)** і тоді здавалося,**(4)** що на яр налетіли якісь фантастичні чорні птахи,**(5)** які кружляють над ним,**(6)** махаючи велетенськими крилами,**(7)** і все намагаються викрасти ті вогні.*

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків, запропоноване в рядку

А кома 1 – між однорідними членами речення
Б коми 2, 6 – при відокремленій обставині
В кома 3 – на межі сурядних частин складного речення
Г коми 4, 5 – на межі підрядних частин складного речення
Д кома 7 – при однорідних членах речення

А	Б	В	Г	Д

5. З'ясуйте, який відокремлений член речення є в кожному прикладі.

Відокремлений член речення

1 означення
2 прикладка (різновид означення)
3 обставина
4 додаток

Приклад

А Киваючи рясною головою, зелений ліс до сонця засміявся.
Б Зіткана сонцем з добра і любові пісня – зажура моя чорноброва.
В На лівобережжі, замість верб і чагарників, видно смуги темені.
Г Заспівай, як кажуть, наостанку, щоб цвіла мелодія в устах.
Д Умитий сонцем, ген над берегами калиновим багаттям жеврів схід.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

6. З'ясуйте, який відокремлений член речення є в кожному прикладі.

Відокремлений член речення

1 означення
2 обставина
3 прикладка
4 додаток

Приклад

А Бо коли, закохані в минуле, прокуняєм свій великий час, наша лінь ніколи не розлучить.
Б Буду, мамо горда і вродлива, з тебе дивуватися повік.
В Там, у степу, схрестилися дороги, немов у герці дикому мечі.
Г Не шкодуй добра мені, людині, щастя не жалій моїм літам.
Д Чи винні ми щось комусь у житті, окрім наших батьків?

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

Контрольний тест

1. Неускладненим стане речення, якщо до запропонованих варіантів додати ***осяяний сонцем*** (*розділові знаки пропущено*)

А Степ … замріяно дрімав у тиші.
Б … степ замріяно дрімав у тиші.
В Замріяно дрімав у тиші степ …
Г … дрімав у тиші степ.

А	Б	В	Г

2. Треба відокремлювати означення в реченні (*розділові знаки пропущено*)

А Укриті паморозззю квіти ледь виднілися.
Б За лісом темним чорним розкинувся інший світ.
В Осяяна сонцем земля раділа весні.
Г Сповнений любові я іду по вулиці вузькій.

А	Б	В	Г

3. Відокремлений додаток ужито в реченні

А Люблю полуницю, що достигає теплими зоряними ночами.
Б Намагаюсь розкривати різнобічні таланти в собі, а саме: малюю, співаю, випікаю торти.
В Усі мрії Наталки здійснилися, за винятком особливого бажання.
Г Зачарувавшись співом солов'їним, ми з насолодою гуляли вздовж річки, не поспішаючи додому.

А	Б	В	Г

4. Відокремлену прикладку вжито в реченні

А Нас зустріла з посмішкою Галина Олександрівна – учителька української мови.
Б Наша прекрасна природа – джерело натхнення для багатьох письменників, художників.
В Яскравий слід лишив по собі літній відпочинок у Карпатах, він був сповнений різноманітних пригод і неймовірних вражень.
Г Степи Херсонщини, лани Дніпропетровщини – справжні природні багатства України, оздоблені людською працею.

А	Б	В	Г

5. Відокремлена обставина є в рядку (*розділові знаки пропущено)*

А У драмі людській небагато дій дитинство юність молодість і старість.
Б Мої суцвіття биті холодами ви добру зав'язь все-таки дали.
В Поки геній стоїть витираючи сльози метушлива бездарність отари свої пасе.
Г А коли я беззбройна їм вийду потім назустріч то вони позадкують самі не знають чому.

А	Б	В	Г

6. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А Ніхто нічого не чує і не бачить, окрім малесенького Івасика.
Б Отак сплелись душа і пісня, переливаючись в одне.
В Олена глянула на батька й опустила очі, зніяковівши.
Г Нагнувшись за печерицею, він крадькома подивився на нас.
Д Брати, окрилені успіхами, планували подорож наступного року.

А	Б	В	Г	Д

7. Прочитайте речення (*цифра позначає попередній розділовий знак*).

Погодьтесь, ***(1)*** *поки ми читаємо,* ***(2)*** *хай навіть ще не дочитали до важливих питань,* ***(3)*** *які штовхають автора до письма,* ***(4)*** *наш мозок уже напружено працює:* ***(5)*** *те,* ***(6)*** *що в кіно візьмуть на себе режисер,* ***(7)*** *оператор та актори,* ***(8)*** *декоровані армією костюмерів і візажистів,* ***(9)*** *ми робимо наодинці зі сторінкою.*

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків, запропоноване в рядку

А кома *1* – при вставному слові
Б коми *2, 3, 4, 6* – при підрядних частинах складного речення
В двокрапка *5* – на межі частин складного речення, що поєднані сурядним зв'язком
Г кома *7* – при однорідних членах речення
Д коми *8, 9* – при відокремленому означенні

А	Б	В	Г	Д

Прочитайте текст (*цифра позначає наступне речення*) і виконайте завдання 8–12.

(1) ***Пейзаж*** *– це насамперед зображення природи, і в різні часи його писали по-різному.* ***(2)*** *Окремі* ***елементи*** *довкілля: дерево, гора, садок з'явилися в малярстві в другій половині XIII століття.* ***(3)*** *Вони не мали змістового навантаження, слугуючи лише антуражем для зображеної події чи персонажа.* ***(4)*** *Давні* ***художники****, зробивши кілька етюдів просто неба, далі творили в майстерні.* ***(5)*** *Вони компонували свої* ***картини*** *з фрагментів різних краєвидів, щоб показати всілякі прояви природи.* ***(6)*** *З другої половини XIX століття* ***митці*** *стали*

працювати тільки на пленері: цьому сприяло винайдення фарб у тюбиках, адже їх можна було носити із собою. ***(7)*** *Крім цієї зручності, малювати на березі річки, моря чи в лісі стало просто модно…*

8. Відокремленою обставиною ускладнено речення

А 2
Б 4
В 5
Г 6
Д 7

А	Б	В	Г	Д

9. Простими є всі речення, ОКРІМ

А 2
Б 3
В 4
Г 5
Д 7

А	Б	В	Г	Д

10. Пунктуаційна помилка є в реченні

А 1
Б 2
Д 6
В 3
Г 4

А	Б	В	Г	Д

11. У називному відмінку вжито всі виділені слова, ОКРІМ

А пейзаж
Б елементи
В художники
Г картини
Д митці

А	Б	В	Г	Д

12. Відокремлений додаток є в реченні

А 2
Б 3
В 4
Г 5
Д 7

А	Б	В	Г	Д

13. З'ясуйте, який відокремлений член речення є в кожному прикладі.

Відокремлений член речення

1 означення
2 обставина
3 прикладка (різновид означення)
4 додаток

Приклад

А Дослухаючись до свого серця, ти завжди будеш чинити правильно.
Б Я не скрипковий ключ, а журавлиний тобі над полем в небі напишу.
В У тяжкі хвилини ніхто не розрадить, окрім щирого, вірного друга.
Г Льодяник, запакований у яскраву блискітливу обгортку, був схожий на екзотичного метелика.
Д Вхід прикрашав яскраво-фіолетовий доліхос – бразильський гіацинтовий біб.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

14. З'ясуйте, який відокремлений член речення є в кожному прикладі.

Відокремлений член речення

1 означення
2 обставина
3 прикладка (різновид означення)
4 додаток

Приклад

А Будинок з химерами розташований у Києві – місті найвищого творчого злету Владислава Городецького.
Б Окрім зачудування, це творіння Городецького викликало у багатьох якийсь містичний страх.
В Цей переляк відчували всі: будівельники, перехожі, знайомі й навіть дружина.
Г Стривожена молода жінка ходила вітальнею, поглядаючи зрідка то на чудернацьке ліплення стелі, то у вікна.
Д Іноді вона невідь-чому підходила до стін вітальні, обшитих гарною вільшиною, і нервово торкалася їх.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

15. З'ясуйте, який відокремлений член речення є в кожному прикладі.

Відокремлений член речення

1 додаток
2 означення
3 обставина
4 прикладка (різновид означення)

Приклад

А Різьблені тіні, плямисто перемежовані з сонячним сяйвом, швидко мерехтіли.
Б Усе було повите серпанком загадковості, окрім площі перед собором.
В Світлою порошею курить Чумацький Шлях – шлях твоїх пращурів.
Г Чомусь так світло й щемливо вві сні приходиш ти, матусю, і зігріваєш поглядом своїм.
Д Після дощу яскравішим став кущ бузку, випромінюючи духмяний аромат і направляючи вгору свої гілочки.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

Тема 22. Складне речення та його типи. Складносурядне речення

Діагностичний тест

1. Складним є речення

А Верби, схилившись над тихим Дінцем, розчісують коси зелені.
Б На заході ще жевріло небо, а в степу вже заходила ніч.
В Липневий день мандрує пішки, казки нашіптує малечі.
Г Пішла дорога то маленькими сосновими лісками, то болотами, то полями.

А	Б	В	Г

2. Складносурядне речення утвориться, якщо серед варіантів продовження речення *«Опівдні насунулися хмари...»* обрати

А заступивши темрявою небо.
Б і зависли над молодими садами.
В які змусили все живе зачаїтися.
Г і ринула стоголоса злива.
Д пішов густий літній дощ.

А	Б	В	Г	Д

3. Складносурядне речення утвориться, якщо серед варіантів продовження речення *«Ще виблискують кришталеві роси...»* обрати

А і випромінюють веселковий розмай.
Б милуючи око веселим сяйвом.
В але сонце вже осяяло виднокрай.
Г бо тільки займається на день.
Д ранок холодить оксамитові трави.

А	Б	В	Г	Д

4. Кому (коми) треба ставити в реченні (*розділові знаки пропущено)*

А А тим часом місяць пливе оглядать небо й зорі та землю й море.
Б У моїй душі бриніли людські голоси і ні вдень ні вночі не давали спокою.
В Підемо до лісу або в гай погуляти чи на річку порибалити.
Г Жовтороте ластів'ятко силилося вилетіли з гнізда та ще не змогло.
Д Пізньої осені на зритій землі поплуталась гарбузова огудина.

А	Б	В	Г	Д

5. Кому НЕ треба ставити в реченні (*розділові знаки пропущено*)

А На подвір'ї голосно сміються діти і пурхають горобці.
Б І жмуриться вікнами наша хатина і шепче задумливий сад.
В День був сонячним і небо здавалося ще більшим.
Г Жайворонок заспівав для своєї жіночки і їй теж захотілося злетіти в небо.
Д Мені потрібне слово а не слава.

А	Б	В	Г	Д

6. Кому НЕ треба ставити в реченні (*розділові знаки пропущено*)

А Пройшла гроза і ніч промчала і знову день шумить кругом.
Б Важким холодним сном спала земля а високо над нею притаїлися зорі.
В Тепло було й вишні цвіли рясно.
Г Дощ пройшов і світлі ручаї в синє море виливають воду.
Д В одну мить розсунувся простір і стали ближчими зорі.

А	Б	В	Г	Д

Контрольний тест

1. Простим є речення

А У 2019 році нарешті було оголошено лінгвістичну перемогу: новий правопис узаконив уживання ***т*** у грецизмах.
Б Але якщо в словах *дифірамб* й *анафема* ви вимовлятимете й писатимете ***ф***, то ув'язнень і штрафів не буде.
В Ще один звук, який уживають передусім у словах іншомовного походження, – приголосний ***ґ***.
Г Проте, на відміну від ***ф***, він усе ж таки властивий і українським словам.

А	Б	В	Г

2. Складним є речення

А Гофман був людиною швидкості, людиною руху, поруху, інспірації, події, антидисципліни.
Б Його тіло потребувало швидкості й роботи: ходіння, подорожей, жестів, експресивної мови.
В Улюблені образи Гофмана, його головні типажі, його незмінні герої – це магнетизери, двійники, люди з утраченим відображенням і загубленою тінню.
Г Життя Гофмана доводить, що звичайні люди зі звичайними заняттями також стають геніями.

А	Б	В	Г

3. Складносурядним є речення

А Літо збігло, як день, і з невлежаного туману вийшов синьоокий, золоточубий вересень.
Б Він причепив до свого бриля червоний із вологістю кетяг калини, нитку бабиного літа, заглянув до нашої школи, завзято вдарив у дзвін та й пішов поміж садами в степи крутити крила вітряків.
В Я нетерпляче ждав, коли вересень сполохає над селом ранковий сон чи напівсон отим дзвоном, що пробивається навіть на хутори.
Г І от над хатами урочисто, густо обізвалася мідь, вона злякала на позолочених церковних хрестах гайвороння й всюди-всюди порадувала босоноге школярство.

А	Б	В	Г

4. Складносурядними є всі речення, ОКРІМ

А Дверцята відчинилися – й радісне хлоп'ятко вбігло на подвір'я.
Б І ось настали теплі дні й ночі, на які так довго чекала природа.
В Пухнасте кошеня силилося долізти до миски, але сусідський чорний кіт невимушено допивав молоко, незважаючи ні на що.
Г Радість від перемоги підсилювалася, проте відсутність на трибунах стадіону мого брата псувала настрій.

А	Б	В	Г

5. Складносурядне речення можна утворити, якщо серед варіантів продовження речення *«Різдвяний вечір схожий на казку…»* вибрати

А записану янголом на віконному склі.
Б яка завжди повертатиме нас у дитинство.
В і саме тоді трапляються справжні дива.
Г коли зорі торкаються землі й людських душ.
Д усі ми тоді плекаємо нову надію на диво.

А	Б	В	Г	Д

6. Складносурядне речення утвориться, якщо з-поміж варіантів продовження речення *«У пошуках подарунка мамі я обійшла багато магазинів…»* вибрати

А і нарешті знайшла потрібне.
Б щоб порівняти ціни й асортимент.
В і ось омріяне було знайдено.
Г та переглянула численні сайти.
Д які мені порадила подруга.

А	Б	В	Г	Д

7. Складносурядне речення можна утворити, якщо з-поміж варіантів продовження речення *«У невмілого кухаря вогонь не горить…»* вибрати

А пшоно не кипить.
Б а дмухає тільки.
В і не запалюється.
Г і ножі тупляться.
Д бо хисту немає.

А	Б	В	Г	Д

8. Складносурядне речення можна утворити, якщо до фрагмента «*І звичайних, і вузькопрофільних лікарів із часом замінять оснащені штучним інтелектом суперкомп'ютери* ...» додати

А які зможуть проводити діагностику швидко і якісно.
Б запрограмовані на безліч різноманітних досліджень.
В це дозволить провести діагностику набагато швидше.
Г проте вони не зможуть бути чуйними та турботливими.
Д а також різноманітні мобільні діагностичні лабораторії.

А	Б	В	Г	Д

9. Складносурядне речення можна утворити, якщо до фрагмента «*Учіться розподіляти свій час між повсякденними завданнями…»* додати

А щоб не загубитися в потоці буденних нудних справ.
Б це дозволить вам виконувати все вчасно й спокійно.
В і виконанням довготривалих складних проєктів.
Г і безліч справ можна буде зробити набагато швидше.
Д які зазвичай здаються нам рутинними й нецікавими.

А	Б	В	Г	Д

10. Коми (ком) НЕ треба ставити в реченні (*розділові знаки пропущено*)

А Креативність – це здатність інтелекту створювати нове осмислювати незвідане і це може виявлятися в будь-якій сфері знань.
Б На шляху покликання певна річ поставатиме безліч перешкод але ці труднощі треба подолати.
В Потрібно правильно ставити цілі і вони мають бути виваженими конкретними.
Г Яких результатів ви хочете досягти в житті й які напрями роботи для вас справді важливі?
Д Керувати часом неможливо та кожен здатний організувати себе і свій день.

А	Б	В	Г	Д

11. Коми НЕ треба ставити в реченні (*розділові знаки пропущено*)

А У полі щедро багряніють маки і вздовж узлісся жовтіє липа.
Б Усі готові були вирушати в дорогу а малюк ніяк не прокидався.
В На небі тьмяніє Чумацький Шлях і падає мерехтлива зірка.
Г Нібито все йшло добре та настрою у нас чомусь геть не було.
Д До Києва приїхали вчасно і все закрутилося в шаленому вирі.

А	Б	В	Г	Д

12. Тире треба поставити на межі простих частин у складносурядному реченні (*розділові знаки пропущено*)

А Основне завдання креативної команди створення й підтримка продуктивного середовища.
Б Помилка це зовсім не поразка а неодмінна умова реалізації чогось нового.
В Позбудьтеся зайвих правил і непотрібних обмежень і ви отримаєте атмосферу творчості й свободи.
Г Удосконалюйте роботу але не забувайте що справжня мета це створення визначних продуктів.
Д Зазнавши помилки ви зробили правильні висновки це теж неймовірно важлива перемога.

А	Б	В	Г	Д

13. Тире треба поставити на межі простих частин у складносурядному реченні (*розділові знаки пропущено*)

А Серце прагне почуттів а розум усе ж таки тягнеться до книжки.
Б І день так сонячно й радісно сміявся і дощик дрібненький сіявся надвечір.
В Таке розкішне над нами небо і такі ми безмежно молоді!
Г Знайти життєву рівновагу – успіх а бути дійсно щасливим – перемога.
Д Раптом рипнули двері і на порозі з'явилася кремезна постать батька.

А	Б	В	Г	Д

14. Укажіть складносурядне речення, між частинами якого треба поставити крапку з комою (*розділові знаки пропущено*)

А Удалині простяглося яскраве місто а під нами гуркотів своїми хвилями Дніпро.
Б У музеї закінчився важкий робочий день і відвідувачів чемно попросили покинути зали й повернутися завтра вранці.
В Телефон археолога вкотре не відповідав й це не додавало оптимізму шукачам скарбів.
Г То шурхне щось спереду то засвистить вітер угорі то захитається ялинка.
Д Осінній вітер в лузі свище вербу хитаючи тонку а я схиляюся ще нижче себе побачивши в струмку.

А	Б	В	Г	Д

15. Правильно розставлено розділові знаки в усіх варіантах, ОКРІМ

А Настала лагідна пора бабиного літа – й останні сонячні дні такі ласкаві, оповиті сріблястим мереживом, мрійним смутком, прощальним ячанням журавлів…
Б А піді мною земля така свіжа, така м'яка, мов колиска, а наді мною небо таке синє, таке ласкаве, а за вербами причаїлася дрімота…
В Дівчатка, ставши в коло, вже співають «Подоляночку», а недалеко від них Петро Шевчик, сам лякаючись, розповідає, як відьма внадилася до корови тітки Софії.
Г Ціле літо дід Семен живе на пасіці в лісах, а весь рік він пахне вощиною і медом.

А	Б	В	Г

Прочитайте текст (*цифра позначає наступне речення*) і виконайте завдання 16–18.

(1) *Чат – це вбудована в соціальну мережу, пошту,* ***портал*** *тощо функція «живої розмови», де збираються охочі потеревенити онлайн.* ***(2)*** *Говорити тут можна віч-на-віч (тобто лише вдвох), але й колективне спілкування теж можливе.* ***(3)*** *Щоб було цікавіше, роблять «кімнати», тобто, окремі* ***чати****, у кожному обговорюють певну тему.* ***(4)*** *Якщо співрозмовники надто відхиляються від заданої* ***теми****, модератор робить їм* ***зауваження****.* ***(5)*** *Щоб долучитися до чату, необхідно придумати собі* ***нік****.*

16. У знахідному відмінку вжито всі слова, ОКРІМ

А портал
Б чати
В теми
Г зауваження
Д нік

А	Б	В	Г	Д

17. Пунктуаційна помилка є в реченні

А 1
Б 2
В 3
Г 4
Д 5

А	Б	В	Г	Д

18. Складносурядним є речення

А 1
Б 2
В 3
Г 4
Д 5

А	Б	В	Г	Д

19. Установіть відповідність між складносурядними реченнями та смисловими зв'язками між їхніми частинами.

Смисловий зв'язок

1 протиставлення
2 послідовність дій
3 одночасність дій
4 наслідок

Складносурядне речення

А Довкола стояв лише ліс, і ледь чутно пурхали птахи у височині.
Б Темрява раптово вкрила вулицю, і, простягши вперед руки, Катерина почала нащупувати холодні стіни.
В Защебетав соловейко – розляглася чарівна луна понад гаєм.
Г Або ми врятуємо нещасне цуценятко, або я собі ніколи не пробачу цієї слабкодухості!
Д Небо вмить осяяла блискавка, але такого жаданого дощу все ще не було.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

20. Увідповідніть за подібністю синтаксичного значення виділені фрагменти простих і складних речень. Логіку такого поєднання показано на схемі.

Я працюю дистанційно (через що? з якої причини?) ***через карантин.*** ⇨ *Батьки завітали до бабусі,* (через що? з якої причини?) ***тому що в неї сьогодні ювілей.***

Просте речення

1. Ми ставимо питання ***для кращого розуміння*** суті проблеми.
2. Уточнювальні запитання ставлять, ***по-різному їх формулюючи.***
3. Іноді нам важко відповісти ***через хвилювання***.
4. Особливо цікаво почути пояснення ***автора***.

Складне речення

А Слайди в презентації необхідно структурувати так, ***щоб вони доповнювали озвучену інформацію, а не повторювали її.***

Б Дискусію потрібно провести, ***щоб з'ясувати суперечливі моменти, побачити різні погляди на ту чи іншу проблему.***

В Текст на слайді повинен бути коротким, ***адже великі тексти відволікають увагу, важкі для швидкого сприйняття.***

Г Якісною буде презентація, ***дизайн якої переконує, а не відволікає яскравими фото та рухомими фігурками.***

Д Перегляньте готові шаблони презентацій і навчіться, ***як адаптувати їх саме для вашої теми та вашого завдання.***

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

Тема 23. Складнопідрядне речення. Розділові знаки в складнопідрядному реченні

Діагностичний тест

1. Складнопідрядне речення утвориться, якщо серед варіантів продовження речення *«Спадала безмісячна ніч...»* обрати

А якось журливо ставало на душі.
Б неначе занурюючи все в темряву.
В однак на ґанку ще точилася розмова.
Г так що все птаство затихло.
Д насувався лячний присмерк.

А	Б	В	Г	Д

2. Складнопідрядне речення з підрядним наслідку утвориться, якщо до частини *«Уся дорога була занесена снігом…»* додати

А оскільки вчора була сильна хуртовина.
Б хоча надворі вже була рання весна.
В ніби лежала товста пухова перина.
Г тому що не була розчищена від заметів.
Д так що не можна було доїхати до міста.

А	Б	В	Г	Д

3. Граматичну помилку допущено в реченні

А Край дороги, якою їхали вершники, густо цвіли ромашки.
Б Степ розлігся перед мандрівником, який переливався барвами весняного цвіту.
В Це був красивий молодий хлопець, який лише вчора покинув шкільну парту.
Г Мліла під блакитним небом земля, яка напоєна була життєдайним теплом весняного сонця.

А	Б	В	Г

4. Синонімічним до простого речення *«У сучасному світі вивчення мов міжнародного спілкування вкрай потрібне для досягнення особистістю успіху»* є складнопідрядне речення

А У сучасному світі вивчення мов міжнародного спілкування вкрай потрібне, щоб особистість могла досягти успіху.
Б У сучасному світі вивчати мови міжнародного спілкування вкрай потрібно, адже це свідчить про досягнення особистістю успіху.
В У сучасному світі вивчення мов міжнародного спілкування вкрай потрібне, оскільки так особистість досягне успіху.
Г У сучасному світі вивчення мов міжнародного спілкування вкрай потрібне через те, що так особистість може досягти успіху.
Д У сучасному світі вивчати мови міжнародного спілкування вкрай потрібно, тому що так особистість може досягти успіху.

А	Б	В	Г	Д

5. Прочитайте речення.

*Хмари**(1)** що з'явилися потім**(2)** було послано для того**(3)** щоб підкреслити бліду**(4)** трохи вицвілу за день синяву неба**(5)** і щоб розсіювати на землю вечірнє сяйво.*

Ко́му треба ставити на місці всіх цифр, ОКРІМ

А 1
Б 2
В 3
Г 4
Д 5

А	Б	В	Г	Д

6. Установіть відповідність між фрагментом складнопідрядного речення та видом його підрядної частини.

Фрагмент речення	*Вид підрядної частини*
1 … утомилася, так що...	**А** з'ясувальна
2 … засміялася, хоч...	**Б** обставинна причини
3 … зустрілися, щоб...	**В** обставинна мети
4 … затрималася, тому що...	**Г** обставинна допустова
	Д обставинна наслідку

А	Б	В	Г	Д

Контрольний тест

1. Виділене слово є сполучником у реченні

А Ми пишаємося переможцями, ***що*** боролися, сил не шкодуючи.
Б І скрізь, ***де*** життєва стежина стелилася, я зустрічав гарних людей.
В Пливе над світом осінь, краса ***якої*** захоплює душу.
Г ***Якби*** дерева могли говорити, то навчили б людей доброти.
Д Сльоза скотилася щемлива, ***коли*** матуся щиро обняла.

А	Б	В	Г	Д

2. Виділене слово є сполучником у всіх реченнях, ОКРІМ

А Заворожено слухали ми розповідь дідуся Василя, ***що*** полюбляв історії про каховські плавні й різну дичину.
Б Не знав бідолашний кіт Мурчик, ***що*** бабуся вже прибрала сметану зі столу.
В Наш Палкан здійняв страшенний гавкіт, ***бо*** вулицею їхали мисливці зі своїми псами й здобиччю.
Г У весняному лісі було так свіжо й затишно, ***що*** туристи зволікали сідати до автобуса.
Д Я часто думаю, ***що*** Бог нагородив мене сповна, давши таку родину.

А	Б	В	Г	Д

3. Складнопідрядним є речення

А Одразу помітно людину, освітлену справжньою любов'ю.
Б Можна заперечувати любов, та однак це почуття є об'єктом вивчення багатьох наук.
В Кожен прагне отримати таку любов, про яку він давно мріяв.
Г Про свої почуття можна сказати, не говорячи слова «любов».
Д Усе минає, лише любов зостається, лише її не стирають роки.

А	Б	В	Г	Д

4. Складнопідрядне речення з підрядним означальним є в рядку

А У Японії вважають, що риси характеру кожної людини визначає її група крові.
Б Ви здивуєте японця і навіть наведете на підозру, якщо не знатимете своєї групи крові.
В Запитання про групу крові є ключовим у Японії, адже ця побутова мудрість дуже популярна.
Г За цією теорією, люди певної групи мають спільні риси характеру, так що можна спрогнозувати їхню поведінку.
Д У японських газетах друкують гороскопи, які прогнозують успіхи й невдачі для людей певної групи крові.

А	Б	В	Г	Д

5. Складнопідрядне речення з підрядним обставинним допустовим є в рядку

А Поява першоцвітів є безсумнівним підтвердженням того, що весна вже впевнено йде краєм.
Б Проліски легко відрізнити від підсніжників, адже вони яскраво-блакитного кольору.
В Існує давньогрецька легенда, що адоніс – горицвіт весняний – назвали на честь прекрасного сина кіпрського царя.
Г Хоч земля ще вкрита снігом, повітря вже аж дзвенить весняною енергією та сонцем.
Д Якщо ви любите ранні весняні квіти, барвінок може стати справжньою окрасою вашого саду.

А	Б	В	Г	Д

6. Складнопідрядне речення з підрядним обставинним причини є в рядку

А Стрімкий рух інновацій витісняє професії, що потребують рутинної, одноманітної роботи.
Б Такі професії можуть зникнути в майбутньому, так що мільйони людей ризикують залишитися без роботи.
В Потрібно замислитися над тим, що має справді важливе значення в освіті.
Г Ми часто повторюємо помилки, адже, отримавши перевірену роботу, взагалі не аналізуємо її.
Д Навчання дає користь, якщо учні мають можливість отримувати життєво важливі навички.

А	Б	В	Г	Д

7. Складнопідрядне речення з підрядним обставинним умови є в рядку

А Люди часто вважають, що інформація, розміщена в інтернеті, є цінною і правдивою.
Б Проте є кілька критеріїв, індикаторів, які потрібно застосовувати для оцінювання інформаційних джерел.
В Ви можете розпізнати фейки, маніпуляції, пропаганду, якщо будете мислити критично.
Г Важливим критерієм оцінки інформації є визначення причин, з яких автор опублікував ту чи ту статтю.
Д Людина має вміти аналізувати інформацію, щоб упевнено почуватися в сучасному суспільстві.

А	Б	В	Г	Д

8. Складнопідрядне речення утвориться, якщо з-поміж варіантів продовження речення *«Не можна голослівно критикувати людей…»* вибрати

А і очікувати від них підтримки.
Б занурених у свій внутрішній світ.
В не познайомившись із ними поближче.
Г які не поділяють ваших поглядів.

А	Б	В	Г

9. Складнопідрядне речення утвориться, якщо з-поміж варіантів продовження речення *«Тільки закохані серця здатні зрозуміти мову літньої ночі…»* вибрати

А чарівної хранительки таємних зустрічей.
Б оскільки часті гості під зірками.
В вслухаючись у спів соловейка.
Г і довірити зорям свою таємницю.

А	Б	В	Г

10. Відокремленою обставиною можна замінити підрядну частину речення

А Коли ми дочитали книгу, надворі був вечір.
Б Мама заздалегідь придбала путівки на море, бо вони були зі знижкою.
В Нам часто здається, що життя летить занадто швидко.
Г Коли досягнеш успіхів у житті, не забудь подякувати близьким людям.

А	Б	В	Г

11. Відокремленим означенням можна замінити підрядну частину в реченні

А Я милуюся розкішними трояндами, що ростуть у моєму затишному садку.
Б У небі шугав великий орел, який полює на дрібних птахів і гризунів.
В Уздовж пляжу було насаджено нові саджанці дерев, які придбало садове товариство.
Г У телешоу перемогла артистка, що співала автентичні українські пісні.

А	Б	В	Г

12. Установіть відповідність між складнопідрядним реченням та видом його підрядної частини.

Приклад речення

1 Той, хто боїться майбутнього, боїться невдачі, обмежує свою діяльність.
2 Якщо все продумано до деталей, будь-яка справа буде легкою.
3 Ми використовуємо інтернет, щоб навчатися, спілкуватися, здійснювати покупки тощо.
4 Інтернет називають інформаційною дорогою, так що потрібно дотримуватися певних правил.

Вид підрядної частини

А з'ясувальна
Б обставинна мети
В означальна
Г обставинна умови
Д обставинна наслідку

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

13. Установіть відповідність між фрагментом складнопідрядного речення та видом його підрядної частини.

Фрагмент речення

1 … тренувалася, так що...
2 … хвилювалася, хоч...
3 … перепиши, якщо…
4 … переробила, тому що...

Вид підрядної частини

А означальна
Б обставинна причини
В обставинна допустова
Г обставинна умови
Д обставинна наслідку

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

14. Увідповідніть за подібністю синтаксичного значення виділені фрагменти простих і складних речень. Логіку такого поєднання показано на схемі.

Я працюю дистанційно (через що? з якої причини?) ***через карантин.*** ⇨ *Батьки завітали до бабусі,* (через що? з якої причини?) ***тому що в неї сьогодні ювілей.***

Просте речення

1 Відвідую із сестрою спортзал ***для схуднення***.
2 ***Лише попрацювавши над дикцією***, Віктор зможе взяти участь у шоу.
3 ***Післязавтра*** розпочнеться курс нових цікавих лекцій.
4 Хочу переглянути ***фільм*** А. Сеітаблаєва «Захар Беркут».

Складне речення

А Мені здається, ***що я й не жив***, а лише збираюся з силами.
Б ***Коли лід на річках зійде***, розквітнуть мої мрії в повній силі.
В ***Щоб полюбити людину***, достатньо миті однієї.
Г Душа людини така глибока, ***що можна вивчати її вічність***.
Д Людина нещасна***, коли немає поруч із нею спорідненої душі***.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

15. Увідповідніть за подібністю синтаксичного значення підкреслені фрагменти простих і складних речень. Логіку такого поєднання показано на схемі 2-й раз.

Я працюю дистанційно (через що? з якої причини?) ***через карантин.*** ⇨ *Батьки завітали до бабусі,* (через що? з якої причини?) ***тому що в неї сьогодні ювілей.***

Просте речення

1 Туман, ***як густе молоко***, прослався лиманом.
2 ***Вишитий*** рушник – символ щасливої долі.
3 Друг приніс ***запрошення*** на свято.
4 Ми пішли в ліс ***збирати гриби***.

Складне речення

А Зорі так рясно вкрили небо, ***наче хтось висипав їх із кошика***.
Б Я ретельно готуюся до іспитів, ***щоб стати студентом престижного ВНЗ.***
В ***Якщо ви дбаєте про своє здоров'я***, то неодмінно включайте до щоденного раціону свіжі овочі й фрукти.
Г Ось засяяло привітно сонечко, ***що раптово визирнуло з-поза пелехатих хмар***.
Д Часто згадую, ***як бабуся Катя пекла пухкі пампушки й варила смачнючий борщ***.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

Тема 24. Безсполучникове та багатокомпонентне складне речення. Пунктуація: окремі узагальнення

Діагностичний тест

1. Прочитайте текст (*цифра позначає наступне речення*).

(1) *У моїй батьківщині на світанні колишуться польовими доріжками навантажені хлібом вози.* ***(2)*** *Удосвіта часом кукурікають півні, вечорами линуть догори сині димочки.* ***(3)*** *У моїй батьківщині осінь потихеньку ступає в червоних чобітках, заквітчана в соняшники й китиці винограду.* ***(4)*** *Вечірні тумани заступають хороводи русалок, і зорі, на диво, сяють близько над землею, щоб можна було говорити до них.* ***(5)*** *У моїй батьківщині сонце ходить босоніж, підперезане бабиним літом, з червоною калиною в русявому волоссі.*

Складним безсполучниковим є речення

А 1
Б 2
В 3
Г 4
Д 5

А	Б	В	Г	Д

2. Двокрапку треба поставити, якщо до частини речення *«Люблю теплу весняну пору…»* додати фрагмент рядка

А … кидаю всі невідкладні справи та йду в поля далекі.
Б … у цей час народжуються нові потаємні мрії та сподівання.
В … час пробудження природи від тривалого зимового сну.
Г … ласкаву, сонячну, повну радісних пташиних переливів.
Д … коли з-під снігу виглядають перші блакитні проліски.

А	Б	В	Г	Д

3. Прочитайте речення *(цифра позначає попередній розділовий знак).*

Аж тут підвівся Орфей і, ***(1)*** *ударивши по золотих струнах своєї кіфари,* ***(2)*** *заспівав на весь голос: то була пісня,* ***(3)*** *що її найдужче любила його мати,* ***(4)*** *прекрасна муза Калліопа,* ***(5)*** *і,* ***(6)*** *може,* ***(7)*** *саме згадка про неї надала Орфеєвому голосу ще більшої сили,* ***(8)*** *щирості,* ***(9)*** *влади.*

НЕПРАВИЛЬНИМ є обґрунтування пунктуації, запропоноване в рядку

А коми 1 і 2 – при відокремленій обставині
Б кома 3 – між частинами складносурядного речення
В коми 4 і 5 – при відокремленій прикладці
Г коми 6 і 7 – при вставному слові
Д кома 8 і 9 – при однорідних членах речення

А	Б	В	Г	Д

4. Усі розділові знаки правильно вжито в реченні

А Багато струмків народжується тут, високо на горах, де росами опадають тумани, й де хмари часто сіють дощі.
Б Де знаходить природа такі розмаїті барви, що їх не відтворити точно жодною фарбою, жодним пензлем?
В Дерева у цвіту такі казково білі й легкі вночі, зараз обважніли, посірішали й ніби танули, розтікалися сірим туманом по низині.
Г Здоровенний дуб розлігся розширився своїм кострубатим гіллям, так що аж темно під ним.
Д Високо поросло розкішне дерево вгору, укриваючи холодком зелену землю на котрій, чіпляючись колосками за гілки, буяє розкішна рослина.

А	Б	В	Г	Д

5. Установіть відповідність між типом речення та прикладом.

Приклад

А Люби музику – вона облагороджує твої думки і почуття.
Б Красна пташка своїм пір'ям, а людина – знанням.
В Що в пісні співається, те в житті збувається.
Г Голос у нього гучний і спочатку завжди впевнений.
Д Небо вночі чисте, і видно, як падають зорі.

Тип речення

1 складнопідрядне
2 складносурядне
3 складне безсполучникове
4 складне з різними видами зв'язку

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

6. Доберіть приклад до кожного випадку вживання тире.

Приклад

1 Десь недалеко вдарив грім – луна котилася глухо, грізно, довго.
2 Ні талановитий учень, ні досвідчений учитель, ні сивий академік – ніхто не може знати всього бодай з окремого питання будь-якої науки.
3 Моя мати – наївність, тиха жура і добрість безмежна.
4 Розмалюю я половину героїв у позитивні тони, а половину – у негативні, як це наймодніше зараз.

Уживання тире

А тире при відокремленому означенні
Б тире в складному безсполучниковому реченні
В тире на місці пропущеного члена речення
Г тире при однорідних членах речення
Д тире між підметом і присудком

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

Контрольний тест

1. Складним безсполучниковим є речення

А Ліпше людям давати, як самому просити.
Б Грошей багато, а щастя мало.
В Береженого Бог береже, а козака шабля стереже.
Г Добре, як сусід близький та перелаз низький.
Д Гнатимешся за двома зайцями – жодного не спіймаєш.

А	Б	В	Г	Д

2. Складними безсполучниковими є всі речення, ОКРІМ

А Хочеш їсти калачі – не сиди на печі.
Б Моя хата скраю – я нічого не знаю.
В Уранці почуєш грім – увечері буде дощ.
Г Рідна земля – мати, не дасть пропадати.
Д Сніжна зима – багатий рік.

А	Б	В	Г	Д

3. Складне безсполучникове речення утвориться, якщо серед варіантів продовження речення «*Іван Франко постійно осмислював і досліджував спадщину Кобзаря…*» обрати

А присвятивши Шевченкові понад п’ятдесят окремих студій.
Б називав його «сином мужика і володарем у царстві духа».
В він упорядкував двотомне видання Шевченкових творів.
Г а ще переклав поезії Т. Шевченка польською та німецькою.
Д планував написати докторську дисертацію про період «трьох літ».

А	Б	В	Г	Д

4. Складне безсполучникове речення утвориться, якщо серед варіантів продовження речення «*Замріяно стоїть мамина вишня…*» обрати

А укрита білим пишним цвітом.
Б лиш рій бджолиний гуде навкруг.
В а кущ жасмину причаївся під вікном.
Г ягоди якої любить смакувати дітвора.
Д немов до шлюбу вбрана наречена.

А	Б	В	Г	Д

5. Двокрапку треба поставити в реченні (*розділові знаки пропущено*)

А «Бог танцю» як називали сучасники Сержа Лифаря назавжди закохався в балет ще до того як сам почав танцювати.
Б Пізніше він став учнем славетної Броніслави Ніжинської і це відкрило йому шлях до Парижа до величних сцен світу.
В Світлі спогади про дитинство та юнацькі роки в Києві які припали на складну історичну епоху він залишив у мемуарах.
Г Геніальний танцівник залучав до співтворчості великих художників сценографію його вистав створювали Пікассо і Марк Шагал.
Д Невтомні репетиції неймовірна дисципліна й одухотвореність це все було властиве Сержеві Лифарю як танцівнику.

А	Б	В	Г	Д

6. Прочитайте речення *(цифра позначає попередній розділовий знак).*

*Настає літо,**(1)** і,**(2)** розлившись нестримною повінню,**(3)** хату затоплює зелень:**(4)** здіймаються темно-зелені хвилі кукурудзи,**(5)** водоспадами ллється в'юнка квасоля,**(6)** пливуть,**(7)** задумливо погойдуючись,**(8)** ясночолі соняшники.*

НЕПРАВИЛЬНИМ є обґрунтування пунктуації, запропоноване в рядку

А кома 1 – на межі частин складного речення, що пов'язані сурядним зв'язком
Б коми 2, 3, 7 – при відокремлених обставинах
В двокрапка 4 – на межі частин складного речення, що пов'язані безсполучниковим зв'язком
Г коми 5 і 6 – між частинами складного речення, що пов'язані безсполучниковим зв'язком
Д кома 8 – при однорідних членах речення.

А	Б	В	Г	Д

Прочитайте текст *(цифра позначає наступне речення)* і виконайте завдання 7–11 до нього.

***(1)** Здавалось, далі пливти немає куди. **(2)** Спереду Дніпро мов спинився в несподіваній затоці, оточений праворуч, ліворуч зелено-жовтими передосінніми берегами. **(3)** Але пароплав раптом звернув, і довга спокійна смуга річки протяглася далі до ледве помітних пагорків на обрії.*

***(4)** Степан стояв коло поруччя на палубі, мимоволі пірнаючи очима в ту далечінь, і мірні удари лопастей пароплавного колеса, глухі капітанові слова коло рупора відбирали снагу в його думок. **(5)** Вони теж спинялися в тій туманній далечині, де непомітно зникала річка, немов обрій становив останню межу його прагнень. **(6)** Хлопець поволі глянув по ближчих берегах і трохи збентежився – на повороті праворуч виникло село, приховане доти за лукою. **(7)** Серпневе сонце стирало бруд з білих хаток, мережило чорні шляхи, що гналися в поле й зникали десь, посинівши, як річка.*

7. Складним безсполучниковим є речення, позначене цифрою

А 1 **Б** 2 **В** 3 **Г** 6 **Д** 7

А	Б	В	Г	Д

8. Складносурядними є речення, позначені цифрами

А 1, 5
Б 3, 4
В 2, 7
Г 4, 5
Д 2, 3

А	Б	В	Г	Д

9. Простими ускладненими є речення, позначені цифрами

А 1, 2
Б 2, 3
В 3, 4
Г 4, 5
Д 5, 6

А	Б	В	Г	Д

10. Складнопідрядними є речення, позначені цифрами

А 1, 3 **Б** 2, 6 **В** 4, 5 **Г** 3, 6 **Д** 5, 7

А	Б	В	Г	Д

11. Містить три граматичні основи складне речення, позначене цифрою

А 3 **Б** 4 **В** 5 **Г** 6 **Д** 7

А	Б	В	Г	Д

12. Установіть відповідність між типом речення та прикладом.

Приклад

А Секрет правильного письма в тому, щоб спростити кожне речення до найнеобхідніших компонентів.
Б Важливо позбавити нашу свідомість від мовного хаосу: потрібні чисті думки – тоді буде чисте письмо.
В Одне не можливе без іншого: не вийде добре писати, якщо у вашій голові все сплутане.
Г Читач загубиться в лабіринті слів, і його буде дуже важко зацікавити знову.
Д Навчитися грамотно писати – це складне, але вкрай необхідне для кожного завдання.

Тип речення

1 складносурядне
2 складнопідрядне
3 безсполучникове
4 з різними видами зв'язку

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

13. Установіть відповідність між типом речення та прикладом.

Приклад

А Кава – один з найпоширеніших у світі біостимуляторів: вона містить кофеїн, який діє на спеціальні рецептори в мозку людини.

Б Свою вдячність каві виголосило чимало митців світового рівня, їй присвячені пісні й поеми, драми і комедії.

В У каві, приготованій по-східному, піна містить багато ароматичних і смакових речовин.

Г Обсмажувати кавові зерна вдома доволі важко, так що краще частіше купувати їх у спеціалізованих магазинах.

Д Свіжість обсмажених кавових зерен дуже важлива, а зберігати їх найкраще в скляному посуді зі щільною кришкою.

Тип речення

1 складносурядне
2 складнопідрядне
3 безсполучникове
4 з різними видами зв'язку

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

14. Увідповідніть складне безсполучникове речення з типом смислового зв'язку між його частинами.

Речення

1 У небі сонце – серед нив я.
2 Стих рвучкий вітер – зникли хвилі на морі.
3 Щебече у високості соловейко, шелестять старі діброви.
4 Зазирнув я у вікно й бачу: за столом зібралася вся родина.

Тип зв'язку

А наслідок дії
Б одночасність подій
В розкриття змісту
Г протиставлення
Д причина дії

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

15. Увідповідніть за подібністю синтаксичного значення виділені фрагменти простих і складних речень. Логіку такого поєднання показано на схемі..

Я працюю дистанційно (через що? з якої причини?) ***через карантин.***

Просте речення

⇨

Батьки завітали до бабусі, (через що? з якої причини?) ***тому що в неї сьогодні ювілей.***

Складне речення

1 Я завжди дивувалася з її вміння ***відпочивати***.
2 Зможемо поїхати до Львова, ***завершивши проєкт.***
3 Глядачі насолоджувалися ***співом*** камерного хору.
4 Художник малював картину, ***незважаючи на втому***.

А Робота в команді вимагає поваги до інших, ***адже погляди учасників часто можуть бути досить різними***.
Б ***Якщо людина чимось засмучена чи сердита***, вона не повинна приймати вагомих для себе чи інших рішень.
В ***Хоча захист проєкту тривав уже третю годину***, команда трималася чудово, упевнено відповідаючи на запитання.
Г Як стверджують психологи, людина відчуває свій обов'язок лише в тому випадку, ***коли вона вільна.***
Д Я не згоден з тим, ***що ви говорите***, проте буду до останнього захищати ваше право висловлювати думку.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

Тема 25. Оформлення на письмі чужої мови

Діагностичний тест

1. Розділові знаки при передачі чужої мови правильно вжито в реченні

А	Б	В	Г	Д

А Літо в осені питає: де ти поділа журавлів.
Б До булави треба голови!, казали запорожці.
В Ой казали, говорили по всім селі люди – «Та вже з того козаченька нічого не буде!»
Г «Опізнився, небораче, одказав земляк йому, хто кохав життя ледаче, непереливки тому».
Д «Дозвольте і мені, панове, річ держать!» – тут обізвалася Лисиця.

2. Правильно розставлено розділові знаки при прямій мові в реченні

А	Б	В	Г	Д

А «Може, у цій лісовій хатинці ховається зараз Мавка» – подумалось мені.
Б Мені сказав розумний садівник: «Коли пересаджуєш дерево, роби це з любов'ю».
В «Краса і мудрість – писав Еріх – не розкіш, не привілей, а радість, дарована всьому світу».
Г Мирослав Дочинець радить – «Не виставляй напоказ усе, що маєш, – завтра вже нікого не здивуєш».
Д «Стерегти ліс», – сказав Харитон – «треба не рушницею, а любов'ю».

3. НЕПРАВИЛЬНО оформлено пряму мову в рядку

А Український письменник В. Винниченко якось сказав: «Як нудно сіро проходить життя людей неталановитих, так нудно й нецікаво живуть без любові навіть талановиті».
Б «Суспільність, – говорив М. Грушевський, – що має віру в себе, мусить мати й відвагу глянути на правду свого минулого, щоб зачерпнути в ній не зневіру, а силу».
В Мати Тереза знала силу посмішки, тож усім, хто зневірився, радила: «Отримавши від життя чергового удару, скажіть собі: "Усе могло бути набагато гірше" і посміхніться».
Г «Слово – найтонше доторкання до серці, – був переконаний В. Сухомлинський, – воно може стати і запашною квіткою, і живою водою і розжареним залізом».
Д «Митець не може відвернутися від своєї сучасності, – говорив Альбер Камю і далі пояснював: «Якби він відвернувся від неї, то промовляв би в порожнечу».

А	Б	В	Г	Д

4. НЕПРАВИЛЬНО оформлено пряму мову в реченні

А Бернард Шоу довго розшукував рукопис молодого драматурга в шухлядах і нарешті сказав: «Даруйте, але я його десь загубив».
Б «Загубили? – скрикнув відвідувач і продовжив: – Як Ви могли! Я вимагаю відшкодування!»
В «Будь ласка – Бернард Шоу відчинив дверцята шафи з рукописами інших авторів. – Беріть будь-який, він буде не гіршим за Вашу п'єсу».
Г А ще якось один посередній письменник звинуватив Бернарда Шоу: «У своїй драмі, – зухвало вигукнув ображений, – Ви використали мій афоризм».
Д «Готовий відшкодувати збиток новим афоризмом», – і драматург простягнув аркуш з написом: «Отже, і в дурня можна чогось навчитися».

А	Б	В	Г	Д

5. Прочитайте діалог.

– Марічко, роздрукуй нарешті пакет потрібних документів, – укотре емоційно нагадав тато.
– На жаль, сьогодні не зможу: треба замінити картридж, а новий привезуть лише завтра, – відповіла донька.

Точно передає зміст діалогу речення

А Марічка поскаржилася, мовляв, фарба в картриджі швидко закінчується через те, що тато постійно просить щось роздрукувати.
Б Татові не сподобалося, що через використаний картридж Марічка ніяк не може роздрукувати пакет потрібних документів.
В Тато емоційно нагадав Марічці роздрукувати пакет потрібних документів, але донька сказала, що не зможе через використаний картридж.
Г Тато не вважає використаний картридж вагомою причиною, тому просить Марічку таки роздрукувати пакет документів.
Д Марічка знову відмовилася роздрукувати пакет документів, хоча тато емоційно вчергове нагадав про це.

А	Б	В	Г	Д

6. Прочитайте діалог.

– Назаре, обов'язково забери сестру з дитсадка, – попросила мати.
– На жаль, не зможу: я пропустив багато репетицій, – відповів син.

Точно передає зміст діалогу речення

А Назар знову відмовився забирати сестру з дитсадка, хоч мати вчергове просила про це.
Б Назар поскаржився, мовляв, пропустив багато репетицій через те, що мама постійно доручала йому забирати сестру з дитсадка.
В Матері дуже не сподобалося те, що Назар відмовився забрати сестру з дитсадка.
Г Мати настійливо просила Назара забрати сестру з дитсадка, але він відмовився, бо пропустив багато репетицій.
Д Мама не вважає репетиції Назара важливою справою, тому просить його все-таки забрати сестру з дитсадка.

А	Б	В	Г	Д

Контрольний тест

1. Пряму мову в реченні *Друзі попереджали мене: «Ніколи не бронюй житло через неперевірені сайти, тому що втратиш свої гроші й зіпсуєш враження від подорожі»* правильно передано непрямою мовою в рядку

А Друзі попереджали мене про те, щоб я не бронював житла через неперевірені сайти, бо можу втратити гроші й зіпсую враження від подорожі.
Б Друзі попереджали мене про те, щоб я не бронював житла через неперевірені сайти, бо вони можуть втратити гроші й зіпсують враження від подорожі.
В Друзі попереджали мене не бронювати житла через неперевірені сайти, бо можу втратити гроші й зіпсувати враження від подорожі.
Г Друзі попереджали мене про те, щоб я не бронював житла через неперевірені сайти, бо можу втратити гроші й вони зіпсують мені враження від подорожі.
Д Друзі попереджали мене про те, що не варто бронювати житла через неперевірені сайти, бо можемо втратити гроші й зіпсувати враження від подорожі.

А	Б	В	Г	Д

2. Правильно розставлено розділові знаки при прямій мові у варіанті

А Вона пристрасно приказувала: «Як це гарно! Як це гарно!».
Б «Ти ж до мене приходь, коли що, – сказав Левко. – адресу записав?»
В «Не можу я, Надійко, – хмуро відповів він. – Про стипендію клопотатимусь».
Г «Я тут житиму», подумав Степан, і ця думка здалася йому чудною, як тополя, яку він щойно побачив.

А	Б	В	Г

3. Правильно розставлено розділові знаки при прямій мові у варіанті

А «Хто це?» спитав у Яші Степан, вражений цим кондитерським мистецтвом.
Б Він похапцем добирав слів, що мав сказати: «Вибачте, я написав оповідання й прийшов до вас, щоб ви послухали його».
В «Вибачте», – сказав він, уклоняючись, – «ви товариш Михайло Світозаров?»
Г «А це Вигорський, – відповів той – Поет такий»

А	Б	В	Г

4. Правильно розставлено розділові знаки при прямій мові в реченні

А «Нехай учитель поспішає до дітей, радіє кожній зустрічі з ними, – стверджував Ш. Амонашвілі – тоді й діти поспішатимуть у школу».
Б «Кожен, хто перестає вчитися, старіє, – говорив Генрі Форд і додавав: – Найважливіше в житті – це зберегти мозок молодим».
В «Те, чого ми навчалися в школах і університетах, – не освіта, а тільки спосіб отримувати освіту» – зауважував Емерсон.
Г Марк Твен сказав «Учити себе – благородна справа, але ще благородніша – учити інших; до речі, останнє значно легше».
Д «Ви отримуєте від життя лише те, що наважуєтеся попросити, – переконує Опра Вінфрі, – Не бійтеся підвищувати планку».

А	Б	В	Г	Д

5. Правильно розставлено розділові знаки при прямій мові в реченні

А «Ніщо так не заважає гарно жити», – жартував журналіст Олександр Перлюк, – як бажання покращити життя».
Б Оксана Забужко стверджує: «Нація, котра мислить про світ і себе в ньому категоріями позиченої мови, неминуче мислить несамостійно».
В «Поважай усіх, з ким працюєш, – радить історик Андрій Коваль – якщо хочеш працювати з тими, кого поважаєш».
Г «Коли людина не встане з колін, – говорив поет Іван Драч: – то вона не далеко зможе пройти».
Д «У літописців є найстрашніша зброя – замовчування». – зазначав письменник Павло Загребельний.

А	Б	В	Г	Д

6. Правильно розставлено розділові знаки при прямій мові в реченні

А «Поразка – це наука, – говорить Ліна Костенко й додає: – Ніяка перемога так не вчить».
Б «Книжки зотлівають – думки залишаються нетлінними» – стверджує історик Андрій Коваль.
В Поет і громадський діяч Олег Ольжич говорив: Захочеш – і будеш!
Г «Я дуже люблю свою роботу – зізнається дизайнерка Оксана Караванська. – Це навіть не робота, просто я так живу».
Д «Краще дослухайтеся власного серця – радить співачка Джамала – і вірте своїй інтуїції».

А	Б	В	Г	Д

7. НЕПРАВИЛЬНО оформлено пряму мову в рядку

А «Щоб шанувати, треба мати талант, – стверджував Григір Тютюнник і додавав: – Щоб заздрити, таланту не треба».
Б «Державу Українську може здійснити наша любов до неї, а не зненависть до її ворогів», – зауважував В'ячеслав Липинський.
В Іван Франко говорив – «Література кожного народу – це найкраще дзеркало його життя».
Г «Те, що вчора було прогресом, – коментує Ліна Костенко, – завтра стане іхтіозавром».
Д «Для неука дуже легкий спосіб зрікатись, – пояснював Михайло Старицький. – Не бачив Америки – значить, нема, не чув про Канта – значить, вигадали!»

А	Б	В	Г	Д

8. НЕПРАВИЛЬНО оформлено пряму мову в рядку

А «Афоризм має перевагу над романом, – жартував Володимир Голобородько й пояснював: – Його завжди дочитують до кінця».
Б «Ніщо так легко не засвоює пам'ять, як думку, відлиту в афоризм» – стверджував письменник Володимир Канівець.
В Григорій Сковорода говорив: «Життя наше – це подорож, а дружня бесіда – це візок, що полегшує мандрівникові дорогу».
Г «Людині для польоту потрібна сила духу, – зауважує Олександр Ільченко, – а не пір'я».

А	Б	В	Г

9. Прочитайте діалог.

(1) *– Кого вам? – спитала жіноча постать відчинивши.*
(2) *– Вибачте, що я турбую вас… – почав Степан, не пізнаючи свого голосу… – Я хочу бачити критика.*
(3) *– Критика? – здивувалася жінка.*
(4) *– Цебто він статті пише – тлумачив хлопець – Михайла…*
(5) *– Михайла Демидовича Світозарова? Професора? – полегшено сказала жінка, впускаючи його. – Так, так, це тут.*

Допущено пунктуаційні помилки в репліці, позначеній цифрою

А 1
Б 2
В 3
Г 4
Д 5

А	Б	В	Г	Д

10. Прочитайте діалог.

– Антоне, дай мені, будь ласка, конспект з української мови: я пропустив учорашнє заняття, хочу переписати матеріал.
– Я тобі завтра можу його дати: сьогодні хочу повторити всі винятки.

А	Б	В	Г

Точно передає зміст діалогу речення

А Антон відмовився дати конспект, бо не хоче, щоб друг повторював матеріал.
Б Антон не хоче позичати конспект, бо вважає, що друг має сам ходити на заняття.
В Антон пообіцяв другові дати конспект наступного дня, тому що сьогодні хотів повторити винятки.
Г Антон пообіцяв дати другові конспект після того, як сам вивчить увесь записаний там матеріал.

11. Прочитайте діалог.

– Петре, ти знаєш, що саме сприяє зміцненню імунної системи?
– Так, Олю. Наша родина наразі задумалася над цим питанням, оскільки перехворіла на COVID-19.
– Моя мама, наприклад, намагається забезпечити нам збалансоване харчування, купує більше фруктів і овочів, змушує вживати вітаміни.
– Правильно. А мій тато також вважає, що родині необхідно більше часу проводити на свіжому повітрі, бо це чудово загартовує.
– Здоровий сон і більше позитивних емоцій теж сприятимуть зміцненню здоров'я!

НЕПРАВИЛЬНИМ є твердження

А родина Петра перехворіла на COVID-19
Б Олина мама дбає про збалансоване харчування для родини
В важливими для імунітету є здоровий сон і гарний настрій
Г родина Ольги проводить своє дозвілля на природі
Д необхідно задумуватися над питанням зміцнення імунної системи

А	Б	В	Г	Д

12. Прочитайте діалог.

– Цікаво, тату, креативними люди народжуються чи стають?
– Думаю, синку, що певні риси закладені від предків, а деякі властивості особистість набуває в процесі свого становлення.
– А якими рисами має бути наділена людина, щоб її вважали креативною?
– По-перше, це здатність вирішити проблему абсолютно нестандартним способом, а по-друге, це схильність до аналізу й синтезу рішень.
– Думаю, тату, що ти креативний.
– Мабуть, так, оскільки реалізував свою мрію і створив будівельну компанію, яка успішно працює вже десять років.

НЕПРАВИЛЬНИМ є твердження

А син поцікавився в батька щодо його розуміння креативності людини
Б однією з ознак креативності, на думку батька, є нестандартний підхід до вирішення проблем
В батько переконаний у тому, що основні риси креативності даються від народження
Г син вважає батька креативною людиною
Д батько успішний підприємець, який реалізував свою мрію

А	Б	В	Г	Д

13. Доберіть приклад до кожного випадку вживання розділових знаків (*місце пропуску позначено трьома крапками*).

Розділові знаки	*Приклад*
1 крапка, тире	**А** «Мамо, а чи не принесли б ви мені мисочку узвару? **…** звернувся він до своєї матері. – Так чогось у животі пече!»
2 лапки, кома, тире	**Б** «Нічого у світі так я не люблю, як саджати що-небуть у землю **…** любила проказувати вона.
3 тире	**В** І я ледве чую оте далеке його **…** Діточки мої, соловейки».
4 двокрапка, лапки	**Г** «Ось де я, гляньте, – було показувала вона на якусь святу душу коло Божої Матері угорі картини страшного суду **…** Бачите?»
	Д «Тату, гляньте, лев» **…** шепочу я батькові, як зачарований.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

14. Установіть відповідність (*розділові знаки при прямій мові пропущено*).

Приклад

1 Орел, а не козак! каже знов Василь Невольник Що якби таких друзяк припливло хоч дві чайки до Кермана, як я пропадав там у неволі?
2 Веди ж нас, Василю, до пана каже полковник Шрам Де він?
3 Знаєте каже кобзар а чи чували, що після того вкоїв Іванець?
4 Боже вас благослови, дітки мої! каже Череваниха.

Схема речення

А «П, – а. – П?»
Б «П! – а. – П?»
В «П, – а: – П?»
Г «П, – а, – п?»
Д «П!» – а.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

15. Установіть відповідність (*розділові знаки при прямій мові пропущено*).

Приклад

1 А що, Лавріне сказав Карпо розділим тепер ґрунт пополовині, а то батько одрізав мені городу, неначе вкрав.
2 Постривай же! крикнула Мотря на весь город Це, мабуть, свекрушище помагала їм мірять!
3 Чом же ви не розділили пасіки? сказала вона Адже ж пасіка батькова!
4 А нащо це ви рвете наші груші! крикнула Мотря на небожів і небог.

Схема речення

А «П!» – а.
Б «П? – а. – П!»
В «П! – а. – П!»
Г «П, – а, – п».
Д «П, – а: – П!»

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

ВІДПОВІДІ ДО ТЕСТІВ

Тема 1. ЛЕКСИКА Й ЛЕКСИЧНІ НОРМИ

Діагностичний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6
Відповідь	Г	1Б, 2Д, 3А, 4Г	Б	1А, 2В, 3Д, 4Б	А	Г

Контрольний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Відповідь	В	Г	А	В	В	Г	Г	1Г, 2А, 3В, 4Б	1А, 2В, 3Д, 4Б	1Б, 2В, 3Д, 4А

Тема 2. ФРАЗЕОЛОГІЯ. ФРАЗЕОЛОГІЧНА ПОМИЛКА

Діагностичний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6
Відповідь	В	А	Б	1Б, 2Д, 3Г, 4А	1В, 2А, 3Г, 4Б	1В, 2Д, 3Б, 4А

Контрольний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Відповідь	Г	Д	В	Д	1В; 2А; 3Б; 4Д	1Г, 2В, 3А, 4Д	1Г, 2А, 3В, 4Д	А	Д	1А, 2Б, 3В, 4Г	1Д, 2Г, 3В, 4А

Завдання №	12	13	14	15
Відповідь	1Г, 2А, 3Б, 4Д	1В, 2А, 3Г, 4Д	1Б, 2А, 3Г, 4В	1Г, 2А, 3В, 4Д

Тема 3. ЗВУК І БУКВА

Діагностичний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6
Відповідь	Г	Г	Д	А	Г	А

Контрольний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Відповідь	А	Г	Г	В	В	Г	В	Г	Г	Д	В	Д	Г	Д	Б	Б	А

Завдання №	18	19	20
Відповідь	1В, 2А, 3Б, 4Д	1Д, 2В, 3Г, 4Б	1Б, 2Д, 3В, 4Г

Тема 4. СКЛАД. НАГОЛОС

Діагностичний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6
Відповідь	Г	А	Г	А	В	В

Контрольний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Відповідь	В	Б	Г	Г	Б	Г	Б	Б	Г	1Б, 2В, 3А, 4Д

Тема 5. ЧЕРГУВАННЯ ГОЛОСНИХ ЗВУКІВ ТА ЇХ ВІДОБРАЖЕННЯ НА ПИСЬМІ. МИЛОЗВУЧНІСТЬ

Діагностичний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6
Відповідь	А	Д	Б	Г	А	Г

Контрольний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Відповідь	В	Г	Г	Б	Д	Б	В	Г	Г	В	Б	В	В	Д	В

Тема 6. ЧЕРГУВАННЯ ПРИГОЛОСНИХ. ЗМІНИ ПРИГОЛОСНИХ ЗВУКІВ ПРИ ФОРМО- ТА СЛОВОТВОРЕННІ. СПРОЩЕННЯ У СКЛАДНИХ ДЛЯ ВИМОВИ ГРУПАХ ПРИГОЛОСНИХ

Діагностичний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6
Відповідь	Г	Б	Г	Б	В	Д

Контрольний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Відповідь	Г	А	В	Г	В	В	Д	А	А	Д

Тема 7. ПОДВОЄННЯ БУКВ В УКРАЇНСЬКИХ СЛОВАХ

Діагностичний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6
Відповідь	А	Б	Д	В	В	Г

Контрольний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Відповідь	Б	Г	Г	В	Б	Д	Б	В	Д	Б

Тема 8. УЖИВАННЯ АПОСТРОФА. УЖИВАННЯ М'ЯКОГО ЗНАКА. РОЗРІЗНЕННЯ *ЬО* ТА *ЙО*

Діагностичний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6
Відповідь	Г	Г	В	Б	А	Д

Контрольний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Відповідь	Г	В	Б	В	Г	А	Б	В	Г	В

Тема 9. ПРАВОПИС СЛІВ ІНШОМОВНОГО ПОХОДЖЕННЯ

Діагностичний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6
Відповідь	А	Г	А	Б	Г	В

Контрольний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Відповідь	Г	Б	А	А	Б	В	Б	Г	Г	Г	Б	В	Г	Г	В

Тема 10. УЖИВАННЯ ВЕЛИКОЇ БУКВИ

Діагностичний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6
Відповідь	Д	Д	Г	Г	Д	В

Контрольний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Відповідь	Д	В	А	В	В	В	Б	Б	Б	Г	В	Г	Д	В	Б

Тема 11. БУДОВА СЛОВА. СПОСОБИ СЛОВОТВОРУ

Діагностичний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6
Відповідь	А	Б	Г	В	Г	А

Контрольний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Відповідь	В	Г	Г	Д	Б	В	В	А	В	Г	В	В	А	А	Б

Тема 12. ПРАВОПИС ПРЕФІКСІВ І СУФІКСІВ. ПРАВОПИС НЕ З РІЗНИМИ ЧАСТИНАМИ МОВИ

Діагностичний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6
Відповідь	А	А	А	Г	Г	Д

Контрольний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Відповідь	Б	В	В	В	А	Г	В	Г	Б	В	В	Г	Г	Б	Д	В	В	Д	Б	В	Б	Б	В

Завдання №	24	25
Відповідь	Г	Г

Тема 13. ПРАВОПИС СЛІВ РАЗОМ, З ДЕФІСОМ ТА ОКРЕМО

Діагностичний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6
Відповідь	В	Б	Д	А	В	В

Контрольний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Відповідь	В	В	В	А	В	А	А	Б	Г	Б

Тест до РОЗДІЛ 5. МОРФОЛОГІЯ

Частини мови

Завдання №	1	2	3	4	5	6
Відповідь	1В, 2Д, 3А, 4Г	1В, 2А, 3Д, 4Б	1Б, 2Г, 3А, 4В	1Г, 2Б, 3В, 4А	1Г, 2Б, 3Д, 4А	1А, 2Г, 3В, 4Б

Тема 14. ІМЕННИК

Діагностичний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6
Відповідь	Б	Б	А	Г	Г	В

Контрольний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Відповідь	Б	А	В	Г	А	А	Г	Б	Д	Г	В	Б	Г	Г	В	В	В	А	А	В

Тема 15. ПРИКМЕТНИК. ЗАЙМЕННИК

Діагностичний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6
Відповідь	А	Г	Г	А	Б	Г

Контрольний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Відповідь	А	Б	В	В	В	В	Б	В	Г	Г	Д	В	В	В	Г	В	Г	Д	Д	Г

Тема 16. ЧИСЛІВНИК

Діагностичний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6
Відповідь	Г	А	Г	А	В	Б

Контрольний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Відповідь	Д	Б	Г	Г	Д	Г	В	А	В	В	В	Д	В	Б	Г

Тема 17. ДІЄСЛОВО

Діагностичний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6
Відповідь	Д	В	Б	А	Б	Б

Контрольний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Відповідь	В	А	В	Г	Г	Г	Г	Г	Г	Г	Г	Г	В	Б	Г	В	Б	Д

Завдання №	19	20
Відповідь	1Г, 2А, 3Д, 4В	1Д, 2А, 3В, 4Б

Тема 18. ПРИСЛІВНИК. СЛУЖБОВІ ЧАСТИНИ МОВИ. ВИГУК

Діагностичний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6
Відповідь	В	А	Б	Д	Б	В

Контрольний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Відповідь	Д	В	Г	В	Г	В	Д	В	В	Г	В	В	А	Б	В	Г	Г	Г	Г	Д	Г	В	В

Завдання №	24	25
Відповідь	Б	В

Тема 19. СЛОВОСПОЛУЧЕННЯ. ПРОСТЕ РЕЧЕННЯ

Діагностичний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6
Відповідь	Д	А	Б	Б	1Г, 2Б, 3В, 4Д	1Б, 2А, 3В, 4Г

Контрольний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Відповідь	А	Г	В	Б	Б	Г	А	Г	Г	Б	Б	Г	А	Б	В	Б	Г	В

Завдання №	19	20	21	22	23	24	25
Відповідь	Г	Д	1Д, 2Г, 3В, 4Б	1Б, 2А, 3Д, 4Г	1Г, 2Д, 3А, 4В	1Г, 2Д, 3В, 4Б	1Б, 2Д, 3В, 4Г

Завдання №	26	27	28	29	30
Відповідь	1А, 2В, 3Г, 4Б	1Г, 2Б, 3Д, 4А	1Б, 2Д, 3А, 4В	1Б, 2Г, 3Д, 4А	1В, 2Д, 3Г, 4Б

Тема 20. ПРОСТЕ УСКЛАДНЕНЕ РЕЧЕННЯ (ОДНОРІДНІ ЧЛЕНИ РЕЧЕННЯ, ЗВЕРТАННЯ, ВСТАВНІ ТА ВСТАВЛЕНІ СЛОВА Й КОНСТРУКЦІЇ)

Діагностичний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6
Відповідь	А	Г	А	Б	А	Б

Контрольний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Відповідь	Г	Б	А	Г	А	В	Б	А	Г	Г	Г	Б	Д	Г	Б	В	Д

Завдання №	18	19	20
Відповідь	1Б, 2Г, 3А, 4В	1Б, 2А, 3Г, 4Д	1Д, 2А, 3В, 4Г

Тема 21. ВІДОКРЕМЛЕНІ ЧЛЕНИ РЕЧЕННЯ

Діагностичний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6
Відповідь	Б	А	А	Д	1Д, 2Б, 3А, 4В	1А, 2В, 3Г, 4Д

Контрольний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Відповідь	Б	Г	В	А	В	В	В	Б	Г	Б	Г	Д	1Г, 2А, 3Д, 4В	1Д, 2Г, 3А, 4Б	1Б, 2А, 3Д, 4В

Тема 22. СКЛАДНЕ РЕЧЕННЯ ТА ЙОГО ТИПИ. СКЛАДНОСУРЯДНЕ РЕЧЕННЯ

Діагностичний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6
Відповідь	Б	Г	В	Г	А	Д

Контрольний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Відповідь	Г	Г	А	Б	В	В	Г	Г	Г	Г	А	В	Д	Д	А	В	В	Б	1Д, 2Б, 3А, 4В	1Б, 2А, 3В, 4Г

Тема 23. СКЛАДНОПІДРЯДНЕ РЕЧЕННЯ. РОЗДІЛОВІ ЗНАКИ В СКЛАДНОПІДРЯДНОМУ РЕЧЕННІ

Діагностичний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6
Відповідь	Г	Д	Б	А	Д	1Д, 2Г, 3В, 4Б

Контрольний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Відповідь	Г	А	В	Д	Г	Г	В	Г	Б	Г	В	1А, 2Г, 3Б, 4Д	1Д, 2В, 3Г, 4Б	1В, 2Д, 3Б, 4А	1А, 2Г, 3Д, 4Б

Тема 24. БЕЗСПОЛУЧНИКОВЕ ТА БАГАТОКОМПОНЕНТНЕ СКЛАДНЕ РЕЧЕННЯ. ПУНКТУАЦІЯ: ОКРЕМІ УЗАГАЛЬНЕННЯ

Діагностичний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6
Відповідь	Б	Б	Б	Б	1В, 2Б, 3А, 4Д	1Б, 2Г, 3Д, 4В

Контрольний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Відповідь	Д	Г	В	Б	Г	Д	Г	Б	А	Д	В	1Г, 2А, 3Б, 4В	1Д, 2Г, 3Б, 4А	1Г, 2А, 3Б, 4В	1Г, 2Б, 3Д, 4В

Тема 25. ОФОРМЛЕННЯ НА ПИСЬМІ ЧУЖОЇ МОВИ

Діагностичний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6
Відповідь	Д	Б	Д	В	В	Г

Контрольний тест

Завдання №	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Відповідь	А	В	Б	Б	Б	А	В	Б	Г	В	Г	В	1Г, 2Б, 3А, 4В	1Б, 2А, 3Г, 4Д	1Г, 2В, 3Б, 4А